FAIXES ENTALLADES
per a marcar la cintura al nivell requerit per la moda
Ha creat nous models de
Madame X
SENYORA!
Li preguem passi a visitar-nos per poder-li ensenyar els nostres models darrers.
MADAME X, Rambla de Catalunya, 24. - Barcelona

LA PUBLICITAT

ANY LIV.—NUM. 17.987.—PREU: 15 CENTIMS — BARCELONA, DIMARTS, 5 D'ABRIL DE 1932

TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 12 I 16. — TELEFON 1960S — REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 589, 1.er, TELEFON 17490

LIQUIDACIÓ TOTAL
EN GENERES DE PUNT
DES DEL DIMARTS DIA 5
FILLES DE PAU FABREGAS
FRENERIA, 5 (darrera la Catedral)
per donar una nova orientació al negoci
OCASIO UNICA per a adquirir a menys del preu de cost articles que no es poden trobar enlloc més

Excepció que desapareix

Els dos presidents

Setmanes enrera vaig tractar, ací mateix, l'interessant problema constitucional de la presidència en els Estats republicans. Em declarava partidari de la doble presidència exercida per persones distintes: Cap de l'Estat i Cap del Govern, o sigui President de la República i President del Consell de Ministres. I feia remarcar que, a Europa, totes les Repúbliques noves són d'aquest tipus, amb una sola excepció: Estònia.

I bé: aquesta excepció està a punt de desaparèixer. El Parlament estoni ha aprovat, en tercera lectura, un projecte de revisió constitucional, i entre els punts afectats per la reforma hi ha el de la presidència. La presidència única és substituïda per la doble presidència, i aquesta queda organitzada de la mateixa manera que a les altres Repúbliques de tipus parlamentari. El President de la República designarà el President del Consell de ministres, i el Govern haurà de tenir la confiança del Parlament.

D'acord amb la Constitució d'Estònia, la reforma constitucional aprovada pel Parlament de la República ha d'ésser sotmesa al referendum popular. Hom creu que aquest serà favorable a la reforma i que les modificacions proposades seran dutes a la pràctica ben aviat. Sembla que serà elegit President del la República el promovedor de la reforma, Piato.

* * *

Prenen, doncs, major força els arguments de caràcter pràctic en pro del règim dels dos Presidents. La sola República europea on existia la presidència única, es disposa a establir la Presidència doble. Una experiència de dotze anys ha fet veure als estonis els inconvenients considerables de l'agavellament de les funcions de Cap d'Estat i de Cap de Govern per un home sol. Així, el canvi que va a fer-se a Estònia d'acord amb els ensenyaments de la realitat, té més valor encara que l'adopció del règim de les dues presidències des de bon principi, com a les altres Repúbliques de la postguerra.

* * *

El règim parlamentari demana verament que hi hagi un President de la República nomenat per un temps fix, i un President del Consell de Ministres que compti amb la confiança del Parlament i que ha de dimitir si aquesta confiança li és negada o retirada.

És veritat que molts anomenen encara parlamentari el règim dels Països o Estats particulars d'Alemanya i d'Àustria, on hi ha un President únic, el qual és elegit pel Parlament. Però eminents tractadistes de Dret polític fan observar que aquest règim no és ben bé un règim parlamentari, encara que en tingui alguna de les característiques, com la responsabilitat ministerial política davant el Parlament. En realitat, es tracta d'un règim que participa també d'alguna de les característiques del govern directorial, per l'estil del de Suïssa.

Aquest règim mestís no és recomanable per als pobles que tenen una accentuada personalitat pròpia, nacional, tant si són independents com si són autònoms. Les regions i les províncies autèntiques, quan posseeixen una autonomia més o menys amplia, poden passar-se de l'alta figura presidencial destinada a encarnar, a simbolitzar i a concentrar els sentiments i els anhels collectius. Les nacions, al contrari, necessiten aquesta alta figura serena que té una missió coordinadora i un poder d'arbitratge. M'atreveixo a dir, doncs, que la solució de la presidència única és una solució regionalista o provincialista.

* * *

Dins el règim parlamentari, la situació d'un President únic és equívoca. En qualsevol moment pot caure per dificultats polítiques o per una votació adversa del Parlament. En aquestes condicions, seria inútil i fins contradictori el nomenar-lo per un temps determinat.

Per altra part, un President que tota hora està sota l'acció dels representants parlamentaris, i que es troba barrejat directament a les lluites polítiques de cada dia, no té, ni políticament ni moralment, la força representativa que cal a un Cap d'Estat, al primer magistrat d'una nació. Allò que està bé en un President del Consell, no ho està tant en un President de la República. El Cap del Govern és un capità en la lluita política; el Cap de l'Estat és un àrbitre.

* * *

La reforma constitucional d'Estònia és una raó més per a defensar el règim de les dues Presidències a Catalunya. La Presidència única, lògica en el règim representatiu presidencialista i en el dictatorial, és illògica i incòmoda en el règim parlamentari. I aquest últim règim, que tan denigrat ha estat amb l'excusa d'alguns defectes accessoris, s'ha imposat en l'Europa nova. Avui es veu clarament que la bona direcció política és la de la democràcia parlamentària, la qual ha d'ésser corregida en els seus detalls, però no pas destruïda en la seva essència.

A. ROVIRA I VIRGILI

El míting d'Estat Català a Montjuïc

L'autoritat, després de suspendre'l, hi envia la guàrdia d'assalt. -- Incidents i càrregues. -- Detencions, ferits, multes, manifestació

Els assistents al míting interrompen la festa del carrer de Fiveller i avaloten a la Plaça de la República. -- El governador atribueix inexactituds a l'alcalde, i aquest al governador. -- El President de la Generalitat fa declaracions. -- Una carta oberta d'Estat Català al senyor Macià. -- La Unió Socialista de Catalunya acorda protestar per l'acció de la policia

UNA IMMINENT INTERVENCIO PARLAMENTARIA

ABANS DE COMENÇAR PRECAUCIONS

El míting d'Estat Català, que havia estat suspès governativament dues vegades, estava anunciat definitivament per a diumenge, a dos quarts d'onze, al Palau de Projeccions.

Molta estona abans de començar, la vasta sala era plena de gom a gom de públic de tota mena. Els voltants del Palau eren materialment atapeits de força armada, guàrdies de seguretat a cavall i a peu i guàrdies d'assalt.

UN DELEGAT SEVER PROVOCA EL PRIMER INCIDENT

Els oradors compareguéren a l'escenari un xic abans d'un quart de dotze. La bandera separatista d'Estat Català fou collocada a l'hemicicle, i el delegat governatiu donà ordre de retirar-la. Llavors fou decidit deixar-la estesa des de la taula presidencial a les bateries. Així fou fet, entre aplaudiments de bona part del públic, i malgrat que també s'hi oposava el representant del governador. El delegat es retirà del local.

ELS PARLAMENTS

Mentrestant començà el míting, sota la presidència de Jaume Comte. Aquest digué que la finalitat de l'acte era exposar públicament l'ideari d'Estat Català. Protestà per haverlos estat suspès repetidament el míting, i també contra el fet de no ésser-los permesa l'exhibició de la bandera amb l'estel, mentre que d'altres banderes són tolerades.

Alexandre Figa digué que Estat Català neixia en aquell acte a la vida pública. Afegí que Estat Català vol la llibertat integral de Catalunya i dins d'ella la llibertat individual i que els seus esforços es decantarien cap al costat del proletariat, que tant havia contribuït a l'advenir de la República.

Antoni Iborra començà per exposar que els homes d'Estat Català són els homes d'una Catalunya rebel. Afegí que parlava també en nom de les comarques catalanes que han recorregut els d'Estat Català, i on els seus fills, digué, estaven disposats a axecar-se com un sol home quan arribi l'hora de proclamar la República independent i social.

Atacà la llei de defensa de la República, que qualificà d'ignominiosa.

Simó Llanneta acusà la República de coaccionar l'obra d'Estat Català, de la mateixa manera que la coaccionava l'obra de la monarquia; però que, malgrat tot, ells, els homes d'Estat Català, parlen i parlaran perquè el poble ho vol. (En aquest moment hi ha un petit aldarull perquè alguns dels assistents donen visques a la República, que són protestats pels altres. Apaivagats els ànims, segueix l'orador, i diu que Estat Català ha donat una sèrie de mítings a tot Catalunya, i que a tot arreu han pogut constatar un estat latent de rebellió contra l'actual estat de coses. Protesta a continuació contra les deportacions, i parla de la mort d'Antoni Soler, enterrat fa pocs dies a Les Palmes.

ELS GUARDIES D'ASSALT

En arribar l'orador a aquest punt, es deixà veure una secció de guàrdies d'assalt per una de les portes laterals de prop l'escenari; l'oficial que la condueix mana que sigui treta la bandera, però com que no se n'hi fa cas, immediatament suspèn l'acte.

Un orador puja a l'escenari i invita els concurrents a no moure's del local, tot assegurant que l'ordre serà garantit. Un altre dels oradors intenta també reconanar calma a tots, i invita igualment a qué ningú no abandoni el local. En aquest moment se sent un toc d'atenció, i les forces irrompen a la sala, la qual, en pocs moments quedà neta, després d'haver repartit alguns cops de verduc, mentre l'oficial, amb altres guàrdies, pujà a l'escenari per apoderar-se de la bandera, que es trobava plegada en un dels angles de l'escenari.

CONFUSIO -:- TOCS D'ATENCIO -:- LA BANDERA ES RECOLLIDA PER LA FORÇA, ENTRE PROTESTES DEL PUBLIC

Llavors hi hagué un altre moment de confusió; la bandera desaparegué ràpidament de la taula i fou passada de mà en mà. Una dama estava a punt de recollir-la i amagar-la quan fou sorpresa per la policia. La senyora llançà la bandera i els guàrdies la recolliren. La presidència, els oradors i el públic que havia quedat allí volien que fos retornada. La bandera restà en poder dels guàrdies i la calma es restablí.

Per ordre del capità dels guàrdies d'assalt la bandera fou recollida i enrotllada curosament per a traslladar-la a la Direcció de Policia.

CARREGUES I DETENCIONS MULTES I FERITS

Un cop a fora del Palau el públic, la policia continuà els toca d'atenció i les càrregues a la Plaça d'Espanya i al Paral·lel. Hi hagué visques de tota mena, la multitud es tornà a formar diverses vegades i resultaren bastants ferits i contusos.

Foren detinguts Pere Ruiz i Cases, Emili Molins i Cosidor, Joan Estévez i Bellot i Josep Perrot i Gambil. Foren alliberats diumenge al vespre, però el governador els imposà multes que oscillen entre 100 i 500 pessetes.

També fou detingut el nostre company de premsa Pere Foix i Cases, perquè protestava contra l'actuació de la policia. Va ésser alliberat a precs dels periodistes que havien fet la informació de l'acte.

MANIFESTACIO -:- ALDARULLS AL CARRER DE FIVELLER I A LA PLAÇA DE LA REPUBLICA

La majoria dels concorrents al míting dissolt es dirigiren en manifestació cap a la Plaça de la República, que es trobava en aquells moments molt concorreguda, amb motiu de les festes del canvi de nom del carrer de Fiveller. Hi havia delegacions de La Falç, Palestra, Ateneu Barcelona Vella, Estat Català, Nosaltres Sols, Joventut d'Acció Catalana, Agrupació d'Esquerra R. del Poble Nou, Ateneu Nacionalista R. de la Bonanova, Ateneu Pi i Margall de la Barceloneta, Ateneu Popular d'Esquerra del districte IV, Casa del Poble de Somorrostro, Casal Català de l'Esquerra de l'Eixampia, Centre Català d'E. R. d'Hostafrancs, Centre i Joventut d'E. del districte II, Centre d'Esquerra R. del Port, Centre i Joventut d'E. del districte V, Centre Català d'E. del Clot, Casal d'E. R. del districte I, Germanor Catalana R. de Gràcia, Centre d'E. R. del Poble Sec, Casal d'E. del Camp d'En Grassot, Ateneu Obrer d'E.R. del districte VI, Centre Català d'E. del districte IV, Casal Català d'E. del Poblet, Casal Federal del Guinardó, Casal Català Martinenc, Ateneu Català R. d'Horta i Santa Eulàlia, Casal Català de les Roquetes, Casal d'E. del districte VI, Foment Republicà del districte VIII, Centre d'Esquerra R. del districte IX, Joventut Radical d'E. Pàtria Nova, Ateneu Republicà de Gràcia, Casal d'Esquerra Estat Català. Algunes entitats duien llurs senyeres, de les quals unes quantes foren collocades prop de l'estàtua del conseller en cap, als peus del qual poguérem veure ramells de flors amb llaçades catalanes. La bandera catalana embolcallava el coll de l'estàtua.

Començà l'acte amb una audició de sardanes. Després actuà l'Esbart de Dansaires de "La Falç". Acabada aquesta part del programa, s'organitzà la comitiva, presidida pel regidor senyor Ventós, que havia d'encaminar-se al carrer de Fiveller, per tal de descobrir la nova làpida, situada al carrer de Fiveller al costat del carrer de Quintana. En aparèixer la banda municipal sonaren d'encaminar-se al carrer de Fiveller alguns xiulets, i les partitures foren arrabassades als músics i escampades per terra.

Vista la forma amb què el públic es manifestava, i tenint en compte que hi havia moltes senyores i nens, el senyor Ventós acordà la suspensió de la part de les festes de carrer que mancaven, i disposà que la banda es traslladés a la plaça de Francesc Macià per tal de donar-hi el concert anunciat. Així es féu.

Mentrestant, els grups engruixien a la plaça de la República. Un individu que digué pertànyer a "Nosaltres Sols", s'enfilà a un fanal, i digué: "Davant de l'actuació de la policia amb els nacionalistes catalans, nosaltres ens retirem de l'acte." Immediatament després desfilaren amb llur senyera, alhora que uns altres oradors improvisats s'enfilaren als fanals i pronunciaren vibrants conceptes pel que s'era esdevingut al míting d'Estat Català.

Hi hagué visques i moris altra vegada: les portes del Palau de la Generalitat foren tancades ràpidament. Un dels oradors afirmà que a Montjuic hi havia hagut molts morts i ferits, i el públic es mostrà molt excitat. Després d'apaivagats els ànims, el públic comentà encara molta estona, i fins a quarts de dues no es restablí totalment la normalitat a la plaça de la República. Després els incidents foren coneguts a tota la ciutat i s'escamparen versions i rumors de tota mena.

EL GOVERNADOR FA DECLARACIONS

Parlant de la suspensió del míting d'Estat Català, el senyor Moles lamentà que hi hagués hagut necessitat de suspendre'l, però des del moment que la presidència i acompanyants desobeïren les ordres del delegat governatiu, la suspensió era forçosa. "Jo, que dono tota mena de facilitats — digué el senyor Moles— per a l'exposició de totes les idees, de la classe que sigui, no puc tolerar ni que no sigui acatada l'autoritat ni que es vulnerin les lleis. Es tractava, en aquest cas, de l'exhibició d'una bandera que no s'ha de confondre amb la catalana, i menys en aquests moments en què les actituds extremistes, àdhuc adoptades en nom de les llibertats legítimes de Catalunya, poden ésser aprofitades pels qui esperen l'ocasió de combatre i malmetre les aspiracions que tots desitgem veure realitzades."

Acabà el senyor Moles manifestant que havia donat ordres d'alliberar els quatre detinguts, si bé imposant-los penyores de 100 a 500 pessetes.

També digué que no s'explicava com el senyor Aiguader ha parlat en un telegrama al ministre d'una dotzena de morts.

EL SENYOR MACIA TAMBE FA DECLARACIONS

En parlar diumenge a un redactor del "Full Oficial" dels incidents ocorreguts al matí al Palau de Projeccions, el President de la Generalitat es va doldre de la suspensió de l'acte i de les seves conseqüències, gens agradables.

—Aquest fet, i d'altres semblants que en diverses ocasions s'han registrat a la nostra ciutat i també fora de Barcelona —va dir—, no es produirien si, pel que fa referència als actes de propaganda, tant política com societària, existissin normes fixes que assenyalessin d'una manera concreta a les autoritats i als organitzadors dels aludits actes, el criteri al qual han de subjectar-se, i que no ha d'ésser, evidentment, dins un règim de república democràtica, el mateix que imperava en temps de la monarquia.

Des de l'instant que la celebració d'un mitin; està autoritzada i que, per tant, se saben ja per endavant els conceptes que, poc més o menys, els oradors han de sostenir, no crec jo, en bona lògica, que hagi d'existir cap inconvenient en què dintre del lloc on l'acte es descabdella, s'exhibeixin els emblemes de la ideologia la defensa del qual es fa en aquells moments. Si es tractés de fer-ne os-

(Segueix a la pàg. 9)

EL RAPTE DEL FILL DE LINDBERGH

Hom creu que el fill de Lindbergh està en poder dels contrabandistes. -- S'assegura que l'infant és viu. -- Una missió secreta cap a Europa. -- Hom suposa que va a pagar el rescat

Recerques marítimes

Nova York, 3. — Obeint una ordre dels seus caps, els guardacostes dels estats de Nova York i Nova Jersey busquen des d'ahir, a bord dels seus canots automòbils, un vaixell que navega més enllà del limit de les aigües territorials i en el qual hom creu, aquesta vegada oficialment, que una banda de gangsters deuen retenir l'infant de Lindbergh.

Hom no sap si els esmentats guardacosta traspassaran el limit de dotze milles, però hom creu que serà feta una crida a tots els vaixells perquè participin a les recerques, tal com ho havien proposat ells mateixos.

Així els bandits serien cercats per contrabandistes reputats de manca d'escrúpols. Però això és una cosa normal, sembla, als Estats Units.

L'infant devia ésser embarcat immediatament després del rapte.

Hom creu, decididament, que des que devia ésser segrestat, el petit Carles-August degué ésser transportat al litoral de Nova-Jersey, i allí, embarcat a bord d'un dels vaixells de la flota del rom.

Es versemblant que els gangsters que el retenen no el lliuraran sinó contra els cinquanta mil dòlars exigits. Però el pagament d'aquest rescat presenta, segons es diu, grans dificultats, i hom tem, tot esperant, que el sojorn perllongat de l'infant en el vaixell, per les tempestes actuals, no sigui perjudicial a la seva salut.

L'infant viu

Londres, 3. — Sota el flamant títol "L'infant de Lindbergh viu", el "New York Mirror" anuncia de font autoritzada que l'infant gaudeix de salut excellent i que noves negociacions estan a punt de portar-se a cap, en vista d'una pròxima restitució als seus pares.

Una missió secreta cap a Europa

Segons telegrames de Nova York, la missió secreta del major Schoeffel, sobreintendent adjunt de la policia de Nova Jersey, que s'ha embarcat cap a Anglaterra, seria fàcil que el petit Carles-August Lindbergh es trobés a mans d'una banda d'estafadors internacionals.

La suposició hauria estat feta seguidament després de la recepció pel célebre aviador d'una nota que portava a guisa de signatura un dibuix que havia estat utilitzat sovint per bandits que han operat a Europa.

Per bé que aquestes indicacions hagin estat donades per la premsa americana, la policia de Nova Jersey continua mostrant els motius que han empès al major Schoeffel a deixar els Estats Units.

Sigui com sigui, sembla permès de dir que si els investigadors oficials es veuen obligats a estendre així a Europa les seves investigacions, els malaurats pares no poden tenir cap esperança de retrobar l'infant gaire aviat.

De la banda dels investigadors oficials no hi ha cap esdeveniment nou.

¿Ha anat Schoeffel a pagar el rescat?

Nova York, 4. — Al voltant de la misteriosa marxa del major Schoeffel amb direcció a Anglaterra, que es relaciona amb les recerques que s'efectuen per descobrir el parador del nen Lindbergh, s'assegura ara que els esposis Lindbergh reberen indicacions que el rescat demanat havia d'ésser pagat en moneda estrangera. — Fabra.

LERROUX. — ...És que jo encara puc fer tronar i ploure!
AZAÑA. — I a mi... plim!

Finestreries

PRIMAVERA

Aquesta primavera clourà el primer any de la República, i és escaient que la República comenci i acabi els seus anys en primavera. La polsaguera còsmica sembla als homes daurada en aquest temps: les esperances i els desigs ens hi retempten. Un any de República no vol pas dir República perfecta. I potser l'avantatge de la República sobre la Monarquia és que aquella no pot atènyer la diguem-ne perfecció d'un reducte clos, ni conhortar-se d'una grandesa purament monumental, ni pagar-se d'un ordre en el qual collaborin amb parences definitives una mena d'inèrcia i alguna mena de coacció. La República és oberta als gèrmens, és espandible i millorable. De Lluís XIV no podieu anar sinó a una o altra degeneració del sistema: és en aquest sentit que aquella monarquia era perfecta. Però la República, menys idolàtrica i més humana, no es preocupa tant d'ésser perfecta com d'acreditar-se perfectible.

En República, doncs, no atenyerem els aniversaris abvilencs sinó amb esperança, no reemprendrem les etapes sinó amb frisances noves: aquest és l'estil del bon republicà. Això no vol pas dir, en cap manera, que en la República no hi hagi d'haver preocupacions i malcontents: la primavera mateixa té el seu punt de neguit i les seves contorbades aurores equinoccials. Però això encara és moviment de vida i presagi de realitzacions venidores. Saludo el malcontent com un collaborador —i preuadíssim— si n'és pel neguit de la cosa bella que porta dins. Però hi ha un malcontent elaborat fredament, artificial, estèril, que no és sinó rebuig i indici de desuetud: el que té com a sol inspirador el Despit. Un malcontent així és un afront contra la primavera. En el seu cor no té sinó la corrupció o bé les cendres. Però el despit, tots els despits, quedaran colgats entre les neixors de la vida nova. Car la primavera no és completàment cruel sinó per als invàlids.

JOSEP CARNER

DEMA,
com cada dimecres,
pàgina de
LES ARTS
Articles de Carles Capdevila, "Fòcius", M. A. Cassanyes, etc.

Full de dietari

A propòsit d'un pintor novell

En la sala d'Exposicions de la Llibreria Catalònia hi ha la primera mostra de pintures d'un jovenissim artista de Terrassa, pensionat pel seu Ajuntament. Es diu Isidre Odena. Es un xicot tímid, callat, de posat dolç i meditabund. Ha estat pensionat uns mesos a Paris i unes setmanes a Burgos. Acaba de fer el servei militar. No sembla tenir altra preocupació que la pintura.

No parlaré del seu art ple de prometences. No em pertoca. En canvi, deixeu-me aprofitar el seu cas per parlar una estona d'aquest trànsit de l'anoninat a la publicitat, de l'amateurisme a la professió.

Si el mireu de prop no podreu estar-vos de sentir l'emoció que implica. No és igual fer acte de consagració a un ofici manual, a una carrera tècnica, a la medicina o a la jurisprudència per girar-se resoltament de cara a les belles arts. En tots els oficis i professions hi ha un marge folgat per als mediocres i fins per als mal dotats; en pintura, en música o en poesia aquest marge és d'una exigüitat que esborrona. Aquesta circumstància és la que dóna tanta transcendència a l'instant de cedir a una creació artística i literària. Es lícit de parodiar Cèsar i de rondinar entre dents: Allea jacta est. També és lícit—quan un hom és el pare del pintor novell o del poeta novell—de sentir un esglai profundíssim. "Què esdevindrà aquest xicot? La seva vocació on el menarà?" L'actitud del senyor Esteve gairebé sempre respon a incomprensions poc estimables; tanmateix, si el senyor Esteve fos més clarividient que no miop, també podria sermonejar el fill i també podria sentir dubtes i recances que no fossin sinó el simptoma d'una paternitat afectuosa i conscient.

Un minyó armat amb una paleta i uns pinzells provoca sempre més inquietuds que un altre armat amb un magall, o amb una xeringa d'injeccions, o amb un Codi mercantil.

Isidre Odena, tanmateix, no deu inquietar-nos gaire en aquest sentit. Jo, almenys, el veig marxar força decididament per un carrer de Burgos amarat d'una claror fina i aguda, com el canal d'aigües manses.

CARLES SOLDEVILA

Llegiu, a l'interior, la pàgina de LLETRES
CLASSICS
Clàssics grecs i llatins, clàssics universals, clàssics catalans, clàssics cristians...

UN GOVERNADOR QUE FA CAMPANYA DE PARTIT

"DE LLEIDA. — Actes de propaganda d'Esquerra Republicana de Catalunya. — Ahir el governador civil, senyor Antoni Ventós, sortí cap al poble d'Almacelles, acompanyat del diputat a Corts senyor Humbert Torres i Barberà. Ambdós tornaren a la nit, després d'haver adreçat la paraula als almacellencs."

(De "La Humanitat")

Revista de premsa

El carrer de Fiveller

"L'Opinió", en el seu editorial comentant el canvi de nom del carrer de "Fernando". Excellent comentari que no fa enyorar gens altres editorials de l'òrgan esquerrista. Si la reforma durés...

Diu "L'Opinió":

"UN CANVI DE NOM. — Avui fan gran nombre d'entitats catalanistes amb assistència de les autoritats populars, solemnitzaran el canvi de nom del carrer que era abans de "Fernando". Ahir l'historiador Rovira i Virgili, amb una oportunitat que li desitgem per a tota la seva actuació futura, publicava un article que deixava reduït a les proporcions adequades la figura de l'home de qui ara pren nom la via esmentada.

Aquesta puntualització retallava molt justament la inflació de Joan Fiveller que un catalanisme poc [illegible] hagi pogut haver produit fins ara; però que tal vegada ens apareix actualment només per un simple canvi de punt de vista. Per als catalanistes que van començar a lloar Fiveller, l'oposició a un rei, per cortesa que fos, era gairebé un miracle de tan temerària. Per als catalans d'ara una oposició així ja és inseparable de la mera deslleialtat.

La seva condició de partidari de Ferran d'Antequera és indubtablement adversa a la popularitat de Fiveller entre nosaltres que, en el canvi de dinastia en la reials ad'Aragó, veiem la llavor de tants de desastres com ha hagut de sofrir Catalunya. Però cal considerar que ni els Fiveler ni les altres famílies dirigents de Barcelona, per egoista que fos llur conducta i llur partidisme en la lluita entre Ferran d'Antequera i Jaume d'Urgell, no en podien preveure totes les conseqüències que, d'altra banda, tampoc no haurien pogut desenrotllar-se sense altres errades, claudicacions i egoismes dels catalans de generacions successives.

De totes maneres, queda sempre, a favor de Barcelona representada per Joan Fiveller, el fet d'haver-se oposat amb eficàcia a l'arbitrarietat d'un rei naturalment inclinat al despotisme. El príncep castellà, mal avesat pels costums del seu país, no considerava un honor d'haver de sotmetre's a la llei com qualsevol ciutadà. Aquell impost sobre el peix fresc que el rei d'Aragó es negava a pagar era en aquells moments la pedra de toc de la legalitat i el despotisme. Davant el rei hostil, Joan Fiveller va defensar la igualtat davant la llei en la seva solemne reclamació del 29 de febrer de 1416, mentre Barcelona es preparava a defensar el seu dret amb les armes.

El carrer de les grans botigues, doncs, pel que fa a la moralitat política del nom, guanyarà enormement en passar de "Fernando" a "Fiveller", i el fet sol que pogués haver-hi aquest guany feia el canvi de nom inevitable. L'origen del "Fernando" era massa vistent, a despit de certes desviacions populars que l'havien girat en "Nando" i en "Fandango". De fet, tothom sabia que es tractava del nom d'aquell "Fernando Séptimo" gairebé tan realment borbònic com el famós Alfons que tots nosaltres hem hagut de suportar tant de temps.

L'ofensa de tenir el nom d'un home així en un dels carrers de la ciutat era contrapès molt més que suficient als avantatges que per a certs botiguers representava la conservació d'un nom que ells consideraven com lligat a llur crèdit. Amb la traducció del nom sol al català no n'hi havia pas prou. Molt millor que un "Ferran" pelat, sonarà un Joan Fiveller que ens recordarà un home bon català de nom i no pas mal català de fets en el famós episodi que li ha valgut tradicionalment els homenatges populars."

Les noies que desapareixen

Sobre aquest problema de policia escriu Pau Romeva a "El Matí":

"La radiotelefonia troba cada dia noves aplicacions. El servei de les emissores, a part de la seva utilitat recreativa, comercial i cultural, ha trobat recentment una utilitat qu eals seus bells començaments o no es preveia o no s'havia trobat la forma de fer-la rendir. Els advertiments ràpids i les notícies que s'adrecen a persones de residència ignorada inauguren un nou camp d'acció que pot pendre una extensió extraordinària. Així mateix el servei de socors en relació a persones desaparegudes. Per cert que degut a aquest darrer ens hem pogut adonar d'un fet que hauria de preocupar una mica: i és el nombre realment exorbitant de persones que desapareixen de casa seva, i, encara — cosa més característica — la proporció predominant que en aquest nombre tenen les noies joves. ¿Es que aquest tipus de desaparició ja existia abans en una proporció semblant i ja ràdio no ha fet altra cosa que posar-la de manifest? ¿O és que realment aquests darers temps s'ha fet més freqüent? Valdria la pena d'investigar perquè el darrer cas podria ésser senyal que les desaparicions no són una cosa inconexa elles amb elles sinó que obeeixen els efectes d'alguna organització que hem de suposar criminosa. Hi ha cinquanta mil formes d'atreure les noies inexpertes a paranys fatals i tràgics per a elles i per als seus; però aquest estil d'explotació és una iniquitat que ni l'autoritat pot deixar a l'ombra ni la justícia es pot abstenir de castigar. Sigui el que sigui el mirallet que s'hagi posat a aquestes noies que desapareixen, els qui els mouen no han de trobar la llibertat d'operació que ara tenen. Es una qüestió de seguretat personal i de tranquil·litat privada i pública.

LA NACIONALITZACIO DELS PARTITS CATALANS

El segon Congrés de la Federació Comunista Catalana Balear acorda separar-se definitivament de la Internacional Comunista

Diumenge al matí fore ninauguras, prèvia una reunió que tingué lloc dissabte, les tasques del II Congrés de la Federació Comunista Catalana, que és l'orientadora de l'agrupació del Bloc Obrer i Camperol. (La diferència entre ambdós organismes és que la Federació està constituïda a base de militants actius, constituïts en cèl·lules, mentre que el B. O. C. admet simpatitzants i accepta membres passius.)

Presentaren credencials cent delegats. La primera sessió es consumí en la lectura dels reports dels diferents Comitès. Es discutí la tesi nacionalitària, i quedà aprovada. S'hi consigna el dret a les nacionalitats a la lliure determinació i àdhuc a la separació. A la una de la tarda se suspengué la sessió per continuar-la a les tres, en què es discutí la tesi sindical.

L'acord més notable, pres per aclamació, fou d'acordar la separació definitiva de la F. C. C. B. de la Internacional Comunista. Cal fer constar que, de fet, la Federació ja era fora de l'òrbita de la III Internacional feia molt de temps.

"Unidad Sindical" denunciada i recollida

El fiscal denuncià el número de "Unidad Sindical", per contenir injúries per a les autoritats.

Per ordre del jutge de guàrdia, la policia procedí a recollir l'edició.

Primer Congrés Nacional de la Unió Socialista de Catalunya

SEGONA SESSIO

Diumenge, a quarts d'onze del matí, al Palau de la Metal·lúrgia, continuà el primer Congrés Nacional de la Unió Socialista de Catalunya. La sessió durà fins a prop de les dues i es reprengué a les quatre de la tarda, fins a quarts de nou. Fou aprovat el programa mínim del partit. Els punts de vista més importants aprovats en aquests apartats foren la setmana màxima de quaranta hores, la cogestió obrera en la direcció tècnica i econòmica de la indústria; la socialització enfitèutica de la terra; l'organització cooperativa del treball, del consum i de la venda dels fruits de la terra, la llei agrària, la socialització de la medicina. Quedaren pendents les tesis sindical, cooperatista, municipal i de cultura. Per a les dues darreres foren nomenades, respectivament, dues ponències. Un cop aprovat el programa mínim, que ha de sofrir un correcció d'estil per part de l'executiu i serà, després, publicat, fou aixecada la sessió.

Com diem en un altre lloc, el Congrés acordà protestar per la suspensió del míting d'Estat Català i que els diputats socialistes catalans plantegin la qüestió al Parlament.

El Congrés acabarà en una nova data que serà fixada oportunament, segurament el diumenge que ve.

A les cinc se suspengué la sessió per nomenar el Comitè Executiu de la U. S. C. Realitzada la votació, sortiren elegits Joan Comorera, Joan Coloma, Joan Capdevila, Emili Saleta, Joan Forment, Ellonor Serrano, Josep Sallés, Joan Fronjosà, Josep Folch i Capdevila, i suplents Xavier Xaparro, Emili Granier-Barrera, Manuel Roger, Conrad Guardiola, Albert Farrés, Rafel Ramis, Cosme Rofes, J. Rossell i Montaner i Fellu Barian.

POLITICA

Un missatge de Pompeu Fabra a la Junta General de Palestra

Pompeu Fabra, president de Palestra, llegí el següent missatge en la Junta general celebrada el 21 de març:

"Companys:

En trobar-nos aplegats en Junta general els qui estem allistats a Palestra, per formar aquesta germanor que treballa per al millorament del jovent i del nostre poble i la llibertat de la Pàtria, és per a mi goig d'adreçar-vos la més cordial salutació d'aquesta Presidència. I no solament a vosaltres ací presents o residents a Barcelona sinó a tots aquells bons companys nostres que arreu de Catalunya, des de les nostres Delegacions, lluiten tothora per a la difusió dels ideals patriòtics de Palestra.

D'una manera especial voldria que en aquests moments recordéssiu els nostres germans d: València i de Mallorca, units tots ells amb nosaltres pel lligam multisecular de la nostra llengua. Uns articles de la Constitució de la República Espanyola — obstacles legals-nous, inexistents fins ara — volen privar el nostre acostament polític, en una eventual federació de totes les Terres Catalanes. Però si hi ha qui vol posar obstacles a la nostra unió política, no hi ha qui ens pugui privar de mantenir una sincera i cordial germanor espiritual entre les terres que foren una sola per llur història, que ho són avui encara per la llengua i que esperem que seguiran essent-ho demà per la voluntat de llurs fills. Es per això que us proposo que aquesta Junta general vulgui trametre una fervida salutació als nostres germans de València i de Mallorca, testimoniatge d'afirmació de la nostra unitat nacional.

* * *

Els moments que s'acosten són de la més gran transcendència per a Catalunya. No sols l'Estatut que votà el poble el 2 d'agost de 1931 ha de tenir força legal, sinó que cal estructurar la vida nova que Catalunya autònoma va a començar.

L'Estatut ha estat expressió circumstancial de la sobirania del nostre poble. Ell fixà el grau de llibertat que la majoria dels catalans volia a l'agost de 1931 en ús del seu dret td'autodeterminació. No és l'Estatut ni una renúncia ni una hipoteca per al futur, sinó que el poble de Catalunya, per la sobirania que li pertoca, manté el dret a ampliar la seva llibertat quan així ho vulgui la majoria dels catalans.

Però el mínim de llibertats contingut en l'Estatut i consagrat pel referèndum popular és intangible. Ni a dintre ni a fora de Catalunya, existeix cap persona ni cap corporació que tingui dret a modificar-lo al seu albir, sinó el poble mateix que el votà. En repetir avui en aquesta Junta general de Palestra l'afirmació que les Corts Constituents de la República espanyola han d'aprovar íntegrament l'Estatut, no fem més que ratificar la voluntat nacional solemnialment expressada el 2 d'agost passat.

* * *

Vigent l'Estatut, caldrà començar la seva aplicació i l'organització de la vida nova de Catalunya.

Serà un moment en què tots els catalans hauran de sentir intensament la responsabilitat que damunt d'ells caurà perquè del que allavors fem dependrà el futur de la Pàtria.

L'Estatut, la nostra Constitució i les lleis constitucionals que voti el Parlament Català, l'estructuració de Catalunya i del seu Govern, no serà més que una carcassa legal i administrativa a la qual caldrà infondre-li un esperit — un esperit d'amor a Catalunya i al seu progrés, de justícia, de benestar i de cultura pels catalans.

Aquest esperit ens fóra difícil d'assolir si persistíssim en l'actual depressió patriòtica que manté bona part de la nostra gent, el jovent especialment, allunyat de les empreses espirituals i patriòtiques. Cal reaccionar vivament en contra d'aquesta depressió i estimular el jovent a prendre una part activa en la tasca del nostre ressorgiment nacional.

L'ideal col·lectiu que ha mantingut sempre en tensió l'esperit de diverses generacions de catalans cal que segueixi impulsant les actuals. Aquest doble ideal d'alliberar Catalunya i afinar la cultura del nostre poble és el que ha donat sentit a les activitats dels catalans moderns i als partits polítics catalans. Si aquella flama avui minvés, l'impuls del nostre poble s'afebliria i perdríem el més alt sentit de tota actuació. Cal, per contra, avivar-la perquè ens infongui nova força a tots nosaltres, i doni sentit, posada a primer terme, a l'actuació de tots els sectors polítics catalans en les hores de responsabilitat que s'acosten.

Cal tornar a desvetllar l'interès del jovent per la causa de Catalunya, per la seva Llengua, la seva Història i Cultura. Cal tornar a fer vibrar la seva ànima per l'ideal del seu alliberament nacional. Cal fer comprendre el catalanisme, no com una política, sinó com una doctrina que abassega tota l'ànima, ordena tots els nostres actes i dóna sentit a la nostra vida.

Vosaltres, companys de Palestra, sou els qui a primera línia heu d'esforçar-vos a difondre aquest ideal entre el nostre poble, particularment entre el jovent. Cal per a fer-ho un ferm patriotisme, un generós impuls de proselitisme, un esperit combatiu, tenaç, superador de dificultats, i una acció conjunta i disciplinada. En receixir demostrarem posseir aquestes qualitats que formen l'esperit de Palestra."

A TERRASSA

Un acte catalanista republicà

El dissabte a la nit tingué lloc l'anunciat acte organitzat pel Centre Catalanista Republicà per tal d'inaugurar el nou estatge notablement reformat i ampliat.

El sol anunci dels oradors que havien de parlar-hi foren tantes les persones que manifestaren desigs d'assistir-hi que hom es veié obligat a limitar l'entrada per estricta invitació. Malgrat d'ésser la sala d'actes d'una capacitat extraordinària la quantitat de públic que es quedà a fora fou molt gran. No obstant com que els parlaments foren radiats per l'emissora local E A R 195, Ràdio Club Terrassa, tots els establiments públics d'importància col·locaren altaveus, entorn dels quals es formaren nodrits grups.

Ocupà la presidència el senyor Francesc Dalmases, president del Centre, acompanyat del vice-president senyor Josep Barceló i els oradors.

Féu ús de la paraula en primer terme el senyor

Francesc Dalmases

el qual recomanà la significació de l'acte i els motius que l'havien originat, fent veure com aquest no ha d'ésser més que una fita en el camí d'engrandiment i expansionament dels nostres ideals. Comminà a tots els catalanistes a ingressar en els nostres rengles, ja que el nostre ideari defuig els extremismes i es basa en el liberalisme i la tolerància, únics camins pels quals poden prosperar els pobles dignes i conscients.

Avel·lí Estranger

El popular ex-alcalde de Terrassa es rebut amb forts aplaudiments. Comença referint-se a l'esperit catalanista, desvetllat de nou després de tants anys d'opressió, per al qual l'Estatut representa una conquesta, però no pas el terme definitiu. Amb Estatut o sense Estatut la nostra tasca no estarà pas acabada, puix que en catalanisme haurem d'insistir sempre. Ara ens trobem en un moment decisiu perquè s'apropa el oment en què hem d'ésser cridats per a intervenir en el nostre propi Govern. Si no sabem ésser dignes de les circumstàncies, en lloc del de la Renaixença catalana, l'any 1932 serà el de la mort de la pàtria. Tots hem de treballar intensament perquè tota la nostra gent s'incorpori a la política. La independència nostra pot donar ocasió a què s'incrementin les influències forasteres dintre casa nostra, cosa que no hem de tolerar de cap de les maneres. Tots hem vist com Catalunya ha estat el laboratori d'assaig de tots els extremismes i les elucubracions polítiques, i els que n'han pagat les conseqüències han estat els catalans. A evitar aquest estat de coses tendeixen les campanyes del P. C. R., el qual, per la seva rectitud i honestedat política demostrada en la prosperitat i en l'adversitat, avui pot oferir els seus principis bàsics a tots els catalans donant-los així mitjans per a fer la Catalunya gran que tots anhelem.

El P. C. R. propugnà la República des de molt abans del 14 d'abril, i sempre ha estat al servei de la República, la qual cosa va impedir-li fer prometeces absurdes i campanyes demagògiques com els que asseguraven que amb aquesta forma de govern tindríem uns avantatges que són absurds i utòpics. Això potser va fer-li perdre unes eleccions, però avui el poble català ens troba en el mateix lloc d'aleshores, i té la seguretat que li parlarem amb realitats i amb seny.

Tots sabem com foren de violentes, àdhuc en el llenguatge, les campanyes de l'Esquerra. Per tal de defensar uns càrrecs públics no vacil·laren a fer trontollar l'organització social d'una manera perillosa i absurda, i avui veiem els resultats d'aquesta tàctica. La demagògia, sigui de dreta o d'esquerra, és condemnable i dissolvent. Per estructurar la nostra Catalunya i fer-la gran cal el seny i l'esforç conscient de tots i de cada dia. (Aplaudiments.)

Tomàs i Piera

En la vida dels homes i dels pobles el temps té una significació especial. Un instant pot ésser decisiu, molt més que no pas un segle, segons les circumstàncies. Tots en la nostra vida n'hem passat d'instants decisius, i les conseqüències d'aquests han perdurat per sempre més. Així mateix en la història de Catalunya veiem com l'instant en què fou contret el compromís de Casp, la guerra dels segadors, l'any 1714, ha marcat indeleblement el seu solc en la nostra vida pàtria. Ara ens trobem una altra vegada en una moment decisiu, se'ns apropa un altre instant històric que és aquell en què serà aprovat l'Estatut.

I hem de tenir present les condicions en què establirem l'Estatut. Tots sabem com a Castella hi ha esperits mesquins que pretenen disputar-nos-lo. Hem de proclamar ben alt que nosaltres no esperem que ens el donin. La mà que estenem no és la del captaire, sinó la d'aquell que espera una restitució del que li fou pres temps enrera, per la qual raó no ha de donar les gràcies, sinó esperar-ne agraiment. Però si, malgrat d'això i del compromís solemne contre per les Democràcies espanyoles en el Pacte de Sant Sebastià, Castella es negués a reconèixer l'Estaut, aleshores al que podríem creure que l'imperialisme dels Borbons no era pas patrimoni d'una família, sinó que corresponia com a fidel reflex a un poble espanyol dominador, absolutista i despòtic. (Molt bé.)

Si la República Catalana no va durar més que poques hores fou perquè els catalans férem honor al compromís solemne contret. Van invocar-nos el compromís quan aquest podia perjudicar-nos; ara esperem nosaltres que compliran ells el seu quan aquest pot afavorir-nos. Si això no succeís, si la paraula empenyorada amb Catalunya fos negligida, aleshores sí que podríem atribuir-los totes les conseqüències, que sí serien dolentes per a Catalunya molt més ho serien per a tot Espanya. (Aplaudiments.)

S'ha dit que si el P. C. R. havia minimitzat el seu catalanisme. Jo només he de dir que davant un partit com la Lliga, monàrquic a ultrança, nosaltres no podiem atacar un règim pel qual havíem sempre lluitat, encara que un cop implantat hagi fet coses que no podiem plaure'ns. Però la política és transacció, i això ens ho demostra també la mateixa Constitució amb les diferències de to emprades d'un article a l'altre, tal com el 26 i el 44, fruit de parers totalment oposats. Cal no oblidar, però, que la transacció pot i ha d'emprar-se en coses de comerç; però hi ha un altre ordre de sentiments que no poden mai ésser objecte de minvo. I en la pàtria nostra no hi admetem cap reducció perquè és una ànima, i l'ànima és perenne, única i immortal. (Aplaudiments entusiàstics.) Per tant hem de dir als que judiquen petit el nostre catalanisme que tot el que hem fet per consolidar la República encaixava de ple dintre les nosters conviccions republicanes de sempre, però també he de dir-los que si un dia existís pugna entre el catalanisme i la República espanyola, nosaltres sabem com obrariem: Som republicans convençuts, però ensems som patriotes catalans. I la nostra vida de sacrifici per Catalunya és ponyora de què si calgués un dia defensar-la, fos com fos, anirlem al davant passant per sobre de tot. (Ovació clamorosa.)

Martí Esteve

Es rebut amb forts aplaudiments:

Fa ara un any que un periodista català deia que per tal de contestar totes les campanyes de l'oposició no hi havia més que acceptar el remei proposat per Unamuno, o sigui, que el rei deixés Espanya i se n'anés a Amèrica. Afegia el cronista que abans d'arribar a l'Equador els mateixos espanyols li pregarien arrepentits que tornés a fer-nos el favor de regir-nos, a causa de la descomposició en què hauria caigut Espanya. Ja ho veieu; ha passat més d'un any, i no tan solament hem apellat a cap monarca Borbó o no Borbó, sinó que, ara més que mai, podem assegurar que no és possible que aquests reis tornin a Espanya per sempre més.

Ha vingut la República, i molts dels que l'esperaven s'han vist defraudats, cosa que només obeeix a què molts republicans feren abans prometeces mancades de fonament. Asseguraren que amb República desaparegueixerien automàticament tots els problemes, i ara, quan s'han vist enfrontats, han hagut d'obrar de forma contrària al que prometeren. Nosaltres, que mai no vam prometre allò que sabíem que no era possible de complir, avui ens trobem en el mateix lloc que ahir. Diem el que dèiem perquè abans que tot tenim el sentit de l'honestedat política que ens prohibeix enganyar el poble. (Aplaudiments.)

Per dir a Catalunya que la República no era destrucció ni caos, sinó ordre i llei inspirada amb el respecte i en un sentit d'equitat i justícia, per no prometre al poble aixecar guillotines a cada cantonada, per no dir-li que les fàbriques serien de tothom i la terra de qui la volgués, hem perdut batalles electorals, però no ens dol, perquè tard o d'hora la veritat i la justícia resplandeixen.

Ara ens hem trobat amb les pertorbacions filles de la ignorància en què va sumir al poble la monarquia. Podem dir que així era lògic que succeís. La Dictadura va ésser un remei heròic aplicat a una monarquia agonitzant. Va precipitar la seva mort, però socialment va causar estralls incalculablesü Moralment i materialment ha deixat el país com després d'una guerra.

Jaume Carner deia que els deutes vontreis per Espanya en relació a transports durant els set anys de Dictadura són superiors en 500 milions a la xifra que va haver de pagar França per la guerra franco-prussiana. No n'hem patit cap de guerra nosaltres, però les conseqüències són pitjors que si l'haguéssim soferta. ¿I voleu encara que amb les finances pertorbades, amb el poble desorientat i presa de tots els extremismes no hi hagi inconvenients per a consolidar el nou règim. (Aplaudiments.)

Hem de dir al poble que no cregui que l'endemà de l'Estatut ja hauran desaparegut automàticament tots els problemes que ens afecten. Hi haurà els mateixos o potser més, i aleshores serà quon caldrà l'ajuda de tothom per a cooperar al Govern de Catalunya. L'obra de Govern exigeix l'esforç de tots, i hem de cooperar-hi perquè ens ho demana la nostra pàtria Catalunya. (Aplaudiments.)

Jaume Bofill i Matos

Excusa l'assistència del senyor Nicolau d'Olwer, retingut a Mallorca.

Diu que en l'aniversari de la proclamació de la República, cal recordar que la diada democràticament decisiva i gloriosa fou la de les eleccions del 12 d'abril. El poble es girà de cara a la República i a l'Autonomia. La Monarquia, en la seva fugida, no veié més que esquenes. Els catalans hem de contribuir a la commemoració d'aquelles gestes, que també són nostres, però sense ultrapassar l'entusiasme dels altres quan en l'entusiasmada republicana encara és buit el plat de Catalunya.

La Constitució republicana vigent és una transacció ni ben socialista ni ben liberal. En el seu article primer declara que "España es una República democrática de trabajadores de toda clase..." quan hauria de dir que Espanya cal que comenci a ésser un poble de treballadors. Hom parla de la reforma agrària, per exemple, i hem vist com els primers subsidis de l'Estat cofo nien a les taverues. Cal començar per la reforma humana o exigència cívica. Ni providencialisme de dictadures, no providencialisme d'Estat socialitzant. El temperament gegant és apte per al comunisme que implanta l'hegemonia, no de l'obrer capacitat, sinó del manobre vagabund; l'individualisme català gusta la dignitat paccional informada per la Justícia i acarada a la coordinació de les classes socials, en solidaritat de treball.

No basta la vida activa; cal, també, la contemplativa. Si patim els paràsits de l'economia i de la burocràcia, no ens resignem a tornar a ésser, per

(Continua a la pàg. 4)

ECOS

UN IMPOST PER AL PEATO?

El famosíssim regidor, reglamentador de la circulació ciutadana, Sr. Vallcier, ha tingut una nova iniciativa — és sabut que tot savi en té — d'aquelles que no traen pren i que només ixen cada cent anys del cap d'algun afortunat humà. Es tracta d'instal·lar als carrers del casc vell de la nostra ciutat uns aparells lluminosos "control" que puguin ésser manifestats pels propis vianants. Per exemple, un transeünt vol travessar el carrer, dóna una volta a una maneta, s'encenen els llums vermells i passa tranquil·lament. L'únic dificultat consisteix en trobar un aparell, de relotgeria, naturalment, que faci durar uns determinats minuts cada llum de color.

Això ho explicava en Vallcier serenament, a despit de la quantitat de gràcia que la història conta en boca del seu autor, envers d'un grup de regidors de l'Esquerra.

Un d'aquests regidors digué:

"—Home, això podria solucionar-se per mitjà d'un aparell d'aquells de gas que s'hi tiren deu cèntims.

Aquest, encara que no ho sembli, parlava també seriosament.

MOTOR PALACE

CORSEGA, 302

El més gran assortiment d'automòbils que existeix a Barcelona

Els nostres grans stocks ens permeten d'oferir al públic preus sense competència

WHIPPET - WILLYS - WILLYS-KNIGHT, HUDSON - ESSEX - ROSENGART

Agència exclusiva per a Catalunya, Aragó i Balears

Marcel·lí Domingo a Barcelona

DECLARACIONS AL "FULL OFICIAL"

Marcel·lí Domingo arribà diumenge a Barcelona i marxà ahir amb l'exprés del vespre. Vafer les següents declaracions a un redactor del "Full Oficial":

"—A què obeeix la seva nova visita a Barcelona?

He vingut a Catalunya amb el propòsit de continuar el contacte amb les persones que coincideixen amb mi en idees polítiques i idèntica visió dels problemes. Fins ara aquesta relació, per pròpia i deliberada voluntat, no té altra finalitat que aquesta: preparar l'actuació futura. Una actuació en la qual sobresurtin aquestes qualitats: radicalisme doctrinal i responsabilitat en la conducta; ètica immaculada i competència de procediments democràtics en el funcionament del partit i disciplina. Amb aquestes qualitats, immediatament que l'Estatut sigui aprovat, jo tinc l'esperança de constituir a Catalunya una esquerra europea, el postulat de la qual i llurs límits quedin concretament definits.

—¿Quina orientació imprimirà a aquest postulat?

Aquest partit no solament acceptarà una intel·ligència amb les altres forces coincidents, sinó que la possibilitarà i l'estimularà. A cap país d'Europa governa avui, ni podrà governar demà, un partit sol. A Espanya aquesta impossibilitat és encara més evident. Voler-se quedar sol és igual que voler-se quedar fora. Es el mateix que voler-se suïcidar políticament. Per tot això, a mi, que em sembla obligat que les dretes i el centre republicà formin un nucli, Jutjo obligat i urgent que les esquerres, solidaritzades espiritualment avui i portant gloriosament la responsabilitat de governar arribin a una coincidència més articulada, prometedora i eficaç.

—¿Acceptarà el Parlament l'Estatut de Catalunya?

—No hi ha d'haver a Catalunya impaciència ni temença per l'Estatut. El Parlament, expressió vivent de la revolució triomfant, ha acceptat el fet català com un problema que exigeix solució. I la donarà. Per a la monarquia, Catalunya arribà a ésser de vegades un destorb, de vegades un conflicte. La República vol, perquè ho necessita Espanya, que Catalunya no sigui ni destorb ni conflicte, sinó collaboració. Collaboració que beneficii tota Espanya i Catalunya en primer terme. I com que aquesta collaboració solament és possible reconeixent els drets que Catalunya demana, les Corts els hi atorgaran. Deure de la República serà, després, que aquests drets s'exerceixin degudament; deure de Catalunya serà, pel seu exercici, evidenciar que es mereixien. L'hora que vivim és tan prometedora, que jo tinc la seguretat que els dos deures es compliran plenament.

—¿Quan serà discutida la Reforma Agrària?

—La Reforma Agrària començarà a discutir-se després de les vacances parlamentàries. Hi ha ja diversos vots particulars. El meu propòsit és acceptar, en vots particulars o esmenes, totes les propostes que vinguin a perfeccionar el projecte. Però el meu propòsit és també que l'essència del projecte es respecti en la seva integritat. Jo ja esperava que aquest fos combatut per aquells que no saberen modificar l'estatut de la terra quan governaren, ajupint-se davant la injustícia econòmica i social que representava un règim de propietat, en el qual la propietat no acomplia la funció social que li era obligada. Igualment esperava que fos combatut pels extremistes de dreta i esquerra. Però tenia el convenciment que tots els qui plantegessin austerament el problema i aspiressin a resoldre'l amb justícia social i eficàcia econòmica, haurien d'acceptar les bases donades per mi. Aquest convenciment no m'ha enganyat. I avui, després d'un any de govern, tinc l'íntima satisfacció d'haver posat en marxa aquestes dues empreses transcendentals, l'escola única i la transformació agrària.

—¿Quina serà la seva actuació immediata?

—Dijous parlaré a Madrid. Donaré la conferència en el Circol de la Unió Mercantil, i tractarà el discurs sobre l'economia nacional. Serà aquest discurs el començament d'una campanya que continuaré a diferents indrets d'Espanya. Amb això aspiro a assabentar l'opinió de les orientacions econòmiques de la República i a trobar, per tal de realitzar-la, l'ajut públic. La República necessita crear una nova economia. Una economia que no signi la pugna d'interessos privats en anarquia, sinó la disciplina de tots els interessos, responent a un servei col·lectiu, determinat i garantit i controlat per l'Estat. Diumenge vinent, al matí, donaré un acte al Vendrell, acompanyant el senyor Carner, i a la nit assistiré a Barcelona, al banquet que com a fi d'assemblea celebren els Sindicats Agrícoles de Catalunya."

ELS PRESSUPOSTOS DE LA REPUBLICA

Text íntegre del discurs del ministre de Finances senyor Jaume Carner

El Sr. Ministro de **HACIENDA**: Señores Diputados, agradezco, en nombre del Gobierno, la cooperación del Congreso a la formación del Presupuesto de la República: nuestra gratitud va a todos los sectores de la Cámara, ya que todos, haciendo las salvedades y reservas que han estimado oportunas, han ayudado a nuestra labor.

En mis intervenciones parlamentarias suelo ser muy breve; pero hoy, Sres. Diputados, he de solicitar de vuestra benevolencia un margen de confianza, porque deberé ser algo más extenso de lo que acostumbro y porque, además, me veré precisado a leer cifras, que son molestas en una exposición prolongada.

Durante estas discusiones mis compañeros de Gobierno, las Comisiones parlamentarias y todos los Sres. Diputados decían: "Nos vemos precisados a defender un Presupuesto que no es nuestro Presupuesto", y todos ellos, diciéndolo o no, excusaban su labor en la situación de la Hacienda y dirigían sus miradas al Ministro de Hacienda; y ayer mismo, Sres. Diputados, se me imputó, **injustamente**, que este **Ministro de Hacienda, duro y tenaz, había sido el culpable de la** disminución en este **Presupuesto** del socorro **al Clero. Ya comprenderéis, señores** Diputados, que el Ministro de Hacienda tiene el derecho y el deber de explicar las razones profundas que justifican el Presupuesto, y a esto vengo: a explicar por qué este Presupuesto es como habéis tenido ocasión de apreciar, y a decir, además, cuál es el camino que, en mi sentir, debe seguir, en lo futuro, la Hacienda de la República.

Un Presupuesto, Sres. Diputados, no es una obra imaginativa, no es una obra musical ni una obra poética; es un documento de estructura dura y férrea, exigido de modo inexorable por las condiciones de realidad de un país, de su situación social, política y económica en el momento en que el Presupuesto se forma.

Ha venido, Sres. Diputados, la República a España y se ha encontrado con dos grandes realidades: con un organismo estatal y con un pueblo; dos grandes realidades que no son obra suya; dos grandes realidades que son el resultado de varios siglos de historia. El organismo estatal que ha encontrado la República es —ya lo sabéis— este conjunto de leyes, decretos, reglamentos y organizaciones que llena los tomos en que se recopilan todas las disposiciones relacionadas con la Administración española. ¿Qué os diré del organismo estatal? ¿Qué os diré del organismo de Guerra, que no os lo haya manifestado ya, elocuentemente, el Sr. Presidente del Consejo de Ministros? ¿Qué os insinuaré del organismo de Obras públicas que no os lo haya expuesto el señor Ministro del Ramo? ¿Qué os podré decir, que vosotros no sepáis, de todos los demás organismos del Estado: Diplomacia, Justicia, Gobernación, etc? Es un organismo estatal que no hemos formado nosotros, que nos lo ha legado la monarquía. Para reformarlo y enmendarlo ha venido la República; esta realidad que la revolución podía haber destruído, exponiéndose a que de sus ruinas viniera el caos o una reacción; pero como no ha sido eso, es una realidad inexorable que se impone al formarse el Presupuesto.

Y la otra realidad es el pueblo **con toda su estructura, con sus clases alta, media i baja, con sus prejuicios, con sus ideas, con sus hábitos,** con una cantidad enorme de analfabetos, con una falta de preparación para la vida ciudadana extraordinaria, hija de años y años de **falsificación del sufragio,** hija de los años de Dictadura, hija del abandono de todos los grandes problemas sociales y políticos en que ha vivido España; todo esto ha formado un pueblo; este pueblo lo hemos encontrado al advenir la República y venimos a reformarlo: es una realidad que nosotros tendremos que liquidar, pero que pesa considerablemente en estos instantes sobre la formación del Presupuesto. Y todavía hay, Sres. Diputados, una tercera realidad, que es la que ha producido la revolución. La revolución, al reaccionar contra estas realidades históricas, ha originado crisis y una perturbación que pesan grandemente en el momento de la formación de la ley presupuestaria de la República. Ahora bien; os he dicho, Sres. Diputados, varias veces y repito hoy, que el Ministro de Hacienda os presentará una Memoria **documentada y razonada** haciendo el **inventario** de lo que ha sido el **legado financiero** y hacendístico de la monarquía y, sigularmente, de la Dictadura: pero mientras este documento viene, tengo el deber hoy, para justificar y razonar el Presupuesto, de adelantar este índice sumario, para que vosotros, señores Diputados, y para que el país se dé cuenta de en qué estado y en qué situación ha encontrado la República las finanzas y la economía de la monarquía.

En este capítulo de inventario, el primer artículo que debo examinar **hemos** encontrado, Sres. Diputados, es el de la Deuda pública: ¿Cómo las deudas que nos ha dejado la monarquía? Estas deudas se clasifican en los siguientes conceptos: Deudas consolidada.; es decir, deudas representadas por papel emitido directamente por el Estado o emitido en orden a servicios, pero también directamente por el Estado. Pues bien, Sres. Diputados; la Deuda del Estado en 31 de diciembre de 1931 estaba representada por estas cifras: Deuda del Estado, pesetas 18.222.217.215; deuda ferroviaria, 1.300.000.000 de pesetas; bonos para el fomento de la industria nacional en circulación, 125.554.000 pesetas; bonos oro de Tesorería en circulación (son los célebres bonos de Calvo Sotelo, producto de la intervención en los cambios, 305.142.000 pesetas. Suma la deuda emitida, 19.952.913.015 pesetas. Pero teniendo en cuenta que sumo aquí el nominal de los bonos oro, que con arreglo al tipo actual de la moneda vale el doble, la Deuda consolidada, representada por títulos, es realmente de 20.258.056.015 pesetas.

Pero ésta no es toda la Deuda del Estado; además de esta Deuda, el Estado, la monarquía, singularmente la Dictadura, vino, con una falta de previsión, con una ligereza inexplicable, prodigando la firma del Estado, avalando una cantidad de obligaciones que contraían ciertos organismos ajenos al Estado.

¿Saben los Sres. Diputados a cuánto ascienden les emisiones que tienen el aval del Estado? Pues ascienden a 771.275.000 pesetas. Forman parte de este grupo de avales del Estado, los avales de la Trasatlántica, que importan 159.800.000; pesetas los avales de la Confederación Hidrográfica del Ebro, que importan 100.221.500 pesetas; el de las cédulas del Banco de Crédito local interprovincial, es de 176.607.500 pesetas; las obligaciones del ferrocarril de Tánger a Fez importan 79.224.500 pesetas; además de estas 771.275.000 pesetas, todavía hay otro grupo de préstamos hechos con garantía del Estado, que importan 52.361.110,90 pesetas: de suerte que lo realmente garantizado por el Estado, entre los avales y préstamos garantizados, asciende a la cifra de 823.636.110,90 pesetas.

Hay un tercer grupo de responsabilidades contraídas por el Estado, que consiste en los intereses garantizados por el Estado por razón de ferrocarriles, que suponen una responsabilidad de anualidad máxima de 8.226.733,74 pesetas, y los intereses garantizados por el Turismo, que importan 112.500 pesetas.

A estas deudas hay que añadir la que pueda resultar de 478 expedientes existentes en el Ministerio de Hacienda por reclamaciones de cantidades por diferentes conceptos, que ascienden a la cifra de 117.712.269,19 pesetas. De esta cifra es posible, según creo, a virtud de un examen que tengo hecho del asunto, que pueda rehusarse el pago de un grupo de créditos que ascienden a 57 millones de pesetas; pero siempre va a resultar que por estos conceptos al Estado le va a quedar una responsabilidad de alrededor de 60 millones de pesetas. ¿Y sabéis, señores Diputados, qué significa todo esto, todas estas deudas y estos avales? Que en el Presupuesto que hemos presentado nos hemos visto obligados, naturalmente, a consignar la cantidad necesaria para el pago de los correspondientes intereses.

En este capítulo de inventario que estoy haciendo, después de estudiado el problema de la Deuda pública, quiero examinar otro problema: el planteado por la política de la monarquía y especialmente de la Dictadura, en relación con la totalidad de la cuestión referente a los transportes, que es, Sres. Diputados, uno de los problemas más graves, más trascendentales y de más difícil solución que ha encontrado y que deberá resolver la República.

El problema de los transportes se descompone en varias secciones: cantidades dadas por el Estado, en virtud del Estatuto ferroviario, a las antiguas Compañías de ferrocarriles; construcciones de nuevos ferrocarriles; transportes por carretera e inversiones hechas por razón de contratos de Firmes especiales, y todo lo que ha gastado el Estado relacionado con los transportes marítimos.

Para que os hagáis cargo de lo que estos conceptos significan os voy a dar algunas cifras: ha invertido el Estado en ferrocarriles, en los seis años transcurridos desde 1925 a 1931, en líneas nuevas y viejas, la suma de 2.164.618.826,20 pesetas; ha invertido en firmes especiales, fijaos bien, en firmes especiales, independientemente de las cantidades que el Ministerio de Fomento ha gastado en carreteras, desde el 1.º de Julio de 1926 al 31 de Diciembre de 1931, la cifra de pesetas 551.703.403,67, y, **además de** estas cifras, había pendientes de pago en 31 de Diciembre, según relación nominal, 1.909.291,62 pesetas; existían certificaciones expedidas desde Mayo a Diciembre de 1931, que no tenían crédito ni consignación en Presupuestos, por valor de pesetas 13.203.747,12, y había, últimamente, liquidaciones aprobadas en ejercicios anteriores por valor de 2.340.002,60 pesetas.

El Estado ha gastado desde el año 1927 al año 31, del presupuesto de Marina, por subvenciones a las Compañías de navegación, primas a la construcción naval y Bases navales y nuevas construcciones, pesetas 764.768.350,88.

De suerte, Sres. Diputados, que la cantidad gastada por el Estado español en este período de tiempo, que respecto de alguna de las cifras abarca cinco años, respecto de la máxima seis años, la cantidad que ha gastado para la política de transportes asciende en ese tiempo a la cifra de 3.498.544.322 pesetas; es decir, que si suponemos la equivalencia de la moneda, resultaría que ha gastado, en números redondos, unos 500 millones menos del importe de la indemnización que Francia pagó a Alemania por razón de la guerra del año 70.

Pues bien: con ser importantes dichas cifras, Sres. Diputados, es lo menos importante de este asunto. Yo daría por bien perdida para España esa cifra enorme de pesetas si mediante ella se hubiese resuelto, se hubiera siquiera iniciado, un comienzo de la solución de la política de transportes en España; pero lo grave, lo trágico, es que se ha gastado esa cifra inútilmente, baldiamente, estérilmente, y que nos encontramos con la totalidad del problema de transportes íntegro sin solución, y teniendo, como debemos tener, la responsabilidad de resolverlo.

¿Y por què es esto? Yo no os voy a decir nada nuevo ni haré otra cosa que recordaros hechos que, cuando os los recuerde, todos vendrán a vuestra memoria. Aquí no se ha seguido ningún plan, absolutamente ningún plan, para resolver el problema de transportes terrestres ni el de los transportes marítimos; y no es esto sólo, es que se ha seguido una serie de direcciones absolutamente contradictorias. Por un lado, el Estado, en virtud del Estatuto ferroviario, iba entregando centenares y centenares de millones de pesetas a las viejas Compañías de ferrocarriles; eran tantas pesetas que hoy las sumas entregadas suman más que el importe de los capitales sociales de esas viejas Compañías; y mientras por un lado hacía esto, por otro lado, contradictoriamente y sin ningún enlace con esta participación que iba tomando en las viejas Compañías, se lanzaba sin ningún plan, sin ningún método, a la construcción de 15, 20, 40 líneas nuevas, sin calcular el coste, ni las posibilidades económicas de España, ni la posibilidad de los rendimientos, ni las del enlace que las líneas nuevas debían tener con las antiguas; es decir, sin un plan de conexión que hubiese podido justificar o dar margen a las construcciones de líneas nuevas que se emprendían. Y ahondando más en el sentido de la contradicción, mientras se hacía una política ferroviaria gastándose millones y millones de pesetas en las viejas líneas y en construcción de líneas nuevas, se gastaban 600 millones de pesetas en hacer nuevos firmes magníficos de carreteras, y sin plan, sin método, se entregaba graciosamente a Compañías particulares la explotación de estas líneas, sin percatarse siquiera de que con ello se hacía el Estado a sí mismo una competencia, colocándose en situació desventajosa. En el presupuesto que he presentado se aumentat el canon del transporte por carretera. La Dictadura, pródigamente, fué estableciendo unas líneas de transporte por carretera sin conectar, sin organizar, sin enlazar este transporte con el transporte por ferrocarril y sin tener en cuenta el enlace de las nuevas líneas con las líneas antiguas.

Es decir, Sres. Diputados, que después de haberse gastado por la monarquía estos centenares de millones de pesetas, la República se encuentra ahora en la necesidad de abordar, de enfrentarse con el problema total de los transportes terrestres; se encuentra con que tiene que hacer un plan, con que tiene que resolver sobre sus relaciones con las antiguas Compañías de ferrocarriles acerca de las nuevas construcciones o de cuáles construye, cuáles modifica y cuáles suspende, problemas que venimos a resolver después de la sangría terrible para el Tesoro que representan dichos desembolsos.

Y lo mismo sucede en transportes marítimos. En transportes marítimos se ha gastado todo el dinero que habéis visto, y nos encontramos también con los problemas sin resolver. Ahí está el problema de la Trasatlántica. Había el contrato con la Trasatlántica: se hizo por la Dictadura un nuevo contrato; luego este contrato se rescindió: ni la primera ni la segunda Dictaduras tuvieron el valor de afrontar las contingencias de esta rescisión, dejándonos el problema íntegro sin solucionar. No hay más remedio que afrontarlo y resolverlo.

Los millones que se han gastado en transportes marítimos **no han producido resultados eficaces**, puesto que nos encontramos con el problema de transportes marítimos sin resolver y en la necesidad de organizarlo, pues la mayor parte de las mercancías españolas se transportan en buques extranjeros; y en el intercambio de moneda, uno de los conceptos principales que tenemos que tener en cuenta es la cantidad que hemos de gastar por fletes, a pesar, repito, de haber gastado tantos y tantos millones de pesetas en ayudar a las Compañías de transporte marítimo.

En este inventario que estoy haciendo, después del problema de los transportes viene el problema de las Confederaciones Hidrológicas. En este problema de las Confederaciones Hidrológicas voy, simplemente, Sres. Diputados, a registrar la cifra de lo que se ha gastado. No he tenido medios suficientes para investigar y para deducir si en las cifras gastadas hay quizá exceso en burocracia y defecto en cantidad de trabajo como tampoco poseo datos estadísticos suficientes para saber si la cantidad de hectáreas de regadío que han producido estas obras hidráulicas está en relación con lo gastado. De todas suertes, creo que en este inventario no cabe omitir cifras.

Los presupuestos de la Confederación del Ebro, des de 1926 a 1931, importan 175.908.355 pesetas con 21 céntimos.

En la Mancomunidad Hidrográfica del Segura las subvenciones del Estado, desde el año 28 al 31, importan 37.122.028,23 pesetas.

En la del Guadalquivir, años 28 a 31, 37.450.000 pesetas.

En la del Duero, años 28-30, pesetas 22.704.474.

En el Pirineo Oriental, años 29-31, 3.440.000 pesetas.

Otro tema, también de una manera muy cauta, he de señalar en este inpentario que estoy haciendo. He hablado antes de la política de transportes. Ahora debo hablar de la política de comunicaciones. Sabéis que el Estado español era propietario de los teléfonos, que existían unas Compañías particulares de teléfonos, de las cuales, unas tenían ya su concesión terminada, y otras la tenían próxima a terminar. En esta situación, estimó la Dictadura que debía conceder un monopolio de los servicios de Teléfonos, y se otorgó la concesión de ese monopolio. Esta concesión ha motivado un proyecto de ley que está pendiente en una de les Comisiones de la Cámara, y esto me impone grandes miramientos; pero creo necesario rdecir que he hecho el cálculo, según los términos de este contrato, de lo que importaría su reversión. Ese contrato faculta al Estado para que la concesion revierta al cabo de veinte años, con un beneficio de 15 por 200, que va decreciendo a medida que los años de utilización se van alejando. Pues bien; con arreglo al mecanismo de este contrato, si España pudiera hacer o hiciera uso del derecho de reversió.. con relación al 31 de Diciembre de 1931, tendría que pagar la suma de 792.151.726,25 pesetas.

En este inventario que vengo haciendo le ha tocado el turno al problema de las casas baratas. Antes de la Dictadura se había ya iniciado lo que se llamó política social de casas baratas, política que siguió desarrollándose durante la Dictadura. Realmente, en este problema de las casas baratas ha resultado una porción de cosas que en su día tendrá que conocer el Parlamento. Yo he examinado, Sres. Diputados, una Memoria, que también vosotros conoceréis en su día, redactada por una Comisión de funcionarios de Trabajo y Hacienda, en que se hace el estudio de lo que ha ocurrido con el problema de las casas baratas. A los efectos de este inventario os diré que para este asunto se ha hecho una emisión de Deuda de pesetas 261.198.500, de los cuales existen 76.087.500 en la Caja de Depósitos, y, además, yo me he visto precisado a consignar en el presupuesto de este año, para atenciones de casas baratas, la no despreciable suma de 48.895.894,13 pesetas.

Y en el dictamen de estos funcionarios de Hacienda y de Trabajo hay una conclusión que yo me permito, ya que la ocasión lo brinda, recordar a mi compañero el Sr. Ministro de Trabajo; hay una conclusión que dice lo siguiente: "Convendría dictar una disposición en la que, con invocación del art. 37 del real decreto de 10 de Octubre de 1924, se declaren revisables todas las calificaciones condicionales declaradas hasta la fecha, no sólo a los efectos de regular el orden para la concesión de beneficios, sino para que puedan dejarse sin efecto o refrenar : todas aquellas en que así se estime procedente, no sólo por razones de carácter técnico, sino también de oportunidad o conveniencia social." Y he de advertiros, Sres. Diputados, que estas obligaciones condicionales podían alcanzar la cifra de 202.829.432,81 pesetas.

Y siguiendo el análisis que estoy haciendo, he de hablaros del problema del cambio en cuanto se relaciona con este inventario; después hablaremos de este problema en otro aspecto.

El problema del cambio durante la Dictodura, por parte del Sr. Calvo Sotelo, fué objeto de una política —no diré ninguna novedad; esto se ha dicho veinte veces fuera de aquí— totalmente contradictoria. Por un lado, el Sr. Calvo Sotelo, la Dictadura, siguió la política de restricciones industriales y de precios elevados, y por otro, siguió la política de revalorización de la peseta; políticas completamente contradictorias. Esto dió por resultado aquella emisión de Bonos oro que os he leído, que cargó la Deuda pública y que es la consecuencia de aquella actuación. Por cierto que aquella actuación ya ha sido enjuiciada, y no por la República. Ya la segunda Dictadura nombró una Comisión presidida por el ex Ministro D. Juan Alvarado y formada por una serie de técnicos, Comisión que ha dado un dictamen que yo tengo en mi poder, que he examinado, que vosotros conoceréis en su día como formando parte de este "dossier" o inventario que os presentaré oportunamente, y de esta Memoria y del anejo núm. 1, donde está contablemente demostrada toda aquella actuación, únicamente os voy a leer algunas cifras.

Dicen los contables que durante la actuación Calvo Sotelo se vendieron libras esterlinas por valor de 139.286.126 pesetas; se compraron libras por 121.192.778 pesetas; de suerte que resultó una posición negativa, en definitiva, que está pendiente de lo que arroje la liquidación de los Bonos oro, de 20.027.088 pesetas. Y dicen los técnicos contables: "Por tanto, la liquidación del quebranto que la intervención hubiese ocasionado, de haberse satisfecho el saldo vendedor al finar Diciembre de 1929, daría un total de 72.469.358,62 pesetas.

Y en esta Memoria se hace también la cuenta de lo que resultó por virtud de las diferencias de cambio en las distintas adquisiciones hechas, o en varias de ellas, si no en todas, con motivo del monopolio de petróleos. Las pérdidas de cambio en las expropiaciones de industrias Babel y Nervión fueron 1.501.361,65; en Desmarais Hermanos, 766.593,50; Sociedad marca "El León", pesetas 2.277.184,64; Compañía Petrolífera Española (Shell), operación de crédito con Rothschild y Sons, diferencias de cambio e intereses, pesetas 20.874.707,66. Todo esto importa una pérdida que los contables cifran en 25.419.847,45 pesetas.

Yo no quiero continuar más, señores Diputados, porque temo que llegaríamos a las doce de la noche y he de cesar en este examen, aunque debería continuar analizando los gastos de la política de Marruecos, ciertas incidencias de las cuales vosotros quizá tendréis noticia, ocurridas con motivo del Monopolio de Petróleos, ciertos gastos motivados por la creación de Bancos, etc., etc. Toda esta serie de cosas, señores Diputados, no las enumero más que con un solo objeto: que os deis cuenta de que, al formar nuestro presupuesto, hemos tenido que recoger forzosamente y liquidar la situación creada por todas estas actuaciones.

Ahora, yo no desearía que ni vosotros ni el país formaseis una opinión pesimista. Yo soy un optimista formidable; creo en España. No es que crea que esto no tiene dificultades, pero estas dificultades las tendremos que resolver, y las resolveremos, porque la República tiene voluntad de resolverlas y porque la República va a seleccionar hombres capaces de resolverlas. He recogido los datos relativos a la herencia que hemos encontrado, para que no resulte que gentes que por ahí andan censurando el Presupuesto de la República nos echen en cara los gastos que en el Presupuesto hay, que no son obra nuestra, sino que son obra suya. (**Muy bien.**) Esto es lo que he querido señalar.

Y vamos al examen del Presupuesto. El Presupuesto de gastos, Sres. Diputados, asciende a la suma de 4.461 millones de pesetas. Yo quiero, con relación al presupuesto de gastos, para que podáis seguirme en el análisis que yo a hacer, demostrar lo siguiente, cuál es, de esta cifra de gastos, aquella que realmente queda para servir los distintos Departamentos ministeriales; es decir, yo necesito separar, para responder a las críticas extrañas, cuál es la cantidad de pesetas que este presupuesto ha tenido que pagar como resultado de las herencias pasadas y cuáles son las pocas pesetas que quedan para cifrar los servicios actuales. Este es el análisis que voy a hacer de la manera siguiente:

De esta cifra global de 4.461 millones de pesetas hay que descontar (y esto no es una novedad en este Presupuesto, que en ello es común con los anteriores, porque en éste como en los anteriores Presupuestos del Estado hay unas cifras que no son realmente gastos, sino cifras que no tienen más valor que un valor contable) algunas cifras, que son: 406,23 millones de pesetas que importa la participación que en las contribuciones del Estado tienen los Ayuntamientos, Diputaciones y Organismos. Ya comprenderéis, señores Diputados, que, respect. de este gasto, el Estado no es más que un recaudador que recoge el dinero del contribuyente con una mano y con la otra lo entrega a las Corporaciones u Organismos locales. Esto no es un gasto del Estado. Esto, que pasa en el actual Presupuesto y en los anteriores, representa en el actual 406 millones de pesetas. Hay otra cifra en el Presupuesto que tiene también indudable valor contable, que es lo que se llaman gastos compensados. Yo os diré lo que son gastos compensados. Por exigencias de la ley de Contabilidad, resulta que, por ejemplo —podría citar otros—, con respecto al Monopolio de Fósforos, en el quel la relación entre el Estado y la Compañía monopolizadora estriba simplemente en cobrar la diferencia, figuran en el pressupuesto de ingresos, los obtenidos por la propia entidad, en vez de figurar la diferencia entre los ingresos y los gastos. Naturalmente que por ello hay en el presupuesto de gastos del Estado una cifra que, realmente, no responde a gastos del Estado; es una cifra contable por gastos de otras entidades, que no del Estado. Pues bien, las cantidades de partícipes de contribuciones y de gastos compensados importan 442 millones re pesetas.

Hay otro concepto que tampoco lo és de este Presupuesto. Os he dicho que la Dictadura tenía organismos autónomos. Eran éstos la Caja Ferroviaria, la Caja del Turismo, etc., una porción de Cajas que han resultado con deuda. En 31 de Diciembre result5 que estas Cajas ten'an deudas y no es justo que pueda estimarse —nadie con buena fe y discutiendo lealmente podrá sostenerlo— que estas deudas de los organismos a que me refiero, y que he debido recoger, constituyan un gasto de este Presupuesto. Pues las deudas atrasadas de los organismos autónomos representan nada menos que 309.18 millones de pesetas, que se deben recoger y pagar en virtud de este Presupuesto. PePro, además de estas deudas atrasadas de estos organismos autónomos que desaparecen, para atenciones por contratos corrientes correspondientes al año en curso, he tenido que recoger en este Presupuesto 179,26 millones de pesetas. De suerte que si rebajamos de toda esta cifra global de 4.461 millones la que representa la de partícipes en las contribuciones y gastos compensados, obligaciones atrasadas de organismos autónomos y obligaciones de éstos en el presente año, este enorme Presupuesto de 4.461 millones de pesetas queda reducido a 3.529,63 millones de pesetas. Y si de estos 3.529,63 millones de pesetas descontamos la parte que representan las obligaciones generales del Estado y las cargas financieras, que importan 1.281 es representada por los intereses de millones, cuya parte más importante la deuda que la República ha debido recoger, de este enorme Presupuesto de 4.461 millones de pesetas queda, realmente, para atender a todos los gastos de todos los Departamentos: Presidencia, Marruecos, Guerra, Marina, Instrucción, etc., la cifra de 2.248,19 millones de pesetas. (**Muy bien.—Aplausos.**)

¿Comprendéis, Sres. Diputados; comprende el Gobierno la situación trágica del Ministro de Hacienda cuando le presentaban los Presupuestos en los que cada titular de un Ministerio vaciaba sus anhelos, sus ambiciones de mejoramiento de los servicios? Tenía que decir: "El Estado no puede, porque aun habiendo de imponer al contribuyente un Presupuesto de 4.461 millones, sólo restan para los servicios del Estado 2.500 millones." Esta es la situación trágica que no obedece a una obra nuestra, sino que es el legado que nos hemos encontrado como producto de anteriores actuaciones.

Presupuesto de ingresos. El presupuesto de ingresos es de pesetas 4.550.248.192. De esta suma el Presupuesto propone saldar 500 millons con deuda; el resto, con impuestos. A propósito del presupuesto de ingresos, yo voy a plantear los siguientes problemas: Primera. Decía el señor Calderón: "¿Por qué 500 millones de pesetas de Deuda? ¿Por qué no 600? ¿Por qué no 700? ¿Por qué no más? ¿Es que España no merece más crédito?" A este propósito, y para fundamentar su tesis, hacía un estudio muy interesante y muy documentado de las cantidades de deuda por habitante, comparativamente, en otras naciones del mundo. Y sustentaba la tesis de que este Presupuesto tenía que liquidarse con más deuda y menos impuestos. Esta es la tesis, si yo no estoy equivocado, del Sr. Calderón.

Yo dije: "Es que se toma a préstamo lo que "se puede", no lo que se "quiere". Y por los comentarios que he oído a esta frase, he entendido que había sido interpretada equivocadísimamente, y por esto tengo empeño, pues tiene mucha importancia, en explicarla. Cuando yo decía "puede" no quería referirme a la capacidad para lograr el préstamo, sino a que sucede muchas veces que una persona toma a préstamo cantidades porque encuentra quien se las facilite, y hace muy mal en tomarlas. Esta es la explicación, que yo quería dar, explicación muy interesante, que es necesario que conozcáis vosotros y el país.

Toda economía nacional se funda, Sres. Diputados, en dos columnas, en dos bases inconmovibles, que son: una, el Presupuesto estatal; otra, el balance del Banco emisor. tados, gira toda la economía nacio todos los países y en todos los Ea Alrededor de estas dos columnas, es nal. Los pagos y cobros que hace el Estado, por su inmenso volumen, por la trascendencia y repercusión que tienen en todo el mecanismo de la economía, constituyen, como digo, una de las bases, uno de los fundamentos de toda economía; y la otra porque con el privilegio de la emisión el balance del Banco de emisión, sión hace que sus billetes realicen función de la moneda que va circulando. La moneda es un papel que tiene su garantía en el balance del Banco emisor. El Banco emisor, además, por ser Banco de Bancos, a través de los demás Bancos y por propia relación directa, tiene las relaciones financieras y económicas con la economía nacional.

Cuando se habla de capitales, lo mismo en las Empresas privadas que en Empresas públicas, se usa una palabra que es aplicable a cosas que son financieramente distintas. Una cosa es el capital inmovilizado y otra es el circulante; todo es capital, pero tienen dos funciones económicas diferentes. De tal suerte, Sres. Diputados, que la experiencia de la vida me ha enseñado que la relación entre el capital inmovilizado y el circulante no es arbitraria, es fija; es, en cada negocio, inexorable; obedece a leyes que hay del que no las cumple. De tal modo es así, Sres. Diputados, que yo tengo el convencimiento de que, suponiendo dos negocios idénticos, regidos por personas de igual capacidad, negocios cuya relación entre el capital circulante y el inmovilizado debe ser de 50 a 50, si uno de ellos tiene totalmente el capital inmovilizado y el otro circulante, forzosamente tiene que ser vencido aquél. Y como es aplicable a l'economía nacional, resulta, Sres. Diputados, que no es indiferente al Estado, que no es indiferente a la Hacienda la cantidad de inmovilizaciones que se hacen en un país; al contrario.

Yo creo que la República tendrá que estudiar seriamente si debe terminar esta orgía de las emisiones que se hacen sin cumplir los más rudimentarios principios de la prudencia, abusando y perjudicando a los modestos tenedores que, con irecuencia, se ven defraudados por gentes que les han colocado su capital sin haber estudiado las condiciones del negocio, por ser unos audaces o algo peor.

Las inmovilizaciones no son arbitrarias en ningún país. Yo os diré, Sres. Diputados, que lo mismo he puesto atención a la recaudación de los tributos que al movimiento de fondos del Banco de emisión, que no me interesa como tal Banco, pero sí me interesa como depositario de la moneda pública. ¡Cuántas veces, en los tres meses que llevo en el Ministerio, han acudido innumerables personas a gestionar que se hiciesen inmovilizaciones! Yo defiendo la inmovilización porque sé que sólo debe hacerse cuando se puede. Este es el sentido de mi frase. Cuando yo decía "se pide lo que se puede", no me refería a la capacidad del Estado, sino a la prudencia del Estado, porque, al fin y al cabo, la Deuda pública es una inmovilización. Yo creía, Sr. Calderón, y sigo creyendo, que en este momento histórico, en este momento, el día 31 de Marzo de 1932, por los datos y elementos de juicio que tengo en mi poder, por las informaciones que yo tuve, no podía pedir a la economía nacional una inmovilización, una cantidad de Deuda, superior a 500 millones de pesetas. Esta es la explicación de esa cifra.

Y partiendo de esta base, de esta inmovilización, de esta inmovilización de 500 millones de pesetas, ¿cómo podía obtener el resto de esta cifra? ¿Cómo podía recaudarlo?

Alguien ha dicho, no sé si aquí o fuera de aquí, que podía no reclamarse al contribuyente, sino dejar un saldo, un déficit. Pues bien, yo digo al que tal diga, supongo que de buena fe, que si el Estado, si el Gobierno de la República hubiese sido tan insensato que lo hiciera, las quejas por estos aumentos de contribuciones hubiesen representado un perjuicio multiplicado no por dos, sino por diez o por veinte. Es sencillamente una solución insensata.

Si no podía emitir más Deuda, ni podía dejar el Presupuesto con un déficit cuantioso, que medio tenía, sino reclamarlo al contribuyente. ¿Por qué procedimiento? Como es muy tarde, no quiero repetir las cosas y quiero examinar el tema luego, digo simplemente que el único medio serio a considerar era el impuesto sobre la renta, y el impuesto sobre la renta —ya lo demostraré después—, en este momento no podía imponerlo la República, porque no está preparada la organización administrativa para instaurarlo y re-

tributario, ni tiene preparación el contribuyente español.

Ahora debo recoger unas indicaciones del señor Santa Cruz. Preguntaba el Sr. Santa Cruz: ¿cómo habéis evaluado los ingresos? Voy a decíroslo, incluso traigo aquí las Memorias de los directores de los Departamentos ministeriales, porque, naturalmente, yo no he puesto cifras arbitrarias en el Presupuesto de ingresos. Estas Memorias se fundan en estas tres bases: primera, recaudación del año pasado; segunda, cálculos eventuales y posibles de disminución con relación al año actual, y tercera, posible aumento, probable aumento por la elevación de tributos.

Decía el Sr. Santa Cruz: "¡Ah!, todo esto es aleatorio." Claro que lo es, en todo presupuesto los ingresos son aleatorios; completamente aleatorios; porque dependen de una porción de circunstancias que unas son totalmente independientes de la voluntad humana, cuando menos de la voluntad del Gobierno. Depende una recaudación de ingresos, Sres. Diputados, de la situación del mundo, de la política mundial, del estado y situación de las Bolsas, de los precios de las primeras materias que hay que importar, de la temperatura, del clima, de la cosecha, de la cantidad y calidad de los producto cosechados, en fin, de una serie de condiciones y circunstancias económicas que pueden influir en sentido favorable o en sentido adverso. Depende también de circunstancias y condiciones sociales que escapan de la acción de los Gobiernos, y depende también, ¿por qué no?, de la actuación de los Gobiernos. Pero antes de hablar de esta actuación, para contestar al señor Santa Cruz y recoger sus indicaciones, yo deseo recoger también las críticas que a propósito de la situación económica del país se dirigen al Gobierno.

Estas críticas —y no lo censuro, porque es fenómeno humano y explicable, Sres. Diputados— toman generalmente el color y el tono del sentimiento, de la ideología, del modo de ser de cada uno de los que critican. Así, por ejemplo, una persona religiosa dice: "La situación del país es mala por la política religiosa del Gobierno"; y otra dice: "No; la situación es mala por la política agraria que sigue el Gobierno"; y otra afirma: "Es la política de los alquileres, de los contratos de inquilinato"; y otra: "Es la política de la cuestión obrera". Y yo, que soy un hombre absolutamente sincero, digo que en el fondo de todo esto hay algo de verdad; porque las cosas en la sociedad y en la vida son lo que ellas objetivamente son y la interpretación que a los hechos dan los sectores sociales. Pero a estos críticos yo les quiero hacer dos observaciones, que estimo interesantes, y son: primera, la situación económica de España no es tan mala como muchos de sus críticos creen, y yo celebro en este punto coincidir con la opinión imparcial que este último domingo expuso en la reunión de accionistas de un gran Banco español uno de los hombres más inteligentes de nuestras instituciones de crédito, que decía: "¡Cuántos países extranjeros estarían contentos con tener la situación económica que España disfruta!" Yo participo de esta opinión y digo, ya con datos concretos, que os puedo asegurar, con relación a una de las regiones de España más perturbadas actualmente, Andalucía, que en los últimos tres meses ha aumentado el consumo de algunas substancias alimenticias en el 40 ó en el 50 por 100. Será por el dinero que ha mandado el Gobierno, será por lo que fuere; pero allí hay gente que come y antes no comía, o que come mejor que antes. Y debo, además, añadir a estos críticos que todos los que censuran al Gobierno olvidan, no tienen siempre presente, que en España ha pasado una cosa y que esta cosa es una revolución.

Claro que esta revolución ha dejado descontentos a todos aquellos sectores de la opinión pública que creían que, por arte de encantamiento, el hecho de la instauración de la República debía significar el término de todos sus males; ha dejado desencantados a aquellos que estiman que el Gobierno de la República ha hecho poco y hace poco, que tenía que realizar más hondas transformaciones, modificaciones más trascendentales, y ia defraudado a todos aquellos, a aquel sector importante de la opinión que creía que la República no debía hacer nada, que tenía que reducirse sólo al cambio de fachada, y que las cosas debían continuar de la misma manera. Todos estos sectores han quedado defraudados.

¿Qué debe hacer la República, qué deben hacer las Cortes Constituyentes y qué debe hacer el Gobierno?

Os he dicho, Sres. Diputados, que hemos encontrado dos realidades y que estas realidades son unos organismos estatales y un pueblo. Constituir un pueblo no es sólo hacer una Constitución y unas leyes complementarias; es realizar la renovación de todos estos organismos. Hay que renovarlos, hay que transformarlos, hay que modificarlos. Claro que ese es un problema de muchos años, y alo creo, de muchos años; pero hay que seguir un rumbo, hay que marcar una dirección y tenemos que marcarla todos, todos, porque, Sres. Diputados, yo creo que estas Cortes Constituyentes y éste, o el Gobierno que sea, tendrán que marcar su rumbo y tendrán que seguirlo, y mientras hagan obra fecunda, mientras realicen obra fecunda, quieran o no, tendrán que continuar y tendrán que cesar en el momento en que dejen de hacerla. Y haciendo obra fecunda tendrán que establecer una solidaridad estrecha que ligue a todos los partidos que han hecho la revolución, porque esa obra fecunda la harán los partidos o la impondrá el pueblo, ya que el pueblo quiere que la revolución se realice. (Muy bien.)

Con respecto a la economía nacional, ¿cuál es el ambiente en que debe desarrollarse la Hacienda pública? Yo, recogiendo indicaciones del Sr. Santa Cruz, reconozco que es imposible que haya Hacienda pública, que es imposible que haya economía nacional, sin que exista un ambiente que se base en dos cosas fundamentales: es preciso que impere la ley y que se respete a la autoridad. Nosotros somos los mandatarios del pueblo, y el pueblo nos ha hecho depositarios de su confianza para que hagamos la ley y para que constituyamos la autoridad; pero todo el mundo debe cumplir la ley y acatar la autoridad y hay que mantener ese respeto a la ley y a la autoridad. En España caben todos los ideales, pero aquí, discutidos aquí, para que el pueblo forme su ley, y este ambiente de respeto a la ley y a la autoridad es el que debe reinar en España para que puedan desenvolverse la política, la economía y las fianzas y para que desaparezcan del horizonte todos los signos de inquietud que hagan posibles las reformas, todas las reformas que sean claras, precisas, netas.

Después de esto os voy a decir concretamente cuáles son los grupos de cuestiones que, en mi sentir, deben resolver las Cortes Constituyentes y debe resolver la República en cuanto se relacionan con la Administración y la Hacienda del Estado. Dos de estas cuestiones las he señalado ya. La República tiene necesidad de resolver rápidamente todo lo relativo a la política de transportes; debe resolverlo para establecer un plan en el que se fije la participación del Estado en las Compañías de ferrocarriles, en que se resuelva el problema de los ferrocarriles de nueva construcción, la relación de los transportes por ferrovía con los transportes por carretera y el problema de los transportes marítimos y el de la Compañía Trasatlántica.

Conociendo como he debido conocer la situación de la Hacienda de la República, os digo, Sres. Diputados, que si la República no tiene la decisión de resolver y no resuelve estos problemas en el curso de este año, el Ministro de Hacienda que ocupe este sitio cuando se confeccione el próximo presupuesto se encontrará con dificultades iguales o parecidas a las que yo me he encontrado.

Y voy a hablar del problema del cambio. He hablado muy poco, señores Diputados, desde que soy Ministro de Hacienda, del problema del cambio, muy poco. Creo que los Ministros de Hacienda deben ser muy cautos y muy parcos en hablar de este problema; pero creo que, en esto smomentos, yo tengo que hablar de él.

No os diré, Sres. Diputados, nada de lo que ya sabéis todos, teóricamente, que consta en el dictamen de la Comisión del patrón oro, en los dictámenes de los técnicos extranjeros y en estudios de economistas. Todas estas cosas teóricas se han dicho ya y están al alcance de todos: ya las sabéis.

Os diré únicamente que España, en el problema del cambio, tiene una dolorosa experiencia. La intervención en el problema del cambio nos ha costado 305 millones de bonos oro; ha costado la cantidad de oro que ha salido del Banco de España que está en París. Yo, Sres. Diputados y señor Gómez Roji, que ayer me hacía muy enfadado una alusión en lo que se refiere al cambio, yo no he sacado de España ni una sola moneda de oro. Desde que soy Ministro, el cambio ha descendido. Y le digo al Sr. Gómez Roji que si el cambio no hubiese descendido, probablemente a estas horas habría obreros que no trabajarían y no comerían, y ahora comen. (Rumores.)

He de decir, Sres. Diputados, que, en cuanto al problema del cambio, es preciso afirmar que tiene que ser muy ignorante y muy desconocedor de los más rudimentarios principios que rigen esta materia quien piense que este problema es un problema estrictamente monetario. Es un problema monetario, sí; pero en el problema del cambio lo monetario es consecuencia de todo lo demás. El problema del cambio es un problema político y social cumplidísimo, pero es además, y principalmente un problema económico.

Yo no quiero ahondar en esto porque sería un tema que duraría horas; pero os podría decir que la situación del cambio español, ahora y antes, es debida exclusivamente a la política económica mantenida por España durante estos años, durante muchos años. El problema del cambio depende de la política económica. ¡Ah! ¿Pues no es uno de los factores más importantes del cambio la balanza de pagos? No sólo el intercambio de mercancías, sino la balanza de pagos. ¿Y quién se ha cuidado en este país nunca —como yo me he cuidado durante estos tres últimos meses —de ir buscando y persiguiendo y analizando todos los orígenes de la balanza de pagos, muchos de los cuales están fuera del inmediato alcance de las gentes? Hay muchos pagos de cosas, muchos fondos, que salen de España, muchos, que son más o menos invisibles.

Hay, lo que pagamos por reaseguros, por ejemplo; hay lo que pagamos por fletes, lo que pagamos por películas, lo que pagamos por Sociedades que, aunque establecidas en España, no son de españoles más que en el nombre y que tienen relaciones legítimas, justas, con Sociedades extranjeras y constituyen fuente tremenda de extracción de moneda de España. Todo esto afecta a la balanza de pagos y todos estos movimientos de la balanza de pagos, que son, en definitiva, los que determinan los cambios, es lo que hay que examinar, lo que hay que determinar y lo que hay que resolver.

La solución del problema de los cambios, Sres. Diputados, está más, mucho más en el Ministerio de Economía Nacional que en el Ministerio de Hacienda, y sin una política económica que influya en la balanza de pagos no habrá ningún Ministro de Hacienda que pueda resolver el problema del cambio.

Y me resta únicamente examinar dos temas. La Hacienda pública, la administración y la economía del Estado necesitan resolver otro problema trascendentalísimo, que es la reorganización total de los servicios para que éstos sean eficientes, es decir, para que rindan aquello que deben rendir. Esta reorganización no se hace encerrándose en un despacho, dejando vagar la imaginación y combinando planes fantásticos de nuevas instituciones, sino que hay que estudiar cada servicio para ver qué cantidad puede destinarle el Estado, a fin de obtener de esta cantidad la máxima eficiencia, y esto no puede hacerse sin un nuevo Estatuto de funcionarios. España tiene que resolver el problema de su burocracia. ¡Cuidado Sres. Diputados! Creo que faltaría a mi deber si no rindiese, desde este banco, un tributo de grande y sincera admiración hacia los magníficos funcionarios, excelentes colaboradores, hombres antiguos en la Casa, inteligentes trabajadores, que he encontrado en el Ministerio de Hacienda, y la única sorpresa mía ha sido pensar cómo han podido permanecer tantos años al servicio del Estado, teniendo como tienen tan escasa remuneración. Y lo mismo que en el Ministerio de Hacienda, seguramente en los otros Departamentos ministeriales hay también excelentes funcionarios. ¡Ah!, pero al lado de esto, debo decir otra cosa, y es que existe un gran sector de funcionarios que vive en la clásica creencia de que el funcionario es el propietario del destino, del empleo que desempeña; que el destino, que el empleo es propiedad suya; que no es él el adscrito al servicio, sino que éste es de su propiedad, concepto que le lleva a considerar que su función en la vida es ganar lo más posible y trabajar lo menos. Señores Diputados, ¡este ideal significa la destrucción de la regularidad de la administración pública! Esto no puede ser, porque el Estado, repito, debe organizar sus servicios de manera eficiente. Es justo que haya un escalafón y que con los años de servicio—incluso las Empresas privadas así lo reconocen—se aumente la consignación y la remuneración; pero en cuanto al mando, debe manifestar que no puede ser que el mando esté determinado por el ciego movimiento de las escalas, porque hay hombres excelentes, honorabilísimos, honrados, que no sirven, no son capaces para mandar, y una oficina que se halle regida por un hombre incapacitado para el mando será una oficina desordenada, sin eficiencia. Es preciso resolver todo esto en el Reglamento de funcionarios del Estado y esto debe hacerlo rápidamente la República, porque, si no, no lograremos tampoco administrar bien nuestra Hacienda.

Ya voy a terminar, Sres. Diputados; sólo me queda examinar un último punto de vista. He dicho antes que algunos me habían preguntado: "¿Por qué no habéis establecido el impuesto sobre la Renta?" Esto me lleva de la mano a referirme al problema tributario de España.

Yo, Sres. Diputados, he aceptado en este Presupuesto, porque no tenía otro remedio, el clásico sistema español; es decir, las cinco fuentes de ingresos consagradas en los Presupuestos de España, que son: contribuciones directas, contribuciones indirectas, Monopolios, derechos del Estado y recursos del Tesoro. Estas son, como digo, las cinco fuentes clásicas de ingresos, y de estas cinco fuentes, las importantes, para los efectos de mi estudio, son las tres primeras: contribuciones directas, que en este Presupuesto que he presentado importan 1.327 millones; contribuciones indirectas, que importan 1.382 millones, y Monopolios, que importan 1.030 millones de pesetas.

Por lo que se refiere a las contribuciones directas, las principales, como sabéis, son Territorial, Industrial y Utilidades; en las contribuciones indirectas, son Aduanas, azúcar, alcohol, gasolina, Timbre; los Monopolios ya los conocéis. La base tributaria de España está en las contribuciones directas, que son los antiguos impuestos sobre el producto, a diferencia de los impuestos sobre el consumo.

En la Constitución del 76, que ha presidido toda nuestra vida pública durante la Restauración Borbónica, hay un artículo, no recuerdo bien cuál es, que decía que los ciudadanos contribuirán a las cargas públicas en proporción de sus haberes; pero este artículo fué siempre letra muerta. Se hicieron algunas tentativas de iniciación del impuesto sobre la Renta: una, de Cobián, en el año 10; otra, de Suárez Inclán, en el año 16; otra, de Cambó, en el 21, y otra, de Calvo Sotelo, en el 26. Las de Cobián y Cambó eran iniciación de un impuesto cedular; la de Suárez Inclán, una iniciación de impuesto sobre la Renta en una escala de o'10 a o'60; la de Calvo Sotelo, bien estudiada, pero fantástica y teórica, no se implantó porque se hizo una información y emitieron un informe notabilísimo, que yo traeré a la Cámara, los altos funcionarios, combatiendo la eficacia de la reforma. No podía implantarse aquella reforma por la misma razón que yo no he podido hacerlo ahora. El impuesto sobre la Renta necesita, señores Diputados, una preparación que España no tiene ni en funcionarios ni en contribuyentes. Para que os hagáis cargo de la falta de preparación que hay en este punto en nuestra Hacienda, os diré que actualmente, estos días, por estas nuevas modificaciones de tributos que hemos hecho, que no son casi nada, me encuentro en el Ministerio y en las Delegaciones de Hacienda con dificultades formidables para hacer los trabajos ordinarios y para que la recaudación de los tributos pueda hacerse puntualmente. He autorizado horas extraordinarias, he autorizado todos los recursos extraordinarios y, así y todo, el personal es tan reducido y la organización tan deficiente, que tengo mis recelos de que pueda realizarse normalmente el servicio.

Además, tened en cuenta que la organización fiscal es tan rudimentaria que nuestra Administración no llega al contribuyente en muchos tributos y resulta que el Estado, para ponerse en relación con el contribuyente en lo que respecta a las principales contribuciones, por ejemplo, Propiedad territorial y urbana, tiene que valerse, como órgano primario de la Administración, de los secretarios de Ayuntamiento. Se hizo un ensayo, que fracasó, de las Delegaciones subalternas. Por eso os digo que no penséis, que no soñéis en la contribución sobre la renta sin perfeccionar completamente la organización de la Hacienda para que la fiscal llegue directamente al contribuyente. La contribución sobre la renta no podía hoy imponerse. Entonces, ¿qué hacer? Ahora viene la parte constructiva, la parte del plan que yo creo debe seguirse.

Afortunadamente, el régimen tributario actual tiene una cosa que, con todos sus defectos, es aprovechable, que yo entiendo debe ser la base de la evolución a seguir: el impuesto de Utilidades. El impuesto de Utilidades, Sres. Diputados, es un acierto; tiene defectos, que habrá que modificar, pero es un acierto. Voy a indicar bien concretamente las fases que, en mi sentir, debe seguir la Hacienda pública para ir caminando, con paso seguro, y firme, hasta llegar a la implantación del impuesto sobre la renta. Las fases son las siguientes:

Primera fase. Es preciso extender el impuesto de Utilidades sobre comerciantes y frabricantes individuales en el sector más alto y de más rendimiento y de más capital. Para ello puede utilizarse una autorización, que os he pedido, y que consta en esta ley de Presupuestos. Esto puede hacerse en el curso de este año. En el curso de este año es conveniente, es necesario reformar, en lo que tiene de defectuosa, la ley de Utilidades y hacer el Reglamento, y también es conveniente que en este año se revisen las tarifas de contribución Industrial, que creo que, en parte, son injustas y que tienen que modificarse. Esta es la primera fase de la evolución.

La segunda fase de la evlución debe consistir en ir extendiendo más, a un sector más amplio, la contribución de Utilidades; iniciar una leve contribución sobre la renta en forma de cédulas, que, dejando subsistente la contribución de Utilidades y la contribución de Productos, señale el camino de la implantación de la contribución sobre la renta.

Informació política

(Continuació de la pàg. 2.)

torna, els paràssits d'una cultura aliena. No fa gaire que hom es planyia a Catalunya de massa poetes i de massa Jocs Florals, i ara que han minvat patim la crisi del llibre i fons la dels diaris. La cultura popular prové de l'alta cultura, com les fonts de suburbi es nodreixen de les congestes.

Cert que esperancem el reeiximent de l'Estatut per la confiança que ens mereixn alguns primats de la República: Alcalá Zamora, cordial; Azaña, intel·lectual... No basta: També d'altres catalanistes tenien confiança en un home. Hauria d'ésser tot el poble d'Espanya l'espontani valedor de la nostra autonomia. Ens interessa, per tant, l'educació de la democràcia espanyola i la deguda distinció entre les democràcies peninsulars.

Hem d'aprofitar-ho tot: les obtencions i els refusos. Ara la Constitució obtura expressament la possibilitat constitucional d'una Catalunya Gran. Les tres provincies basques i Navarra poden aplegar-se amb un Estatut comú. Catalunya, València i Mallorca no podran articular-se avançant en el camí gradual de la vertebració federativa d'Ibéria i defugint els artificis d'excessiva trituració cantonalista. Procurem que ens resulta saludable aquest punt d'insatisfacció que ens mantindrà, amb un ideal vedat, el dinamisme nacional, i l'autonomia no fos viable, com una excepció, caldria tornar al Federalisme com una norma general.

El Federalisme, més que una reestructuració de l'Estat republicà actual, serà la represa de les tradicions populars — que retreia fa poc el senyor Azaña—, l'alliberament i l'aprofitament de les energies populars, que són cultures tan distintes i peculiars com les conques hidrogràfiques.

Encara hem de celebrar la implantació de la República, no com una simple efemèride històrica, sinó amb preocupació republicana. Si d'una banda el masegament del parteratge priva l'eufòria de la normalitat, d'altra banda, encara sorgeixen extremismes i revisionismes. Els problemes reals obligaran a desar els verbalismes pertorbadors. El sentit conservador ja no poden garantir-lo polítics que han esdevingut subversius. Encara tenim personatges del patró d'En Joan de Fiveller que senten més el privilegi que la llei, la hisenda que l'espiritualitat; que són barcelonins no catalanistes, patricis més que patriotes.

Llevat dels obstinats o professionals, tots acabaran acceptant la legalitat actual quan s'adonaran que la fortitud de la República que és indestructible perquè no pot tornar cap Monarquia. Es natural que mentre la República no sigui, de fet, ben liberal, la normalitat no serà perfecta; però mentre sigui democràtica, això és accessible a tothom, no s'hi val a combatre-la fora de la legalitat. Per això nosaltres som republicans, però demòcrates i liberals. En el títol del nostre Partit Catalanista Republicà veiem el nostre segell polític; en el d'Acció Catalana, la filigrana que portem en la tertura dels nostres cors. Per això comptem amb polítics constructius i abnegats com el vostre exalcalde Aveli Estranger.

El públic que omplia la sala tributà al senyor Bofill una forta ovació.

Els comentaris eren dels més falaguers, i es preveia un èxit esclatant per a l'actuació que amb tanta empenta ha emprès el Centre Catalanista Republicà de Terrassa.

La tercera fase ha de ser yendo ampliamente a la contribución sobre la renta, y en la última fase, cuando esta evolución esté realizada, podrá pensarse en la disminución de la contribución sobre el consumo.

¿Tiempo de duración de cada una de estas fases? Esto sí que no puedo decirlo yo, ni nadie; depende de la eficacia con que la Hacienda logre organizar los servicios de recaudación, logre educar a sus funcionarios, en el sentido de que éstos no deben considerar al contribuyente como enemigo y que tampoco el contribuyente mire como enemigo al funcionario. Hay que educar a los funcionarios y a los contribuyentes y, en la edida que esta educación se haga, podrá seguirse más rápidamente el curso de cada una de estas etapas de evolución, que consisten, en resumen, en ir desarrollando la contribución de Utilidades, mantener la contribución de productos e ir paulatinamente desenvolviendo la contribución sobre la renta. Este es el camino que creo debe seguir la Hacienda de la República, para ir directamente a la substitución del régimen actual por el régimen del impuesto sobre la renta.

Y perdonad, Sres. Diputados, que por tanto rato haya molestado vuestra atención. Este Presupuesto —ya lo sabéis— no ha satisfecho a nadie. No ha satisfecho a los contribuyentes; no ha satisfecho a los funcionarios; no ha satisfechos a los Diputados, ni a los partidos, ni a los Ministros, ni me ha satisfecho a mí; pero yo tengo la tranquilidad de que he hecho este Presupuesto porque no podía hacer otro. Este Presupuesto no lo he hecho yo; lo han hecho las circunstancias en las cuales me he encontrado.

Se ha dicho que este Presupuesto era de nivelación, de transición, de liquidación. Yo creo, Sres. Diputados, que este Presupuesto es para todos del sacrificio, y que en esta función de sacrificio, no mi ambición, sino las circunstancias, me han colocado en la mano una bandera. En este Presupuesto, Sres. Diputados, he tenido que aumentar las contribuciones a todos, y los más recargados son los comerciantes y los industriales. Donde éstos alcanzan mayor intensidad es en Cataluña y, principalmente, en Barcelona: con ellos he convivido siempre, y ahora las circunstancias me han colocado en el trance de hacerlos llevar la bandera del sacrificio. Pero esto es la República. Venimos aquí, no para satisfacer nuestra vanidad ni nuestra ambición, sino a sacrificarnos y a cumplir nuestro deber, y yo he cumplido el mío presentando y defendiendo el Presupuesto que ha de regir en el ejercicio económico de 1932. (Grandes y prolongados aplausos.)

PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

ANNA MURIA A VILAFRANCA DEL PENEDES

Constitució d'un nucli femení al Bloc Catalanista

El diumenge, a dos quarts de dotze, tingué lloc l'acte inaugural de les tasques femenines al Bloc Catalanista de Vilafranca del Penedès.

Hi acudí una nombrosa concurrència de senyores.

Obrí l'acte el president del Bloc, senyor Batlle, dient a les dones que el Partit Catalanista Republicà espera d'elles una actuació altament profitosa per Catalunya. Les eloqüents paraules del senyor Batlle foren molt aplaudides.

El senyor Canyelles senyalà l'orientació que cal donar a la tasca de les dones en la política i especialment en el Partit Catalanista Republicà. En el curs de la seva dissertació es lamentà de les intromissions en la política que continuament efectua l'acció catòlica de Vilafranca, i exposà el principi de la llibertat de consciència. Fou ovacionat.

Anna Murià descabdellà la seva conferència sobre el tema "Les ones en la política", fent veure com les nostres dones, per patriotisme, han d'actuar dins un partit netament català. Exposà l'ideari del Partit, remarcant especialment els seus punts principals de nacionalisme i de justícia social. Digué que si hem de condemnar els actes de violència, no podem veure malament que els obrers, degudament preparats i per les vies legals, ocupin els llocs de govern i resolguin des d'allí llurs propis problemes. Digué també que el màxim ideal catalanista seria el d'una República federal de totes les terres d'Oc.

Després de la conferència, el president senyor Batlle féu una crida a les assistents per a formar el nucli femení, i tot seguit quedà constituït un grup nombrós i un comitè organitzador format per nou senyores.

CONFERENCIA DE JOSEP PUNYET

"El programa i l'actuació del nostre Partit" és el tema que ha escollit el senyor Josep Punyet per a la conferència que avui, dimarts, a tres quarts de vuit del vespre, tindrà lloc a l'estatge d'Acció Catalana Republicana (Corts Catalanes, 589, principal), dedicada a l'element femení del Partit. Hi són convidats tots els socis pertanyents a aquest.

ENVIEU LES NOTES EN CATALA!

Les campanyes insidioses dels sindicalistes contra la República a pretext dels presos governatius que no existeixen

Un periodista preguntà al governador civil respecte la situació dels presos governatius, amb referència a un manifest inserit a "Solidaridad Obrera" i signat per vint-i-un d'ells.

El senyor Moles digué que, d'aquests vint-i-un detinguts, aels nomenats Genís Clemente, Pere Flores, Esparter Puig, Gaspar López, Joan Prat, Miquel Llongueres, Ricard Domènech, Enric Pallerols i Lli Molins estan a disposició del jutjat militar per delicte de sedició, com a conseqüència dels fets de Terrassa; un altre, Josep Santos, està a disposició del Jutjat de Manresa, per rebellió i sedició; un altre, Josep Herreries, està també a disposició del Jutjat militar, igualment per sedició, i un altre, per fi, Josep Conill, es troba a disposició del Jutjat especial de Manresa per desordres públics.

—Jo veieu—exclamà el senyor Moles—a què queden reduïts els presos governatius! Haig d'advertir, encara —afegí—que, dels que resten, quatre són Didac Martínez Peña, Candi Noguera, Pere Fernández i Agustí Gironel, es troben en llibertat.

NOTICIARI POLITIC

EL B. O. O. I LA F. O. C. B. S'ADRECEN AL PRESIDENT DE LA GENERALITAT

El Bloc Obrer i Camperol i la Federació Comunista Catalano-Balear han dirigit al President de la Generalitat un document en el qual es diu que, segons manifestà el jurista Maspons, la Generalitat ha d'exigir del Govern de la República que deixi de tenir efectivitat a Catalunya la Llei de Defensa de la República, puix que totes les lleis han de deixar d'aplicar-se a Catalunya. Diu que si no compleix amb aquest deure serà el responsable de les deportacions i altres coses. Acaba dient que tant si s'accedeix a llur petició com si no, ells formaran un front únic amb totes les organitzacions proletàries de tots els pobles hispànics. Signen el document Joaquim Maurin i Jordi Arquer.

EL PLE DEL COMITE PROVINCIAL DEL PARTIT REPUBLICA RADICAL

Ahir al matí es reuní, sota la presidència del senyor Polo, el ple del Comitè provincial del Partit Republicà Radical. Assistiren a aquesta reunió els senyors Tolós, Vilafranca, Zaraluqui, Boada, Cabrera, Vives, Cosialls, Sànchez Espinalt, Cases, Segarra, Palma, Feliu i Buixaderes.

Es prengueren els següents acords: Efectuar una propaganda activa a tota la provincia, nomenar una comissió de carnets, activar la campanya d'inclusió al Cens electoral i organització d'actes culturals i d'orientació.

UNA NOVA ENTITAT

Agrupació al Servei de Catalunya assabenta tots els nacionalistes integrals i particularment els del districte VIII, que un cop aprovats per aquest Govern Civil els estatuts ha quedat constituïda l'Agrupació, amb el següent Consell Directiu: president, Josep M. Balcells; vice-president, Joan Ambros; secretari, Enric Capella; vice-secretari, Angel Queralt; tresorer, Josep Riera; comptador, Manuel Fuster; vocals: Albert Gener, Joan Pagès i Josep Garfarot. El domicili prosivional és al carrer de Salmerón, 44, Bar Blanc.

LA POLITICA A LES COMARQUES

"LA RAMBLA DE GIRONA"

Dissabte sortí el primer número d'aquest quinzenal d'humor editat impecablement als Tallers Gràfics de Vicents Calruja, de Girona.

Es titula netament catalanista sense estar subjecte a cap disciplina política i publica diferents seccions de política, esports, etc.

Corresponem a la salutació desitjant-li molts anys de vida.

MITING DE DRETES ACCIDENTAT A BADALONA

Al Teatre Circ Nou, de Badalona, se celebrà diumenge un acte organitzat per "Propaganda cultural catòlica" que es veié concorridíssim.

Diversos elements que no hi estaven conformes promogueren freqüents incidents donat diversos crits que el públic acallava amb aplaudiments.

MITING SINDICALISTA A LLEIDA

Diumenge al matí, va celebrar-se un míting al teatre Victòria, organitzat per la C. N. T. Van fer ús de la paraula Josep Saladíer, Roser Dolcet, Artur Perera, Jacint Borràs, Ramon Porter i Miquel Torrents. Tots els oradors foren molt aplaudits.

EROTYL

Específic de l'

ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt eficás per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glándules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfura, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacológics del Dr. W. Dutrem

Alt de Sant Pere, 60 - BARCELONA - Telefon 1863

Preu: 21'75 ptes.

LLIBRERIA CATALONIA

RONDA DE SANT PERE, 3

Demà començarà el

Curset d'Història Nacional de Catalunya

Onze lliçons a càrrec de

ANTONI ROVIRA I VIRGILI

Les altres lliçons tindran lloc els dies 9, 12, 16 i 19 del corrent, a les set del vespre, al nostre Saló de Conferències

Preu de la matrícula: 5 Ptes.

SUBSCRIVIU-VOS-HI!

MISTRAL

Mistral és un clàssic, com aquell qui diu, de naixença. A l'aparició de Mireia, *l'alenada d'Homer va passar pels camps assolellats de Provença. Per això resulta ben estrany que el premi Nobel fos dividit entre ell i don José de Echegaray, versificador ampullós i tenebrós de l'Espanya resseca i torturada.*

La bella ànima de Provença, esfilagarsada sota la pressió forastera, va congriar-se en el poeta que una comunió tan directa i vital servava amb la seva terra. "Mistral — diu Manuel de Montoliu — era la mateixa Provença, reflectida en la transparent i profunda idealitat del seu esperit. I quan aquest sentiment intens del concret, personificat en la raça i el paisatge pairal, troba sojorn en una ànima d'artista tan gran... dóna necessàriament per resultat un art essencialment clàssic."

Aquest clàssic cantador de Provença ens fa, certament, estimar el seu país, que ha pogut inspirar un temperament i un art tan meravellosament sanitosos. I la bella avinença entre la terra i el poeta enlloc no revela tan clarament els naturals orígens com en les famoses i amables Memòries i Contarelles *que* Els Clàssics del Món *ens ofereixen en la versió del poeta mallorquí Guillem Colom.*

Un patriota panoccità podrà discutir tal vegada la conveniència de traduir Mistral; però, posat que la traducció sigui feta, ningú no dubtarà que un poeta mallorquí tan amarat com Guillem Colom de la gràcia suculenta de la illa daurada és un intèrpret ideal per a l'obra del poeta de Provença. Per als qui trobin difícil l'accés a l'idioma de Provença, aquesta sucosa versió de les Memòries i Contarelles *serà l'aproximació més avinent que puguin trobar-ne. Als qui entenguin el provençal pot fornir també estones de gaudi amb la comparança de dos esperits i de dues llengües germanes.*

Catalunya i Provença, dues germanes, més altes en llur espiritualitat que els Estats que pretenen regular llur vida, es trobaran un dia senyores de llur destí. En Mistral honoraran el cantor de la Pàtria del sol, que és la de la nostra llatinitat comuna.

ELS CLASSICS CRISTIANS

Una de les coses grates a tot bon patriota és de veure vivent, en germen, enllà dels segles, la nacionalitat de la seva pàtria. Hi ha temps gloriosos dels quals no sabriem res si, de tard en tard, no compareguès alguna figura que resumís tot el caràcter d'una època i en especial d'una nació. Parlo de sant Pacià, el gran bisbe de Barcelona, en el segle quart.

Tots n'heu sentit a parlar, però no tots haureu tingut ocasió de fullejar els seus escrits per veure fins on arriba la meva afirmació. Esser un resum de l'època no s'ha d'entendre en el sentit estricte del mot; resum o síntesi en un home que exclou, per esforç o per naturalesa, els defectes de l'època, voldria simplificar un tipus que abasta, en les línies essencials, el caràcter le temps i del lloc on vivia; perscindint, si voleu, de la seva professió religiosa, no atenent-nos més que als trets especials, humanament parlant, i donant el valor que té allò que es diu i repeteix dels grans homes, co és a dir, que són fills del seu temps i de la seva terra.

Si haguéssim de confiar dels arguments externs, com els documents històrics, poca cosa podríem dir de la seva personalitat, si no és aprofitant aquella frase de sant Jeroni, que tradueix Llorenç Riber: Pacià—diu—és "home d'estilada eloqüència i tan il·lustre de vida com de saber"; que vol dir, senzillament, que per conèixer-lo hem d'acudir als arguments interns, o sigui als seus escrits.

En llatí, "estilada eloqüència" té un matís no té malgrat la seva aproximada exactitud. *Homo castinatae eloquentiae* indica més al viu la preocupació d'un escriptor que escriu i després corregeix, retoca o bé repara abans d'escriure. És la preocupació, el neguit de reproduir fidelment la seva idea mitjançant una forma que s'hi adigui en tota la seva valor. *Castigatae eloquentiae* té el sentit de detreballar l'estil i, per dir-ho més exactament, de castigar-lo. Per aquest sol fet trobaríem algun escriptor, com Max acob, que el posaria, *a priori*, entre els artistes de la ploma; ell, que ha dit en la seva "Art poètica" que "es coneix el gust d'un escriptor per la importància de les seves borradures". I sense que ell ho digués ja és proverbial que no hi ha gent més descontenta de llurs creacions que els artistes ni, per altra banda, gent més satisfeta i envanida que les mitjanies. Si afegim que l'eloqüència que remarca sant Jeroni prové d'una sòlida cultura clàssica—cita Virgili en mig dels escarafalls d'alguns heretges—tindrem, em sembla, un esbós de la personalitat literària de sant Pacià pel que fa a la forma i una explicació d'aquella "estilada eloqüència".

Podríem dir, però, que sant Pacià és un clàssic, genuinament parlant? Diuen que el mot de clàssim comporta una fusió íntima, fidel, del fons i de la forma; que el clàssic cristià ha de fusionar la forma dels clàssics grecs i romans, que són els típics, amb el fons cristià. Fusionar: és a dir, fer que ambdós corresponguin en totes i cadascuna de les parts. ¿Es, per ventura, una cosa que es pugui fer sense cap menad'esforç, sense un temperament especial? Si el bisbe esmentat hagués escrit només que per escriure hauria tingut, potser, un doll de paraules sonores, els seus escrits possiblement haurien estat una continuada melodia, qui sap quantes coses?, però no haurien etat digne d'un clàssic, si no haguessin passat d'aquí. Ara, empès per una necessitat d'escriure, exposava un fons altíssim, un ideari greu, al qual convenia, així mateix, una forma greu. De més a més, fill del seu temps com era, vull dir de l'ambient, posseia aquell equilibri indispensable; car, completar de l'esperit romà, tenia un sentit pràctic i de bon gust que constitueixen les seves característiques. Les mateixes dificultats que podria causar l'haver escrit en polèmica—quan sovint es perd l'equilibri—és ara un argument a favor del seu classicisme, per tal com es conserva serè i més que refutar, exposa. Ja no cal dir que el fons cristià que exposava és una garantia d'equilibri. Quan Goethe reconeix en el catolicisme una porció de motius més aptes per provocar la inspiració que no en el protestantisme: i quan és precisament la inspiració o possessió clara d'una matèria el que produeix l'equilibri entre fons i forma, és fàcil de comprendre com sant Pacià és una glòria de la Catalunya-german—car no era ben definida encara la seva personalitat—i un clàssic—no discuteixo en quin grau—que mereix el nostre esment més ara que ja és traduit al català. Llegiu la versió de les seves obres en la *Biblioteca Sant Pacià.*

JERONI DE MASOLIVER

HOMENATGE A CARLES RIBA

Ens és pregada la publicació de la següent convocatòria, que, no cal dir-ho, acollim amb veritable gust:

"Carles Riba ha estat nomenat membre de l'Institut d'Estudis Catalans. El seu mestratge, que tots reconeixem i admirem, té des d'ara una sanció solemne que tal vegada no pot afegir-li cap importància intrínseca, però que en canvi pot augmentar la seva eficàcia. No ens sabem estar de considerar el seu ingrés a la nostra institució cabdal com un fet de bon averany per a l'esdevenidor intellectual de Catalunya; no volem resistir la temptació de commemorar-lo.

Les tasques a què Carles Riba ha consagrat la seva vida—crítica literària, poesia, estudi i versió dels clàssics—no són les més a propòsit per guanyar-li una popularitat de les que susciten sovint el delit de l'homenatge. Precisament per això mancaríem al nostre deure tots els que hem beneficiat de la seva obra si no aprofitàvem aquesta ocasió per publicar, mitjançant la insubstituible fórmula del banquet, el nostre fervor i la nostra simpatia envers ell.

Invitem, doncs, tots els seus amics a aplegar-se al seu entorn dissabte vinent, a les nou del vespre, en una sala de l'Hotel Ritz, per dir-li amb la nostra companyia com admirem les seves "Estances", com estimem els seus assaigs, com apreciem la seva tasca silenciosa d'hellenista, com revivim el seu exemple de probitat intellectual i com ens felicitem de veure'l incorporat a l'Institut d'Estudis Catalans. — Ramon d'Alòs, Joan Alavedra, Pere Bohigues, Manuel Humbert, Victor Hurtado, Miquel Llor, Millàs-Raurell, Marçal Olivar, Jordi Rubió, Josep M. de Segarra, Carles Soldevila.

Nota. — Els tiquets, que s'expendran al preu de 25 ptes., podran recollir-se a l'Hotel Ritz, a la Fundació Bernat Metge i als Establiments Maragall."

CHASSAIGNE FRERES
Discos - Rotllos - CLARIS, 43
Pianos - Autopianos - Gramòfons

ADVERTIMENT

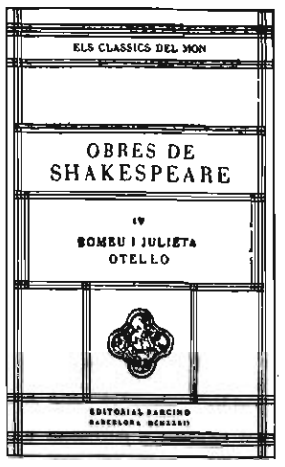
Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la 1 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores

CLÀSSICS

Dos volums nous de les "Obres de Shakespeare"

per

JOHN FORSTER

Els volums de les "Obres" de Shakespeare que, traduïdes per C. A. Jordana, van apareixent dins la col·lecció *Els Clàssics del Món*, de l'Editorial Barcino, tenen una relativa homogeneïtat força escaient. La retrobem als dos volums apareguts suara: el tercer, que conté dues obres de tema grec: *Troilus i Cressida* i *Timó d'Atenes*, i el quart, amb dues tragèdies de passió meridional: *Otello* i *Romeu i Julieta*. Però, això no contrastant, aquestes quatre obres ens forneixen una bella avinentesa d'observar la varietat de circumstàncies, de tècnica i d'humor que hi havia en la composició s'hakespeariana.

Entre *Romeu i Julieta* i *Otello* hi ha dotze anys d'experiència que separen dos accents distints, per bé que igualment poderosos. *Otello* és una tragèdia de passions madures. Els amants de Verona són la joventut, d'una tendror tan avinent que hom no pot imaginar-se'ls envellint vulgarment en una domesticitat usual. *Troilus i Cressida*, escrit com *Otello* durant el període de maduresa de l'art shakespeariana, es distingeix per un accent de modernitat en el cinisme clarividents i en la forma d'execució, mentre *Timó d'Atenes* pertany a la posta de l'activitat literària del gran dramaturg.

En aquesta tragèdia ens trobem plenament entremig dels problemes que susciten sovint certs fragments de l'obra de Shakespeare. La retòrica de *Timó* falleix de vegades; sembla que li manqui alé per a assolir la prodigiosa coherència de les obres indubtablement shakespearianes. L'humor també hi decau adesiara. Però retòrica i humor tenen reperces magnifiques que no us deixen cap dubte sobre la intervenció, almenys, del poeta. De vegades hom considera *Timó* com un esborrany incomplet; de vegades com un fragment shakespearià que una altra mà ha elaborat per a l'escena; de vegades com una obra d'un escriptor desconegut que Shakespeare ha revisat i corregit. I sempre admira que hom trobi tants defectes, perquè és atribuïda a Shakespeare, a una obra que hauria sostingut escaientment la fama de qualsevol altre dramaturg.

Hem remarcat l'aire modern de *Troilus i Cressida*. No es tracta aquí d'aquella modernitat essencial dels genis, que Shakespeare posseeix més que cap altre, resultant de llur comerç amb els temes eterns, arrapats a la fisiologia i a l'esperit dels homes. La modernitat de *Troilus i Cressida* és una anticipació vigorosa de les idees dels homes d'ara o, o més ben dit, dels intelligents d'ara acarats al progrés. Aquesta modernitat es palesa també en la tècnica teatral d'aquesta obra on domina l'ambient sobre la trama i on la bellesa d'alguna de les millors escenes radica en la sobrietat verbal.

Una prova de la varietat temperamental de Shakespeare trobem encara en el fet que aquestes escenes s'enllacen, amb una coherència perfecta, amb altres on el poeta exhibeix la seva usual retòrica sublim i totes les filigranes i complicacions del seu humor tècnic. Vulgarment diríem que en *Troilus i Cressida* Shakespeare no s'està de res. Potser li era impossible d'estar-se'n. Tan irresistible havia d'esser-li l'impuls de continuar seriosament l'Ulisses d'Homer i la seva astúcia convincent, com el de burlar-se d'Aiax i Aquiles amb la crueltat de la seva clarividents ironia.

En dues tragèdies italianes gaudeixen supremament de l'interès que hom té per un conflicte particular portat al llarg d'un argument ben nuat. L'interès s'acumula, i així en les escenes culminants hom sent l'efecte de la bellesa i de la força de totes les escenes precedents. Amb aquesta explicació és, almenys, més comprensible la impressió tan tendrament acusadora de la mort de Romeu, la impressió d'inquietud angoixosa de l'escena allucinant on Otello anuncia la mort a la seva Dordèmona.

En aquests quatre drames els lectors catalans trobaran, doncs, un espectacle variadíssim i meravellosament coherent, creat per un dels millors especits que hagin passat mai per la terra. Envegem el traductor que en la seva tasca ha hagut de travessar-ne, i així ha pogut conèixer millor que cap lector la intensa i vasta bellesa.

Els clàssics grecs i llatins

La "Fundació Bernat Metge"

per

E. NICOL

Parlant en general de civilització, els europeus ens referim sempre a la nostra civilització, la civilització heretada dels clàssics antics. En un sentit més restringit, més específicat, parlem de cultura alemanya, anglesa, francesa, alludint les modalitats peculiars que per aquells països s'han aportat a la cultura nostra comuna. Aquestes cultures, que en aquest sentit diversificador poden legitimament anomenar-se nacionals, han recolzat totes en la tradició dels clàssics, ja d'una manera persistent, ja en un moment donat, per necessitats espirituals immediates.

La nostra cultura catalana, o sia, la nostra naixent aportació a la cultura occidental, europea, i en darrer terme, a la cultura universal, experimentà, en un moment del seu renéixer — i aquest moment es donà després del primer impuls romàntic — la necessitat de fixar valors i de consolidar el seu fonament per tal de poder seguir endavant amb seguretat. La nostra tradició medieval, ja revisuda literàriament pels romàntics, i la nostra gran tradició greco-llatina, més mediata, però autèntica i segura com la mar que ens la recorda, constituïrien aquell fonament. La Fundació Bernat Metge, creada l'any 1922, reunia en una comunitat, i regulava amb un sentit estructural de totalitat els esforços dispersos i isolats que per l'humanisme es venien fent a Catalunya. L'estiu de l'any 1923 apareixia el primer volum de la col·lecció dels clàssics grecs i llatins. Nicolau d'Olwer digué en aquella ocasió:

"Grossa és la tasca de la Fundació Bernat Metge: jo no sé si el consell horacià de comparar el pes de la càrrega amb la força de les espatlles, ha precdit l'arriscada decisió. Tanmateix, el vent infla ja les veles i cal que ens esforcem a dur a port, després de la llarga travessia, aquesta nau de la qual tots so mun xic mariners. La nostra amor pròpia hi està compromesa, per tal com tot el món dels classicistes sap que en la senyera de l'arbre mestre, ultra l'òliba i la llicha, rumbegen les nostres quatre barres."

L'empresa era ardida, però també eren ardits els qui l'emprenien. La seva marxa ha estat segura i no pas lenta, i el seu futur apareix tan segur com ho ha estat el seu passat que ja la vivifica. Els 60 volums publicats són una realitat que fa preveure amb confiança la possibilitat dels altres que es publicaran fins arribar als 300 que es calculen.

Aquest retorn, millor dit, aquest aprofitament de la tradició clàssica per a les necessitats espirituals i humanes noves, obeí, doncs, a un mandat vital del nostre renaixement. La Fundació Bernat Metge no fou una creació artificial, arbitrada pel caprici mancomunat d'un mecenas i uns humanistes. E naquel lot, els homes es feien intèrprets d'una necessitat i creaven l'òrgan que havia de satisfer-la. Aquest és la raó fonamental del seu èxit. Ara bé: la missió que confiaven a la Fundació Bernat Metge els seus creadors era explícitament la següent: dotar els nostres estudiosos d'un instrument cultural indispensable; difondre entre el nostre poble la cultura clàssica, en l'esperança que ens donés un sentit d'equilibri i de mesura que no sempre tenim a Catalunya; i suscitar entre els universitaris un interès per l'estudi de les llengües mares que fes possible la continuïtat de la pròpia Fundació. Els objectius pròceims han estat aconseguits. L'esperança de veure penetrar en el nostre poble el pensament i els exemples humans dels clàssics no es pot veure realitzada en uns pocs anys. Es un procés lent de saturació.

Una altra eficàcia de la F. B. M. ha estat la seva contribució a la fixació i valoració de la llengua. La naturalitat amb què ja considerem nostra la F. B. M., naturalitat que expressa el buit que sentiríem de la seva no existència, és una prova d'aquella "normalitat", tan cobejada, que amb ella hem acompanyat donar a un aspecte de la nostra cultura.

*

VOLUMS PUBLICATS

Primera sèrie

1. Lucreci. De la Natura (1.er volum). Pel Dr. Joaquim Balcells; 2, Corneli Nepos. Vides d'homes ilustres. Pel Dr. Manuel de Montoliu (segona edició a cura de Josep Vergés); 3, Xenofont. Records de Sòcrates. Per C. Riba (segona edició); 4, Ciceró. Discursos (1.er vol.) Pel Dr. J. M. Llovera. J. Estelrich i Mn. Llorenç Riber; 5, Sèneca. De la Ira. Pel doctor Carles Cardó; 6, Plató. Diàlegs (1.er vol.) Per Joan Creixells (segona edició a cura de C. Riba); 7, Ciceró. Brutus. Per Mn. Gumersind Alabart; 8, Ausoni. Obres (1.er vol). Per Carles Riba i Mn. A. Navarro (segona edició a cura de Joan Petit); 9, Sèneca. De la brevetat de la vida. De la vida benaurada, De la Providència. Pel Dr. Carles Cardó; 10, Xenofont. Obres socràtiques menors. Per Carles Riba (segona ed.)

Segona sèrie

11. Tibul. Poesies. Per C. Magrinyà i J. Minguez; 12, Properci. Elegies. Pel Dr. Joaquim Balcells i Joan Minguez; 13, Plató. Diàlegs (segon volum). Per Joan Creixells; 14, Quint Curci. Història d'Alexandre el Gran (1.er vol.) Pel DrD. Manuel de Montoliu; 15, Plini. Història Natural (Ll. I-II). Per Marçal Olivar; 16, Sèneca. Consolacions. Pel Dr. Carles Cardó; 17, Tàcit. Obres menors. (Diàleg dels Oradors, Agrícola, Germània) Per F. Martorell, Miquel Ferrà i Mn. Llorenç Riber; 18, Plutarc. Vides paralleles (T. I). Per Carles Riba; 19, Aristòtil. Poètica, Constitució d'Atenes. Per J. Ferran i Mayoral; 20, Quint Curci. Història d'Alexandre el Gran (segon vol.) Per Joan Estelrich i el Dr. M. de Montoliu.

Tercera sèrie

21, Plutarc. Vides paralleles (T. II). Per Carles Riba; 22, Sèneca. De la constància del savi, De la tranquillitat de l'esperit, De l'oci. De la clemència. Pel Dr. Carles Cardó; 23, Horaci. Sàtires i Epístoles. Per I. Ribas i Mossèn Ll. Riber; 24, Palladi. Història Lausíaca. Per Dom Antoni Ramon; 25, Plini el Jove. Lletres (V. I). Per Marçal Olivar; 26, Cató. D'Agricolia. Per Mn. Salvador Galmés; 27, Plutarc. Vides paralleles (T. III). Per Carles Riba; 28, Plini el Jove. Lletres. (V. II). Per M. Olivar; 29, Ovidi. Heroides. Per A. M. Trepat i A. M. de Saavedra; 30, Plutarc. Vives paralleles (T. IV). Per C. Riba.

Quarta sèrie

31, Lucreci. De la Natura (V. II). Pel Dr. J. Balcells; 32, Catul. Poesies. Per J. Petit i J. Vergés; 33, Ausoni. Obres (V. II). Per C. Riba. Mossèn A. Navarro i el Dr. J. Balcells; 34, Plató. Diàlegs (V. III). Per Joan Creixells. C. Riba i J. Serra-Hunter; 35, Sèneca. Lletres a Lucili (V. I). Pel Dr. C. Cardó; 36, Plutarc. Vives paralleles (T. V.) Per C. Riba; 37, Varró. Del Camp. Per Mn. S. Galmés; 38, Sèneca. Lletres a Lucili (V. II). Pel Dr. C. Cardó; 39, Polibi. Història (V. I). Per Dom Antoni Ramon; 40, Ovidi. Les Metamorfosis (V. I). Per Adela M. Trepat i Anna M. de Saavedra.

Cinquena sèrie

41, Lísias. Discursos (V. I). Per J. Petit; 42, Plutarc. Vides paralleles (T. X.). Per C. Riba; 43, Ciceró. De l'orador (V. I). Per Mn. S. Galmés; 44, St. Cebrià. Epistolari (V. I). Per J. Vergés i Mn. T. Bellpuig; 45, Sèneca. Lletres a Lucili (V. III). Pel Dr. C. Cardó; 46, Polibi. Història (V. II). Per Dom A. Ramon; 47, Tàcit. Annals. Per Ferran Soldevila; 48, Iseu. Discursos (V. I.). Per Josep Vergés; 49, Ovidi. Les Metamorfosis (V. II). Per Adela M. Trepat i Anna M. de Saavedra; 50, Apuleu. Les Metamorfosis (V. I). Per Marçal Olivar.

Sisena sèrie

51, A. Gelli. Les nits àtiques (V. I). Pel Dr. Cebrià Montserrat; 52, Plutarc. Vides paralleles (T. XI). Per C. Riba; 53, Apuleu. Les Metamorfosis (V. II). Per M. Olivar; 54, Ciceró. De l'orador (V. II). Per Mossèn S. Galmés; 55, St. Cebrià. Epistolari (V. II). Per J. Vergés i Mossèn J. Bellpuig; 56, Iseu. Discursos (V. II). Per Josep Vergés.

VOLUMS A PUNT DE PUBLICAR

Demòstenes. Arengues (V. I). Per R. Guastalla Agregé des Lettres, i J. Petit, Doctor en Lletres; Sèneca. Lletres a Lucili (V. IV). Pel Dr. Carles Cardó.

En preparació

Plutarc. Vides paralleles (T. XII). Per Carles Riba; Apuleu. Apologia i Florides. Per M. Olivar; Juvenal. Sàtires. Per J. Petit i Mn. Ll. Riber; Himnes Homèrics. Per R. Guastalla i el Dr. P. Bosch Gimpera; Ovidi. Les Metamorfosos (V. III). Per A. M. Trepat i A. M. de Saavedra.

MOLIERE

"Un cop installat a la cort, Molière s'imposa dues tasques: ésser agradable al rei i plaure el públic." Això diu el prologuista i traductor de les* Obres completes de Molière *que l'Editorial Barcino publica dins la col·lecció* Els Clàssics del Món. *I és interessantíssim de seguir el procés d'aquelles dues tasques i sobretot de veure com, en llur acompliment, Molière aconseguia una finalitat més elevada: plaure a la posteritat.

La tasca, que era una necessitat, de plaure el rei, limita i qualifica en certa manera l'obra de Molière. Aquest no sols ha d'esmerçar una gran part del seu temps a compondre ballets i comedietes per als esplais reials, sinó que ha de defugir mudó de temes no simpàtics a l'autoritat del monarca o dels seus adjunts en el govern. Tota la seva cura no pot salvar alguna de les seves obres millors d'una sanció injusta que n'entrebanca una vegada i altra la representació.

Una altra necessitat, la de plaure el públic, també pressiona la tasca literària de Molière. Aquest ha d'ésser un productor apressat, que cerca els arguments on els troba, i empra els recursos que pot en drames i comèdies. La necessitat de fer riure el vulgar el fa recórrer més d'un cop a la farsa massa gruixuda: la pressa de composició és culpable sens dubte de la fador d'alguns alexandrins.

Però aquestes dues necessitats limitadores enquadren la possibilitat de la seva obra. Si Molière no hagués hagut de plaure el rei, magnífic com el seu segle, ni el públic que estimulava amb les seves demandes la seva agilitat de productor, segurament no hauria fet altra comèdia que la de guanyar-se la vida en una tasca efímera, com qualsevol altre mortal.

La seva vida atrafegada d'actor i d'autor li va fornir l'avinentesa d'il·luminar una tasca avinent amb l'esclat del seu geni. Tots els seus tràfecs i trifulgues eren experiència, que així es podia transformar en vitalitat animadora de personatges que no moren. Del sinistre Tartuf als nombrosos i xiroi Sganarelle el món molieresc ens ofereix els protagonistes d'una estupenda fira d'enginy i de psicologia, ara acuradament oferta als catalans en l'aptíssima traducció d'Alfons Maseres.

ELS NOSTRES CLASSICS

Aquesta biblioteca, publicada per l'Editorial Barcino, ha arribat, després de set anys de vida normal i fecunda, al trenta-setè dels seus volums en la seva branca mattiu (*Col·lecció A: Volums en dotzau*), la destinada a contenir els textos clàssics catalans de lectura més atraient per al lector general. Darrerament l'Editorial Barcino ha emprès la publicació d'una nova branca de *Els Nostres Clàssics* (la *Col·lecció B: Volums en quart*), en trobarem llur lloc escaient les obres d'extensió més considerable o bé aquelles que normalment no interessen sinó a un cercle estret d'eruditis. La publicació simultània de totes dues col·leccions permetrà que, dins un termini relativament curt, sigui un fet l'edició de la totalitat dels textos de la nostra literatura clàssica.

Un relligatge esdems elegant i auster, una bella impressió en bon paper, fa que en aquests volums hi hagi una amable avinença entre les condicions materials de presentació i la valor literària de les obres que contenen.

Heus ací, classificats per gèneres literaris, els títols que actualment integren el catàleg de *Els Nostres Clàssics*:

NOVEL·LISTICA I CONTES

Curial e Güelfa (anònim. *Tirant el blanc* (J. Martorell i J. M. de Galba). *Decameró* (*Boccaccio*). *Contes i fabliaux* (F. Eiximenis).

HISTORIA

Libre de feits d'armes de Catalunya (B. Boades). *La fi del comte d'Urgell* (anònim). *L'expedició dels catalans a Orient* (R. Muntaner).

POESIA

Poesies (R. Llull). *Llibre de les dones* (J. Roig). *Obres menors* (B. Metge i A. Turmeda). *Les cent millors poesies liriques de la llengua catalana. Les cent millors poesies liriques de la llengua catalana. Les cent millors poesies liriques de la llengua catalana. Les cent millors poesies humoristiques de la llengua catalana.*

MORAL :: TEOLOGIA :: MISTICA

*Terç del Cresti*à (F. Eiximenis). *Libre de meravelles* (R. Llull). *Excitatori de la fensa a Déu* (B. Oliver). *Llibre d'amic e amat* (R. Llull) *Breviloqui* (J. de Galles).

FILOSOFIA :: POLEMIQUES

El somni (B. Metge). *Disputa de l'ase* (A. Turmeda).

DRET POLITIC :: DRET MERCANTIL

Regiment de la cosa pública (F. Eiximenis). *Doctrina compendiosa* (F. Eiximenis). *Consolat de Mar.*

ORATORIA

Parlaments a les Corts catalanes.

CORRESPONDENCIA

EPISTOLAR

Epistolari del segle XV.

NOTICIARI DE LES LLETRES I DE LES ARTS

** Tornem a tenir prop la diada del llibre, la simpàtica festa de cultura que cada any assoleix un grau més de popularitat i un èxit més franc i esclatant. Tindrà lloc, com l'any passat, el 23 d'abril, diada de Sant Jordi, i per les impressions rebudes no solament serà celebrada amb esplendidesa a Barcelona, sinó que moltes ciutats i viles de Catalunya també preparen la commemoració de la festa. La Cambra Oficial del Llibre, seguint la tradició que ja té establerta per aquesta diada, publicarà un interessant llibret, el qual serà lliurat gratuitament als seus associats llibreters per tal que tinguin cura de distribuir-lo al públic comprador de llibres el dia 23 d'abril. El llibre d'aquest any, degut a la coneguda i experta ploma del director de la Biblioteca de Catalunya, senyor Jordi Rubió, s'anomenarà "Cómo se ordena y cataloga una biblioteca", i no cal remarcar que tindrà un gran interès pràctic.

**A l'Ateneu Enciclopèdic Popular avui, dimarts, a les deu de la vetlla, Ambrosi Carrion donarà la primera de les conferències que ha organitzat l'Ateneu per commemorar el centenari de Goethe, en la qual parlarà sobre el tema "Goethe, autor dramàtic".

** Demà, dimecres, a les set de la tarda, el Centre Excursionista de Catalunya donarà una conferència, organitzada per la Secció d'Arqueologia i Història, el senyor Manuel Bases i Ermengol, sobre el tema "Una petita ciutat prehistòrica".

** Una interessant exposició amb obres del conegut artista Antoni Vila Arrufat s'inaugurarà d'aquí a pocs dies a les Galeries d'Art "Syra". El llarg temps que Vila Arrufat no ha fet una exhibició de les seves obres i la valor d'aquestes fa que adquireixi un gran interès l'esmentada exposició.

** Commeleran tindrà exposades les seves recents produccions fins al divendres vinent, dia 8, a les Galeries d'Art "Syra", Diputació, 262.

**És imminent l'aparició, dintre les edicions "La Branca", del primer llibre de poemes del novell escriptor Ignasi Agustí. Aquest llibre, remarcable per l'actualitat del seu estil, portarà per títol "El veler" i es posarà a la venda d'aquí a pocs dies.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARES
AGUSTI FERRE — Pintura
JAUME MARTRUS — Escultura
Fins al 9 d'abril

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 613
Exposició dels "Conreadors de les Arts"
E. BATLLE — Pintura
A. FERRETER — "
J. ORIHUEL — "
M. SAGNIER — "
Fins al 15 actual

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 94
LL. MUNTANE — Pintures i dibuixos
Fins al 8 actual

SALA BARCINO
V. GARCIA SIMON
RAMBLA CATALUNYA, 29
Exposició de pintura moderna

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 96
Mobles i objectes d'art, làmpares i vidres de MURANO
OLEGUER JUNYENT — Pintures
Fins al 26 de l'actual

SYRA
DIPUTACIO, 262
Galeries d'Art
J. CAMMEBERAN — Pintura
Fins al 8 d'abril

SALA GASPAR
CONSELL DE CENT, 323
(entre R. de Catalunya i Balmes)
A. CARDUNETS — Dibuixos
JOAN ANTONIO — Pintura
Pintura catalana moderna
Del 26 al 8 d'abril

Ha arribat la nit
una pastilla de
LAXEN BUSTO
us arreglarà l'intesti
¡laxant prodigiós!

BARCELONA

NOTICIARI

AMPLIACIÓ DE L'ESTABLIMENT "BRACAFÉ" DEL CARRER DE CASP

Dissabte a la tarda tingué lloc la inauguració de l'ampliació dels locals que "Bracafé" té establerts al carrer de Casp número 2 d'aquesta ciutat.

Assistí a l'acte una selecta i distingida concurrència, que admirà la reforma i ampliació del local, reforma necessària, donada la gran clientela que cada dia consumeix el café del Brasil.

Són quatre ja els establiments "Bracafé" installats a Barcelona, tots ells elegants i amb tota mena de comoditats perquè el públic pugui proveir-se del seu deliciós café.

Felicitem la direcció de la casa, la prestigiosa firma Junqueira Meirelles i Co. a la qual desitgem que ben aviat els siguin insuficients els actuals locals, donat l'increment de venda que pressentim.

SASTRERIA
F. VEHILS VIDAL
7, Plaça Universitat, 7
Direcció: M. Pellicer

Rebudes unes noves collecions de **Franeles**, colors llisos, propis per a la present temporada:
Verds, diverses tonalitats.
Grisos, diferents tons.
Beixos, amarronats.
PREUS REDUITS

ASSEMBLEA D'INDUSTRIALS FLEQUERS

Sota la presidència de N'Agustí Trullols, i amb assistència d'uns dos-cents quaranta-tres associats, se celebrà diumenge passat, al matí, una assemblea d'industrials flequers al Sindicat Professional d'Industrials Flequers, per tal de tractar de la nova reglamentació del preu del pa.

Després de manifestar la presidència que calia posar en clar alguns extrems de la nota-règim de la venda de pa, adoptada últimament, detallà detingudament certes extorsions i tot l'ocorregut en posar en pràctica la nova tarifa de preus, i aconsellà que fossin reformades les normes del servei d'algunes peces de pa de luxe, en el sentit de rebaixar cinc cèntims el preu de dues d'elles i algunes altres modificacions d'importància secundària.

En principi quedà aprovada aquesta proposició, però l'acordà convocar una nova assemblea per a procedir a l'aprovació definitiva.

La sessió acabà prop de la una de la tarda.

JUNTA DE CIÈNCIES NATURALS

Aquesta Junta ha disposat que a partir d'avui, dimarts, dia 5, l'entrada per a ambdós Museus valgui 0'25 pessetes, llevat del primer i tercer dimecres de cada mes, que serà gratuita.

Altrament, hom recorda al públic que l'entrada a l'Aquàrium ha estat fixada per a tots els dies en 0'50 pessetes; de manera que la seva visita i al ardí Zoològic costa, en conjunt, una pesseta.

AIGUA IMPERIAL VICHY

ELS PAGAMENTS A HISENDA

El delegat ha ordenat els següents pagaments per a avui:

Administració d ela Presó Provincial, 40.474'23 pessetes; inspector veterinari port, 74'03; Construccions i Paviments, S. A., 19.967'70; F. Bofarull, 86'37; Joan Cano, 326'04; Josep M. Castellví, 201'04; Josep Comes, 500; Lluis Domènech, 500; Pius López, 2.076'91; Frederic Maise, 500 Angel Pelar, 2.467'50; Joan Panadès, 1.004'54; Eugeni Prat, 1.500, i Antoni Lafarga, 241'25.

JOIES VERITABLE OCASIO
Per a compres a bon preu aneu a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

ANIVERSARI

El fer vint-i-cinc anys de la fundació de la sobradament coneguda "Casa Vilardell" donà lloc a la celebració d'una série d'actes i festes, que per la majestat i significació que tenen ens plau de ressenyar.

És tasca quelcom difícil poder donar compte en forma senzilla de la marxa ascendent d'aquesta casa des de la seva fundació.

A l'any 1907, allà al carrer de l'Hospital, en un establiment que si l'avors entre els del ram no era pas migrat, sí que ho era davant la importància i presentació de's altres establiments que després ha anat obrint.

Els dependents de la casa volgueren en tal diada demostrar el seu afecte i estima vers els seus gerents, En Francesc, N'Enric, En Pere Vilardell i N'Alfred Velasco, i s'uniren per a demostrar-los el seu agraïment i adhesió, palesant-ho amb el lliurament d'un artístic i valuós àlbum amb la signatura de tots els empleats.

Després fou lliurada a En Francesc Vilardell, president del Consell d'Administració, com a fundador de la casa, una medalla d'or, costejada pels dependents, com a premi: més que per la seva actuació d'ordre interior, per la constant lluita sostinguda en els Comités Paritaris i en les Comissions Mixtes, lluitant en bé i defensa dels interessos de la dependència en general.

Aquest acte té una transcendència i una simpatia extraordinàries, per ésser iniciat precisament per uns establiments emplenats d'una casa vers els seus caps precisament per la contraposició amb allò que cada dia presenciem.

La gerència de la casa obsequià amb un exquisit "lunch" els empleats i familiars a la seva central de la Via Layetana, número 40, a les onze del matí, per on desfilaren més de tres-centes famílies.

A les dues de la tarda se celebrà a l'Hotel Maricel un dinar d'honor, també ofert per la dependència als seus gerents: l'aspecte del saló era espléndid. A la nit, i a càrrec de la companyia titular del Teatre Escola, es donà una representació teatral, acabant-se amb un lluït ball, en el qual la formosor i elegància de les senyoretes allà reunides donaven al saló un aspecte meravellós.

Cal fer constar d'una manera patent l'acte portat a cap per la gerència de la casa Vilardell, qui ajuntant-se a la satisfacció i alegria dels seus dependents amb motiu d'aquestes noces d'argent, repartí entre els seus empleats cinquanta mil pessetes en accions de cooperador i cinc mil pessetes en llibretes de la Caixa d'Estalvis, demostrant amb això l'esperit que vibra en el fons de l'ànima dels seus directors; voldríem de cor que aquest acte, que aixeca tan amunt els senyors gerents de la casa Vilardell, fos imitat, i potser així s'esvairien aquest seguit de lluites entre el capital i el treball, que tants trastorns ens porta.

Fem precs perquè tots els que ahir tan jolivament van celebrar les noces d'argent amb el mateix delit i fe i amor al treball puguin commemorar el cinquanta aniversari de la fundació de la casa Vilardell, "Noces d'Or".

Generalitat

Conferència del professor H. Gaussen sobre els Pireneus catalans

Avui, a les set de la tarda, l'illustre geògraf H. Gaussen, professor a la Facultat de Ciències de Tolosa, donarà, a l'Institut Francès, una conferència sobre "Els Pireneus catalans", illustrada amb projeccions.

La conferència i la vinguda a Barcelona del professor H. Gaussen, és organitzada conjuntament per l'Institut Francès i la Ponència de repoblació forestal de la Generalitat de Catalunya.

Una Comissió Mixta de Consellers i Regidors

Sota la presidència del conseller d'Instrucció Pública, senyor Ventura Gassol, s'ha constituït la Comissió Mixta de Consellers i Regidors, integrada pels consellers senyors Gassol, Giralt i Terradelles, els regidors senyors Comes, Xirau i Pellicena, i els funcionaris senyors Ainaud i Vila, a fi de coordinar l'obra de cultura de la Generalitat i de l'Ajuntament en aquells aspectes en què les dues Corporacions realitzen una mateixa obra.

L'esmentada Comissió ha començat ja l'estudi d'organització de diverses institucions d'ensenyament i altres afers, la resolució dels quals interessa igualment a aquestes Corporacions que aviat tornaran a reunir-se per tal de prendre acords definitius sobre els afers tractats.

Reunió de la Comissió parlamentària de Foment

Ahir es reuní al despatx del conseller senyors Casanoves la Comissió parlamentària de Foment, la qual, entre altres coses, ha començat a ocupar-se de l'estructuració del nou pla de carreteres, fixant a la vegada solucions perquè l'antic sigui viable.

Sense notícies

Ahir no hagué al Palau de la Generalitat cap notícia d'interès.

Fou un dia, doncs, d'absoluta calma política.

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes	3'50
Península Ibèrica, trimestre.	10'—
Amèrica llatina i Portugal trimestre.	12'—
Països conveni postal, id.	15'—
Altres països, id.	30'—

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES SET DEL DIA 4 D'ABRIL DE 1932

Persisteix a tots els països occidentals d'Europa el règim de temps plujós degut a una série de mínims baromètrics situats al Marroc, Península Ibèrica, Bretanya i Anglaterra. En general aquestes depressions no presenten variació excepte el situat a Andalusia que té tendència a internar-se a la Mediterrània pel qual motiu la zona de mal temps de l'oest avançarà cap al nostre país.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT

La nuvolositat és general, i plou cap a les goles de l'Ebre i a l'alt Pireneu.

Els vents són fluixos i variables i predominen les calmes per l'interior i els sud-oest a la costa.

Les pluges més importants fins a les vuit d'aquest matí han estat de 23 litres per metre quadrat a Seira, 21 a Capdella i 12 a l'Estangento, on ha nevat amb un gruix de neu de 10 centímetres.

Bloc del transeünt

"Sr. Director:

En la secció "Bloc del transeünt" d'aquest diari, edició del dia 3 del corrent, apareix una quixa fonamentadíssima, que signa el Sr. M. I. M., sobre la permanència dels rètols en castellà al Museu de Belles Arts.

Es deure nostre atendre-la i aclarir al Sr. M. I. M. que la disposició de la Junta de Museus de reposar els rètols que en el Museu hi havia abans de la Dictadura no s'ha complert, per la raó que el Museu serà traslladat aquesta primavera al Palau Nacional de Montjuic.

El treure el rètol català primitiu i el posar el castellà dictatorial han produit d'altra banda uns desperfectes en els marcs que caldrà restaurar abans de la nova installació. Actualment s'estan fent, gravades en metall, totes les noves tiquetes, i aquestes seran collocades una vegada els marcs restaurats, cosa que caldrà fer un cop seran el lloc definitiu, ja que amb el transport és inevitable l'escrostonament i desperfecte d'alguns d'ells.

Doncs col que tinguem un xic de paciència, com en altres tantes coses s'hem de prendre, i estigui segur el senyor M. I. M. que la Junta de Museus i aquesta Direcció coincideixen amb ell quant a l'interès per la retolació dels nostres Museus en català.

El director dels Museus d'Art — Joaquim Folch i Torres."

MOST ARNAUTEU
COU-LO
DROGUERIES I FARMACIES

Els tribunals

La mort del director de la Sucursal del Banc de Bilbao

El jutge del districte de l'Hospital, senyor Rubio; el secretari, senyor Josep Pastor, i els oficials criminalistes senyors Teslor Manzanares, varen anar a la Presó per tal de rebre indagatòria a Guiem Livesey, amb motiu d'haver-se dictat contra ell auto de procés sament i presó sense fiança, per la mort del senyor Josep Pascual.

El fet ha estat qualificat d'assassinat.

Sembla que el processat, en la indagatòria de què ha estat objecte ha tractat de desvirtuar els càrrecs que se li fan i segons els quals es considera el fet com a assassinat.

Els metges forenses que han practicat l'autòpsia del cadàver del senyor Pascual afirmen que la mort fou deguda a hemorràgia interna.

Han lliurat al Jutjat tres projectils recollits en fer l'autòpsia.

El Jutjat rebé diverses declaracions, entre elles les dels guàrdies de Seguretat que acudiren al lloc del fet, i a la dona que resultà lesionada.

VISTA D'UNA CAUSA PER INJURIES CONTRA UN ARTICULISTA

A la Secció primera començà la vista d'una causa per injúries contra Josep Figueres per uns articles publicats a "La Campana de Gràcia", que el poble de La Garriga considerà injuriosos.

Ahir declararen el processat i els testimonis.

Avui acabarà la vista.

Representa als querellants el senor Baudili Cruells, i defensa el processat el lletrat senyor Pujol i Font.

Municipi

El sopar mensual dels periodistes

Els repòrters municipals sopen amb el senyor Ulled

Seguin el costum establert, diumenge els repòrters municipals soparen amb el tinent d'alcalde senyor Jesús Ulled, pertanyent a la minoria radical del Consistori, al qual havia tocat en el sorteig que se celebra cada mes—el mes passat tocà al senyor Casanoves, però no pogué aparèixer la ressenya en aquestes columnes perquè la interceptà un atac de grip que durà tota una setmana.

El sopar tingué lloc a la Taverna Basca, recentment inaugurada, i en dir tingué lloc potser exagerem una mica, ja que era tal la concurrència de públic a l'establiment, que el lloc fou el més difícil de repartir entre tots.

Altrament, si escassejà el lloc — afortunadament per a l'empresa—, el menú fou abundant i excellent i la cuina típica i els altres productes bascos entusiàsticament celebrats.

El director de l'establiment, senor Darrobeitia, president de la Casa Basca de Barcelona, fou unànimement felicitat.

A l'hora del xampany, el company Regàs, redactor de "L'Opinió", llegí les adhesions, i el company Lluís Bonet, redactor del "Diario de Barcelona", fou l'escollit, per les tendències polítiques del seu diari, per a ofrenar el banquet de camaraderia, i ho féu amb enginy i encert.

El senyor Ulled li contestà fent ressortir la circumstància d'haver sopat tots plegats en la companyia de Jesús (Ulled), i acabà l'acte amb una presa de vistes al magnesi, a càrrec dels companys fotògrafs Domínguez i Branguli.

Hostes distingints de La Corunya

L'alcalde, doctor Aiguader, ha rebut dels regidors senyors Joan Casanoves i Joaquim Ventalló, que es trobe a La Corunya, un telegrama que diu:

"Hem arribat a La Corunya declarats hostes distingits Municipalitat demà tindrà lloc Assemblea ramadera. — Salutacions."

Un donatiu per a les Colònies Escolars

L'alcalde, doctor Aiguader, per mediació del regidor senyor Cabrer, ha rebut de la Gerència de la Casa Vilardell, premiada per l'Ajuntament en la darrera Exposició d'aparadors, i que aquests dies celebra les seves noces d'argent, la quantitat de mil pessetes per al sostenment de les Colònies Escolars, donatiu que el doctor Aiguader ha agraït efectuosament.

Un present

El regidor senyor Comes, en nom de la Comissió de Cultura, ha tramès a la senyora vídua de Giner de los Ríos un àlbum que conté una informació gràfica completa de la vida que realitzen els infants que assisteixen al Grup Escolar del barri d'Horta que porta el nom del que fou el seu illustre espòs.

Crida a un ciutadà

La Junta Municipal del Cens Electoral prega al senyor Josep Taverner Mariner, que vivia al carrer de Còrsega, número 518, l'adreça actual del qual hom ignora, que vulgui passar urgentment per les oficines de la susdita Junta, carrer de Duran i Bas, número 2, principal, per tal d'informar-lo d'un assumpte que l'interessa.

PREUS MOLT INTERESSANTS

PRECIOSOS ESTAMPATS, a	**55** cènt. metre
CRESPONS seda artificial, a	**1'25** Ptes. metre
SEDES de novetat, a	**1'75** Ptes. metre
PERCALES camises, molt bones, a ...	**1'15** Ptes. metre
TEIXITS forts, diversos dibuixos, a ...	**0'50** Ptes. metre
LONES llistades, per a casetes, a	**1'10** Ptes. metre
SEDES llises, gran assortiment, a... ...	**2'50** Ptes. metre
KIMONOS royalina, per a senyora, a ...	**5'50** Ptes. metre
PANTALONS semi-estam, de senyor ...	**5'25** Ptes. metre

Sedes estampades, dibuixos de gran moda, que valen 4'75 ptes., a **2'25 ptes.** el metre

Aquests preus són transitoris amb motiu de les actuals rebaixes de

El Barato
DARRERS DIES

FETS DIVERSOS

ATROPELLAT PER UN AUTO

Un automòbil va atropellar al carrer de la Constitució Ricard Torres Wist, de trenta-dos anys. Li produí una lesió al tórax i fractura de la clavícula dreta.

Fou assistit al dispensari d'Hostafrancs, on qualificaren de pronòstic reservat les indicades lesions, i després fou traslladat a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

DETENCIÓ D'UN CARTERISTA

Denunciat per Josep Quincoces, fou detingut ahir un individu anomenat Josep Navarta Ruiz (a) "Malaguita", al qual aquell acusa d'haver-li sostret la cartera fa uns quants dies quan anava en un tramvia del carrer de Muntaner.

"Malaguita" fou conduit al Jutjat de guàrdia.

UNA NENA MORTA

A la casa número 480 de la barriada de Ferrer Guàrdia morí la nena de divuit mesos Francesca Salcedo Alcócer, a conseqüència de les cremades sofertes per haver-li caigut al damunt un pot amb aigua bullenta.

El cadàver, per ordre del Juajat, va ésser traslladat al dipósit judicial.

UN NEN FERIT

Ahir al matí caigué al carrer d'Alfred Calderon el nen d'onze anys Josep Ramírez Casado.

Resultà amb fractura del cúbit i radi del costat esquerre, les quals lesions qualificaren de pronòstic reservat ai dispensari de la demarcació, on l'auxiliaren.

LA NOVA JUNTA DEL COL.LEGI DE DOCTORS

Com ja anunciàrem, diumenge al matí tingué lloc al Collegi Oficial de Doctors i Llicenciats en Lletres i Ciències les eleccions per a proveir els càrrecs de la Junta de Govern.

Acudiren gran nombre de votants, molts catedràtics de la Universitat dels tres Instituts de la capital i d'alguns del districte i un gran nombre de professors particulars.

Presidien la mesa d'elecció els senyors Grifoll, Estalella i Palau.

La votació donà el següent resultat: Degà, Teodor Sabràs; diputats per Lletres, Antoni Guasch i Julià Castells; diputats per Ciències, Alfons Gironera i Joan Ras; secretari, Ramon Roquer; vice-secretari, Josep Fuset; tresorer, Josep Masana; comptador, Josep Alsinch; arxiver-bibliotecari, Joan A. Parpal.

INAUGURACIO DE LES CONFERENCIES SOBRE CULTURA CATALANA

Avui, a les set de la tarda, a la sala del Consell de la Universitat, se celebrà l'acte inaugural del cicle de conferències sobre cultura catalana, que organitza l'Associació professional d'Estudiants de Filosofia i Lletres, sota el patronat de l'esmentada Facultat.

En aquest acte, donarà la primera conferència el rector de la Universitat, doctor Serra Hunter, el qual disertarà sobre el tema "L'esperit modernitzant en els pensadors de la Catalunya vuitcentista".

Els programes complets per al cicle de conferències es faciliten a la secretaria de la dita Facultat.

EL XXIXè ANIVERSARI DE LA FUNDACIÓ DEL CENTRE AUTONOMISTA DE DEPENDENTS DEL COMERÇ

L'ACTE D'AFIRMACIO SOCIAL

Amb grandiós èxit s'ha celebrat el XXIX aniversari de la seva fundació, del C. A. de Dependents del C. i de la I. de la nostra ciutat.

Dissabte a la nit hi hagué un acte d'afirmació social.

Els directius exposaren l'activitat del Centre, i el president resumí els parlaments.

LES FESTES A L'HIPODROM

Diumenge al matí s'inaugurà el camp d'esports del Centre, situat a l'Hipòdrom de Can Tunis. Hi hagué partit de rugby, base-ball, hockey, lluita a la corda, etc. - El Sr. Macià hi assistí.

EL NOU GRUP DE CASES BARATES

A les onze del matí s'inaugurà el nou grup de 23 cases a Pedralbes, la construcció de les quals es facilita a preu mòdic als associats. Hi van haver sardanes. - El Sr. Macià acompanyat de diversos senyors, hi assistí per tal de dur a terme la inauguració i solemne lliurament als seus posseïdors.

A una de les dependències d'una de les cases s'obrí l'exposició de fotografies del concurs Janer, per premiar els millors clixés de vistes del grup inaugurar. El Sr. Macià lliurà 50 ptes. perquè siguin lliurades a la família més necessitada dels voltants del grup.

BANQUET AL PARC

A la una de la tarda se celebrà al restaurant del Parc un banquet de fraternitat de la dependència mercantil.

Es van pronunciar vibrants brindis.

El Sr. Macià tingué paraules de lloa per al Centre. Referint-se a l'Estatut va dir que tenia la seguretat que seria aprovat.

Va dir que ell prometia posar-se al costat del poble de Catalunya. Jo no he de dir el que he fet ni el que faré. Però prometo seguir defensant els meus ideals de sempre. No he baixat el cap davant de cap poderós. Estic disposat a sacrificar-me per la dignitat de catalunya. - Fou molt aplaudit.

ALTRES ACTES

A la tarda a l'estatge del Centre hi van haver diferents ates, entre ells una representació teatral, i a la nit, audició de sardanes. Les festes van finir amb l'audició de "Els Segadors", que foren aplaudits amb frenètic entusiasme.

Dents 3 Matisos Més Blanques

No hi ha cap raó per tenir les dents tacades, descolorides o cariades. Els microbis bucals causen aquesta condició. La ciència ha descobert una manera de matar aquests microbis— és la tècnica de Kolynos amb el raspall sec—un centímetre de Kolynos en un raspall sec. La creixent i antisèptica escuma de Kolynos mata els microbis perillosos i elimina la película groga. En 3 dies les dents apareixeran més blanques — 3 matisos més. Proveu el Kolynos avui mateix

107 X

LA CREMA DENTAL *Antisèptica*
KOLYNOS

No podem publicar les notes pregades que no vinguin escrites en català i amb un timbre o signatura coneguda

✝

En Josep Rognoni i Bottigi
mori el dia 22 de març proppassat
després de rebuts els Sants Sagraments
(A. C. S.)

Els qui el ploren: vídua Josefa Franzi, fills Ricard, Pere, Lluisa, Jaume, Josep Maria, Rosina, Francesc i Ferran, filles polítiques Lluisa Oliveras, Guadalupe Castillo (absent), Adeleta Cots i Carme Alarcón, néts, germans polítics (presents i absents), nebots, cosins i parents tots, el jove Benvingut Alsina i les raons socials "ROGNONI, UYA E ISERN, S. en C.", "FRANCESC ROGNONI" i "FRANZI HERMANOS & CIA.", de Barcelona i Madrid, en recordar als seus amics i coneguts tan irreparable pèrdua els preguen un record en llurs oracions i que se serveixin assistir als funerals que, per l'etern descans de la seva ànima, tindran lloc demà, dimecres, dia 6 del corrent, a dos quarts d'onze, a l'església parroquial de Sant Joan, de Gràcia, pel qual acte piadós els quedaran molt agrats.

Les misses després de l'ofici i tot seguit la del perdó

EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT — NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

L'Emm. i Rvdm. Sr. Cardenal Arquebisbe de Tarragona i l'Excm. i Ilm. Sr. Bisbe de Barcelona, s'han dignat concedir 200 i 50 dies, respectivament, d'indulgències, amb la forma acostumada.

RUGBI

DEL CAMPIONAT CATALA

El Barcelona, el Sans i la Santboiana van guanyar el Cornellà, el Joventut i l'Espanyol, respectivament

El Madrid F. C. i el Rugby Club Universitari, en match amistós, empataren a deu punts

Per fi diumenge va poder-se celebrar una jornada completa de bon rugby, amb notable assistència d'aficionats.

No cal dir com estem de satisfets en poder escriure això tan amants com són de totes les manifestacions esportives en general i del rugby en particular, puix que les jornades com les de diumenge són les que en definitiva hauran d'implantar aquest noble esport a Catalunya i hauran de formar aquesti massa tan esportiva de la qual malauradament n'estem tan mancats, puix que avui com avui—ho diem amb pregon sentiment—Barcelona, i dient Barcelona dient Catalunya, té un gran públic futbolista, però futbolista no vol dir esportiu, puix que aquestes mateixos espectadors es inicen amb marcada indiferència esports amateurs tan espectaculars com el rugby, atletisme, hockey, etc., i volen ignorar en absolut que existeixi altre esport que ells preferexen i que moltes vegades converteixen els camps d'esport en veritables centres de barbàrie i d'incivilització.

Els partits de diumenge corresponents al Campionat de Catalunya varen donar algunes sorpreses.

En primer lloc el Joventut, que en la primera volta va guanyar el Sans, diumenge va haver de sucumbir davant dels blancs-verds, que varen prendre bona revenja de la seva primera desfeta.

El Barcelona i la Santboiana, com era d'esperar, varen guanyar el Cornellà i l'Espanyol, però aquests equips varen fer una defensa que ningú no esperava i van perdre per un resultat que podem qualificar com de sorpresa, especialment els primers, que varen fer un match magnífic i assoliren un resultat que no esperava ni el cornellenc més optimista.

El match que lliuraren el nostre Universitari i el Madrid va constituir també una magnífica lluita que va entusiasmar fortament.

El Madrid va presentar-se com un gran quinze i notable conjunt, i sinceriament hem de dir que mereixen més una victòria que no pas aquest empat.

L'Universitari va fer un bon partit, però va presentar-se acusant un fort desentrenament, per la qual cosa no varen poder resistir la persistent pressió madrilenya dels darrers moments, pressió que va transformar-se amb la victòria del Madrid. De totes maneres, podem assegurar que de presentar-se els nostres estudiants més entrenats la victòria hauria somrigut netament als jugadors catalans.

MARCU

ELS PARTITS

RUGBY CLUB UNIVERSISARI 10
MADRID F. C., 10
(AMISTOS)

A les onze del matí, al camp del C. D. Júpiter va tenir lloc aquest important match davant d'un considerable contingent de públic, que va entusiasmar-se en forces moments i que va seguir amb atenció les jugades que es produiren en el trancurs de la partida.

A les ordres del senyor Pasqual els equips s'alinearen de la següent forma:

Madrid: Arrizmendi, Resines, Martínez, Alonso, Soler, Sanmiguel, De Simon, MatheK, Vazquez, Farreras, Pérez, Guillen, Morayta, Ganzedo, Larranaga i Mascaró.

Universitari: Sancho, Nubiola, Sabrás, Vigo, Boi, Montgrell, Rubio, Berga, Busquets (a la segona part Brossa), Perry, Luque, Mesquida, Pelayo, Ornat i Manolof.

A la primera part l'Universitari ha dominat lleugerament el seu adversari i ha aconseguit un assaig per mitjà de Luque en una bonica jugada de Sabrás i Nubiola, que Sancho ha transformat.

Al segon temps ha començat dominant també l'Universitari, i en una jugada oportunista Sabrás ha aconseguit el segon assaig de l'Universitari, que ha transformat també Sancho.

Després de vint minuts de joc d'aquest segon temps s'ha notat un gran cansament en els jugadors catalans que han aprofitat els madrilenys per obtenir dos assaigs per mitjà de Resines i Farreras, que no han estat transformats, i un drop-goal de Simon obtingut en evident orsai.

S'han distingit pel Madrid Resines, De Simón i tota la davantera en general, que és la part més temible d'aquest quinze.

De l'Universitari, per damunt de tots Sancho, que ha estat un dels millors jugadors damunt del terreny, seguit de Nubiola, i ja més distanciats Sabrás, Rubio, Luque i Mesquida.

El senyor Pasqual va trobar-se amb un arbitratge difícil, del qual va sortir-se bé, i encara ue la seva feina no va plaure a cap dels dos equips, això és una prova ben evident que va arbitrar imparcialment. A nosaltres va satisfer-nos.

M. C. C.

Campionat de Catalunya

U. E. DE SANS, 6 - A. E. JOVENTUT, 3

Amb motiu d'inaugurar-se el nou camp d'esports del C. A. D. C. I. a l'Hipòdrom i en el qual formarà la secció de rugby el quinze que avui defensa els colors del Sans, va tenir lloc aquest match, que va plaure al nombrós públic que va acudir a la inauguració.

A les ordres del senyor Duran els equips s'alinearen com segueix:

Sans: Cases, Llop, Salvador, Mateu, Ribes, Llop, Valenzuela, Albinyana, Cervera, Vinyals, Mumbrú, Manyé, Ruiz i Gallard.

Joventut: Franco, Belmonte, Arciniega, Pérez, López, Romero, Melón, Polo i Fierro.

A la primera part el domini ha estat altern, aconseguint el Joventut l'únic assaig, que no ha estat transformat.

Al segon temps el Sans s'ha imposat netament i ha aconseguit dos assaigs, que tampoc han estat transformats.

S'han distingit pels guanyadors Cases, Llop i Gallard, i Romero, Gimeno i Arciniega pels vençuts.

F. C. BARCELONA, 21 - R. C. CORNELLA, 6

A les onze del matí, a Cornellà, davant nombrós públic, el senyor Puig ordena arrenglerar-se els equips, que ho fan de la manera següent:

Cornellà: Minguet, Vázquez, Martínez, Mayo, Rui, Garcia, Agudo, Berenguer, Benas, Vidal, Marcel, Cabestreros, Baltasar, Forns i Cabezas.

Barcelona: Altadill, Ravetllat, Blasco, Quins, Sardà, Roquelaure, Isard, Aguilar, Rossini, Baides, Miret, Folch, Masdeflol, Ruiz i Broggi.

A la primera part el Barcelona s'ha trobat sorprès per la resistència del Cornellà, resistència que s'ha vist intensificada amb els ànims que els espectadors han donat al seu equip local.

De totes maneres, el Barcelona ha aconseguit marcar tres vegades per una el Cornellà A la segona part els blau-grana han aconseguit dotze punts més per tres els blanc-negres.

Amb aquest resultat ha acabat el match, que ha plagut força. Creiem que a Cornellà s'hi faria una considerable afició de donar sovint partits com el que acabem de ressenyar.

U. E. SANTBOIANA, 31
C. D. ESPANYOL, 0

A dos quarts de quatre de la tarda va tenir lloc aquest match al camp de La Bordeta, que va ésser netament guanyat pels campions, però no amb la facilitat que era d'esperar per la bona defensa que els espanyolistes varen fer de llurs buts.

A les ordres del senyor Cuyàs els equips s'alinearen així::

Santboiana: Riera I, Riera II, Bisbal I, Vilor, Bisbal II, Manuel, Ros, Deu, Massoni, Gual, Elies, Garrigosa, Balaguer Artigues i Milà.

Espanyol: Pastor, González, Méndez, Bravo, Tarramera, Torregrossa, Delclòs, Turmo, Cayo, Brunet, Barrera, Tortosa, Valls, Ballester i Gelon.

La primera part ha transcorregut amb un accentuat domini santboià: al segon temps, però, l'Espanyol s'ha lliurat a un aferrissat atac que s'ha traduit en un bon domini que no ha estat aprofitat pels blau-blancs.

LA CLASSIFICACIO

Poule A:						
Barcelona	4	4	—	—	136	15	12
Universitari	4	3	—	1	56	22	9
Cornellà	5	1	1	3	16	94	8
Estadi Català	5	0	1	4	8	85	5
Poule B:							
Santboiana	5	5	0	0	134	3	15
Espanyol	5	2	0	3	6	37	9
Joventut	5	2	0	3	18	64	9
Sans	5	1	0	4	9	59	6

TENNIS

SOCIETAT ESPORTIVA POMPEIA

Diumenge passat es jugaren a les pistes d'aquesta Societat els partits corresponents al torneig de parelles mixtes, i no havent-se pogut acabar en el dit dia, tal com estava anunciat, es jugaran els restants partits diumenge vinent.

A la tarda tingué lloc una festa de comiat als jugadors defensors d'aquesta Societat Antoni Juanico i Antoni Boter, que junt amb Enric Maier i Alfred Riera formen l'equip que ha de jugar contra Itàlia a Nàpols.

Els periodistes esportius valencians a Barcelona

Diumenge els periodistes esportius valencians retornaren la visita que anteriorment els havien fet els d'aquí, amb el fi de jugar el partit de futbol revenja del jugat al camp de Mestalla.

El partit va anar bé, sobretot pels valencians que s'endugueren la victòria per 4 a 2, però el que encara va anar millor fou la costellada amb qui foren obsequiats i les altres atencions que reberen dels periodistes barcelonins.

Un acte ben simpàtic, en el qual com hom ja es deu fer càrrec, no hi mancà el bon humor, i que una vegada més posa de relleu la companyonia existent entre els periodistes esportius de les dues ciutats.

ESPORTS

Ha acabat el Campionat de Lliga de futbol

El Madrid definitivament campió. -- El seu partit contra el Barcelona va correspondre a l'interès que havia despertat. -- L'Irun passa a la segona divisió i el Betis de Sevilla a la primera

El Barcelona i el Madrid empataren a dos gols, gràcies a la parcialitat de l'àrbitre

La darrera jornada del torneig de Lliga, que tingué lloc diumenge passat a la tarda, a Les Corts, havia despertat un interès com poques vegades hem vist; donada la incertitud que existia sobre qui seria enguany el campió de Lliga, els cronistes d'arreu de la Península s'entretingueren —gairebé tota la setmana — a fer sumes i divisions referent a la fórmula del "goal average".

Aquesta expectació que s'havia anat fent entorn del match "vedette" de la jornada féu que el camp del Club campió de Catalunya presentés a l'hora de començar un aspecte magnífic, i que fins les cadires de pista sortissin a relluir després d'un temps que un hom ja gairebé no se'n recordava que existissin. Així, doncs, quedem que el partit fou aliora de la "màxima emoció i recaptació".

* * *

Passant a puntualitzar el que fou el partit, hem de dir que aquest correspongué en gran manera a l'interès que havia desvetllat. Hom veié bon futbol, lluita aferrissada, i per acabar-ho d'arrodonir, un senyor que no volia veure per primera vegada en aquest torneig, el Madrid batut. Aquest senyor era l'àrbitre Insausti. De les seves errades anirem parlant-ne en comentar les principals incidències del joc.

EL PARTIT

A les ordres del collegiat senyor Insausti, els equips s'arrenglerareu de la manera següent:

BARCELONA: Nogués (a lsegon temps Vidal); Rafa, Alcoriza; Arnau, Castillo, Pedrol; Piera, Samitier, Arocha, Ramon i Perera.

MADRID: Zamora; Ciriaco, Quincoces; Prats, Esparza, León; Lazcano, Regueiro, Olivares, Hilario i Olaso.

Va sortir el Barcelona, i a continuació els davanters catalans feren arribar l'esfèric fins els dominis blancs.

Al cap de cinc minuts, una passada de Ramon a Arocha, acabant amb un centre d'aquest darrer, tingué la virtut de fer entrar en acció el porter nacional

Amb pors intervals de temps, Perera, des de prop de la línia de kick, engegà un centre sobre gol, que Zamora hagué de sortir per aclarir la situació.

El Madrid reaccionà, efectuant diverses avançades. En una d'aquestes, Alcoiza, quan es disposava a rematar, fallà, desviant la bala en direcció envers la seva porta, però Nogués, que jugava amb molta seguretat, féu que no passés d'ésser un breu ensurt.

Més tard, Lazcano, que jugava molt avançat, es féu lluir amb fes seves escapades, sense que tinguessin cap resultat positiu.

En un free-kick contra el Barcelona, tirat per Hilario i rematat per Olivares, passà la bala a poca distància del llarguer.

Els blau-grana avançaren. Piera s'interná, aclarint la situació l'exparella de backs alaveos. La davantera local, molt ben secundada per la línia mitjana, de la qual es destacà la tasca d'Arocha, buscava aterrar ràpidament el primer gol de la tarda.

Les jugades eren desenvolupades dins el camp adversari, i en una d'aquestes Piera avançà, centrant — amb un tret de la seva especialitat — sobre gol; Arocha amb el cap la donà a Samitier, i aquest d'una capcinada introduí la bala dins el marc de Zamora.

Aquesta jugada fou de molta vistositat i feta amb rapidesa, ço que valgué frenètics aplaudiments.

Portàvem de joc vint-i-dos minuts, i la pugna s'anava fent per moments viva i interessant.

Un centre d'Arocha a Piera, arreplegat per aquest en ple olf-side, i assenyalat amb gran precisió per Insausti, fou motiu de grans comentaris, i li valgué a l'esmentat senyor — encara que per escassos moments — les simpaties de la concurrència.

La parella de defenses locals no jugada amb molta seguretat, i permeté que Olivares xutés, però... passant la bala a molta alçària.

Al cap de trenta-nou minuts, el Mdrid fou castigat amb un cop franc. Tirà el càstig Arocha; davant seu un compacte grup de jugadors adversaris feren barrera per aturar la bala, però el davanter centre barcelonista, en lloc de xutar a gol féu un centre a Ramon, i aquí vingueren uns moments de gran expectació: Ramon xuta a gol; Zamora, amb dificultats, pogué allunyar a uns quants metres l'esfèric, rodolant aquest per davant dels peus dels jugadors, no entrant dins el marc per veritable miracle.

Uns driblings d'Olivares, que foren tallats per Rafa, li valgueren uns aplaudiments.

Més endavant, Nogués, en efectuar una arriscada sortida als peus de dos jugadors adversaris, es lesionà; essent aquesta mateixa lesió el que l'obligà a no sortir a la segona part.

Dos minuts abans d'arribar al descans, una fallada del defensa esquerra barcelonista valgué per al gol de l'empat. Olivares avançava, sortintli al pas Nogués; però aquest no pogué blocar la pilota solament l'allunyà, i Regueiro, completament sol, tingué cura d'endinsar-la al marc barcelonista, en mig de l'astorament general.

En reprendre's el joc, anotàrem un centre de Perera a Arocha, acabant amb un cop de cap d'aquest, passant la bala rossant el pal.

Eren als deu minuts de la segona part, quan vingué una protesta majúscula, que si la tituléssim com les pellícules de cinema, diríem que era, cent per cent, producció nacional. Motius? Heus aci que el Barcelona dominava; la davantera local estava continuament descabdellant el joc davant el marc de Zamora; Perera féu un centre a Ramon, i aquest duna rasa imparable introduí la bala per segona vegada a la xarxa madrilenya. Els jugadors del Madrid feren la cara de resignació i ja anaven disposats a centrar, quan el senyor Insausti assenyalà off-side — segons el seu criteri — de Samitier.

Al cap de trenta-cinc minuts, un centre d'Olaso, rematat amb el cap per Regueiro, valgué per al darrer gol del Madrid. Vidal, en aquesta ocasió, es mostrà indecis.

Una mitja volta de Ramon, prop de la línia dels ensurts, fou parat admirablement per Zamora. Aquest, també tornà a intervenir més tard, en avançar Samitier, estirant-se-li als seus peus, havent de cedir finalment còrner.

Dos minuts abans d'acabar-se, Perera avançava en direcció a gol; Prat l'anava perseguint al seu darrera, sense poder-li arrabassar la bala; finalment el mig ala del Madrid optà per donar-li una empenta i féu caure a Perera. Però com que aquesta falta era dins l'àrea, es castigà amb penalty. Arocha l'executà, i d'una rasa a l'angle imparable batè per tercera vegada a Zamora.

Abans d'aquest càstig, Quincoces havia fet una càrrega violenta a Arocha.

I amb el marcador assenyalant empat a dos gols, es donà per acabada la lluita, ço que permetia que des d'aquell moment hom pogués dir: "El Madrid és el campió."

LES ACTUACIONS

Començant pel Barcelona, s'ha de dir que jugà molt més i millor que els seus adversaris; en el primer temps, sobretot, exercí un lleuger domini que feia que els "suporters" locals esperessin amb certes esperances de triomf el desenllaç final de la lluita. Totes les seves línies, tant la mitjana com la davantera, demostraren posseir més compenetració i tècnica que no pas les del Madrid, però en el conjunt foraster tenen un tercet defensiu, que per alguna cosa són internacionals. Fou l'única línia que tingueren avantatge sobre el Barcelona.

El Madrid, la tècnica de joc que realitzà no ens satisfeu gaire, puix que la seva davantera mai demostrà tenir cohesió, i únicament alguna jugada de mèrit personal fou la que rellui en tot l'encontre. Solament en els darrers trenta minuts, quan el Barcelona ja estava un xic desmoralitzat, la davantera blanca s'anà augmentant, sense que arribessin a superar la barcelonista.

Dels locals, Nogués en el temps que defensà el seu marc estigué encertat, al revés de Vidal. De la defensa, Rafa lleugerament superior a Alcoriza. De la línia mitjana, Arnau jugà una primera part magnífica, cansant-se de servir bales als seus davanters; Castillo estigué més encertat que altres vegades, però el seu característic joc dur es deixà sentir un xic en el transcurs de la lluita, i Pedrol també compli amb molta voluntat i encert. De la davantera, Piera es portà bé, i els seus centres sempre foren precisos i matemàtics; Samitier es reivindicà a la segona part, efectuant algunes jugades com ell sap fer; Arocha, el més voluntariós de tots; igualment que Ramon i Perera. En resum: tots jugaren amb molts desigs d'ésser els primers de vèncer el Madrid, però l'atzar no els acompanyà.

Del Madrid, ja hem dit que el tercet defensiu actuà magníficament. D'aquest, sobresortí en primer pla la tasca de Zamora, la qual estigué plena d'encerts. Quincoces, més segur que Ciriaco. De la línia mitjana, León fou el veritable home sobre el terreny; Esparza i Prats, si bé no desentonaren, tampoc es distingiren. Del quintet atacant es distingire Lazcano, Regueiro i Olivares; tots els altres, regular.

Manca jutjar l'actuació de l'àrbitre, la qual —segons creiem — ja l'hauran endevinat els nostres lectors en el transcurs d'aquesta ressenya; després de veure el partit i veure el seu procedir, cal dubtar de l asiceritat i lleialtat que posà en el el seu comès, que per molt escrúpol que sentim, hem de titllar no res menys que de parcialíssim a favor del Madrid.

JOM

L'Espanyol batut a Donòstia per cinc gols a dos

Sant Sebastià, 4. — Amb temps infernal i amb el camp en molt malss condicions, s'ha celebrat el darrer partiit corresponent al torneig de primera divisió entre el Donòstia i l'Espanyol, de Barcelona.

El collegiat Polidura arrenglerà els equips de la manera següent:

DONOSTIA: Beristain; Ilundain, Arana; Amadeo, Ayestaran, Marculeta; Bienzobas P., Chibero, Cholin, Insausti i Garmendia.

ESPANYOL: Aznar; Arater, Trabal; Pauses, Soler, Cristià; Prat, Besolí, Martí, Redó i Jover.

Els equips surten amb braçalets negres per la mort de l'exdirectiu nacional senyor Olave.

Abans que transcorregués un minut el Donòstia s'apuntà el primer gol. El primer avenç de la seva davantera l'acabà Cholin amb una passada a Bienzobas, i aquest la lliurà magníficament a Chibero, el qual bat la porta catalana.

L'Espanyol, que està realitzant un joc de gran compenetració, és continuament aplaudit pel públic. El domini de l'Espanyol és gran, però tots els seus avenços perden profunditat per l'actuació desgraciada del seu davanter-centre Martí, que no lliga ni amb els seus interiors ni amb les ales.

Al cap de trenta-sis minuts, un magnífic avenç de l'ala dreta espanyolista l'acaba Besolí en un fort tret, batent Beristain i aconseguint l'empat. El gol és acollit amb una gran ovació. El públic segueix animant l'equip forastér, que al cap de quaranta-tres minuts aconsegueix el segon gol.

I abans d'acabar la primera part, una jugada de gran valentia de Chibero val al Donòstia el gol de l'empat.

A la sgona part l'Espanyol surt amb alguna modificació en la seva davantera, passant Martí d'extrem i Prat de davanter-centre.

En aquest segon temps es nota que Soler, fatigat de la seva tasca a la primera part, no rendeix el joc dels primers quaranta-cinc minuts, i, per tant, l'Espanyol decau bastant.

El Donòstia, amb més entusiasme que a la primera part, aconsegueix realitzar bones jugades. Al cap de quinze minuts, una jugada personal d'Insausti, que sorteja tots els contraris que li surten al pas, val al Donòstia el tercer gol.

Continua jugant bé l'equip guipuscoà, i al cap de vint-i-cinc minuts Marculeta, el qual est ient un gran partit, llança un xut bombejat sobre la pora d'Aznar, que Cholin tramet a les xarxes. Quart gol.

I finalitzant l'encontre, Insausti s'apuntà el cinque gol. I amb el resultat de cinc gols a dos acaba l'encontre.

Resultats dels altres partits

PRIMERA DIVISIO

Alavés-Irún, 1-0.
R. Santander-A. Bilbao, 2-0.
Arenes-València, 4-1.

SEGONA DIVISIO

Betis-Corunya, 3-1.
At. Madrid-Sevilla, 3-2.
Oviedo-Múrcia, 6-0.
Castelló-S. Gijón, 3-0.
Celta-Catalunya. (No celebrat.)

Les puntuacions finals

PRIMERA DIVISIO

	Partits J.	G.	E.	P.	Gols F.	C.	P.
Madrid	18	10	8	0	37	15	28
At. Bilbao	18	11	3	4	47	23	25
Barcelona	10	10	4	4	40	26	24
R. Santander	18	7	6	5	30	35	20
Arenes	18	7	3	8	35	42	17
Espanyol	18	7	1	10	34	39	15
Valencia	18	6	3	9	38	36	14
Donòstia	18	7	0	11	39	36	14
Alavés	18	5	1	12	22	44	11
Irún	18	4	3	11	24	43	11

Nota. — L'empat de puntuació entre l'Alavés i l'Irún, es resol favorablement al primer per gol-average, puix que l'Alavés guanyà el primer partit per 2 a 0 i el segon per 1 a 0. Per tant l'Irún, equip de gran historial, es veu en el cas de descendir de categoria i passa a la segona divisió i el Betis, campió de la segona divisió, passa a la primera.

SEGONA DIVISIO

	Partits J.	G.	E.	P.	Gols F.	C.	P.
Betis	18	10	5	3	40	30	25
Oviedo	18	11	1	6	48	26	23
S. Gijón	18	9	4	5	32	26	22
At. Madrid	18	10	2	6	39	37	22
Múrcia	18	10	1	7	39	32	21
Corunya	18	9	1	8	33	37	19
Castelló	18	9	1	8	26	32	19
Sevilla	18	9	1	10	27	31	15
Celta	18	5	4	9	30	47	14

Catalunya (eliminat).

Nota. — En aquesta classificació es donen com a guanyats pels seus adversaris els punts corresponents al Catalunya, segons l'acord pres per la Federació Nacional.

Trofeu Generalitat

EL BADALONA GUANYADOR

RESULTATS

Girona-Júpiter, 3-1.
Badalona-Martinenc, 5-0.

CLASSIFICACIO FINAL

Badalona	6	4	1	1	16	7	9
Júpiter	6	2	1	3	12	11	5
Martinenc	5	3	0	2	12	11	6
Girona	6	1	0	4	7	18	2

Copa Catalunya

RESULTATS

Santboià-Vilafranca, 2-0.
Iluro-Sans, 0-2.
Granollers-Horta, 6-3.
Terrassa-Sant Andreu, 4-1.

El partit Centre - Catalunya

ELS JUGADORS SELECCIONATS

Segons les nostres notícies, el seleccionador català, senyor Torrents, ha indicat a la Federació Catalana de Futbol la conveniència de celebrar un partit d'entrenament, demà passat, dimecres, a l'Estadi, contra l'equip del Badalona.

Els jugadors seleccionats per a aquest partit, dels quals n'ha de sortir l'equip definitiu, són, per ordre alfabètic, els següents:

Porters: Florença, Nogués.

Defenses: Alcoriza, Blanc, Zabalo.

Mitjos: Arnau, Cristià, Soler, Trabal.

Davanters: Arocha, Bosch, Goiburu, Jover, Prat, Ramon i Samitier.

ATLETISME

EL "DINAMIC CLUB" INAUGURA LES TASQUES ATLETIQUES AMB UN GRAN FESTIVAL

El festival que diumenfe tingué lloc al camp d'esports del Fortpienc, que era la presentació del "Dinàmic Club" a les tasques atlètiques, obtingué un èxit força falaguer.

Foren en gran nombre els atletes que concorregueren en aquesta reunió, i s'hi notà la presència d'alguns campions, els quals donaren més interès a les proves.

Si bé les marques assolides no són extraordinàries, en canvi cal admetres com a força acceptables si es té en compte que és el primer de la temporada i sobre un terreny no molt apropiat per a aquest esport.

Amb aquests festival els entusiastes elements del "Dinàmic Club" s'han apuntat un bon èxit, car la part tècnica, que fou portada amb l'ajut del Comitè de Barcelona de la Federació Catalana, fou excellent.

No dubtem que aquest camí el seguiran amb tot l'entusiasme demostrat diumenge passat, pel quals motiu els adrecem la nostra ben sincera felicitació.

Els resultats obtinguts són com segueix:

80 metres llisos

1. Roca, Barcelona, 9 s. 7-10.
2. Anselmi, Barcelona.
3. Armando, Badalona.
4. Serra, Júpiter.
5. Pàez, Barcelona.
6. Roff, Badalona.

300 metres llisos

1. Roca, Barcelona, 39 s.
2. Concegal, Badalona.
3. Sambola, Gironí.
4. González, Universitari.
5. Rodriguez Júpiter.
6. Carbonell, Tagamanent.

600 metres llisos

1. Vives, Barcelona, 1. 30 s. 1-5.
2. Jiménez, Júpiter.
3. Latorre, Escola Treball.

3.000 metres llisos

1. Mur, Espanyol, 9 m. 45 s. 2-5.
2. Arruñat, Tagamanent.
3. Clemente, Júpiter.

Llençament del pes

1. Ricard, Junior, 10'57 m.
2. Martí, Barcelona, 10'48 m.
3. Roca, Barcelona, 10'23.

Llençament del disc

1. Martí, Barcelona, 28'99 m.
2. Amado, Escola Treball, 27'90.
3. Roca, Barcelona, 27'47.

Relleváments olímpics

1. Barcelona F. C., 3 m. 58. (Garcia, Vives, Anselmi i Pàez.)
2. Júpiter.
3. Natura.

Classificació social

1.	F. C. Barcelona	39 punts
2.	Júpiter	13 "
3.	Badalona	9 "
4.	Tagamanent	6 "
5.	Escola Treball	6 "
6.	Natura	4 "

XIII GRAN PREMI JEAN BOUIN

Els inscrits al XIII Gran Premi Jean Bouin, que es portarà a terme el dia 14 del corrent, estan augmentant d'una manera insospitada, car la llista actual ja sobrepassa dels 250.

Els últims inscrits són els següents:

Independents. — Debutants: Faustí Fanlo i Manuel Villagrasa.

Centre Excursionista Natura. — Junior, Josep Granel; neòfits i debutants: oscp Vera, Lluís Royo, Hilari Abat i Gonçal Picaso.

Penya Ben Forjats, de Valls. — Lluís Cots.

Sarrià Esporitu. — Seniors i juniors: Josep Hernàndez, Joan Miquel, Agustí Masdeu, Josep Vilar, Josep Vallès, Angel Inglés; neòfits i debutants: Manuel Andreu, Jaume Hernàndez, Manuel Molins, Jaume Artal, Jaume Soms, Juli Serra, Josep Borreil, Jaume Badia, Jaume Gàlvez, Joaquim Borrull, Antoni Calatayud i Salvador Calatayud.

La inscripció quedarà definitivament tancada el dia 8, a les nou del vespre, i del dia 9 al 13 es repartiran els dorsals al local de la Federació Catalana d'Atletisme (carrer del Doctor Dou, 10). Es fa avinent que no es repartirà cap número al lloc de sortida.

BASCULES ARQUES
PER A CABALS
Parlament, 9 i 11 - BARCELONA
PIBERNAT

PILOTA BASCA

AL FRONTO NOVETATS

Molta concurrencia assistí diumenge passat al matí al Fronto Novetats, per a presenciar el programa de pilota a cistella.

Com a plat fort va jugar-se un partit entre Costa i Berrondo, vermells, i Lizarraga (professional) i Trinxet, blaus.

Resulta un partit molt ben jugat i de bon entrenament per al jugador Costa, ja que el davanter blau li proporcionà jugades on pogueren apreciar-se les seves bones condicions.

Amb tot i haver jugar Trinxet, Lizarraga pogué portar la iniciativa del joc, i a la seva intelligent actuació es deu el resultat a ells favorable, de 40 a 29.

Els altres partits entre els quals sobresortí el jugat pels menuts, oferiren els següents resultats:

Batlles i Riviera, vermells, 40 punts; Florit i Cadira, blaus, 18; germans Duffo, vermells, 29; Riera i Garcia, blaus, 40; Salsamendi II i Salsamendi I, vermells, 35; Erdoza II i Charroalde, blaus, 27.

—o—

Els partits jugatsahir al matí donaren els següents resultats:

Castanyer i Luis, vermells, 40 punts; Permanyer i Feliu, blaus, 30.

Escudero i Martnez Gil, vermells, 37; Sunyer i Mas, blaus, 40 punts.

Lopez i Lloveres, vermells, 40; Oliveres i Nogués, blaus, 40 punts.

Aquest partit ha resultat molt interessant i igualat, a 39 punts.

Aprofitant l'avinentesa d'ésser entre nosaltres Ricard Zamora, ha pres part en el darrer partit de la matinal formant parella amb Arís contra Eusebi Bo i Riquer.

CONSUMIDORS DE GASOLINA!!!
Compreu-la
preu per preu a
Estació Balmes
que per ésser la més ben equipada es la més ràpida i exacta
BALMES (xamfrà a Còrsega)

IBECAS
ARTICLES PER A TOTS ELS ESPORTS
Aribau, 35 - Telèfon 32916

A CORDOVA

El governador ha suspès un míting monàrquic

Collisions entre catòlics i republicans

Còrdova, 4. — Per assistir al míting tradicionalista que fou suspès pel governador a darrera hora de dissabte, arribaren nombroses persones de diverses provincies.

Fou suspès un tren especial que havia d'arribar de Sevilla, però en altres trens arribaren molts tradicionalistes que desconeixien l'ordre de suspensió.

Els arribats la nit anterior, organitzaren abir una manifestació per a rebre als que arribaven de Sevilla i recorregueren els carrers vitorejant a Crist Rei.

Seguidament es formaren manifestacions republicanes per a contrarestar-les i es registraren collisions, en una de les quals resultà ferit Alfons Alvaros López, guàrdia municipal.

El governador ordenà la clausura del Centre Tradicionalista que s'efectuà sense resistència.

Al migdia es paimaren els ànims.

El governador ha dit que ha suspès el míting per l'actitud en què s'han collocat els tradicionalistes, i la intensa propaganda realitzada, en termes que han ferit els sentiments republicans i els ànims estaven molt excitats, que es temien successos.

A la tarda els elements tradicionalistes organitzaren un banquet, i vitorejaren al rei, al marquès d'Estella i a la monarquia.

PPronunciaren discursos els diputats senyors Lamamie de Clairac, el comte de Rodezno i els ex-diputats senyors Chicharro i Martín Asua.

Com que havia estat prohibit pel governador que parlessin, foren detinguts i posats després en llibertat per ésser la majoria d'ells diputats.

Posteriorment fou detingut per ordre governativa el senyor Martín Asua.

Se sap que alguns tradicionalistes portaven porres que els foren ocupades per la benemèrita.

LA VAGA DE JEREZ DE LA FRONTERA

S'estén a Càdiz, Medina Sidònia, Chipiona, San Fernando, Sanlúcar de Barrameda i a altres poblacions A Chipiona, els vaguistes agredeixen la força pública. La guàrdia civil i els carrabiners contesten i resulten morts dos vaguistes

Madrid, 4. — El ministre de la Governació manifestà als periodistes:

—Com és sabut, a Jerez de la Frontera existeix una vaga i per solidaritat a Càdiz, Medina, San Fernando i Chipiona, també.

Aquest matí els vaguistes de Chipiona van fer tancar els establiments.

Van anar a l'Ajuntament amb el mateix propòsit. L'alcalde cridà la guàrdia civil, que es compon a aquell floc de tres guàrdies. A aquesta escassa força s'ajuntaren els carrabiners, en nombre d'onze.

Els vaguistes primer desistiren del seu intent. Més tard, però, uns trescents vaguistes van intentar d'assaltar el quarter de carrabiners.

La força hi acudí per evitar l'assalt, i fou rebuda a trets i cops de pedra. El tinent cap de les forces de carrabiners resultà ferit.

Semblà que s'arribà a la lluita al cos a cos. Un guàrdia civil fou desarmat i ferit per darrera amb una ampolla.

Van resultar dos vaguistes morts i d'altres de ferits. Poc després hi acudí el cap de la guàrdia civil i el director general Cabanellas,

Semblà que ara hi ha tranquil·litat a Chipiona.

També ha estat declarada la vaga general a Sanlúcar de Barrameda

Càdiz, 4. — A Sanlúcar de Barrameda s'ha declarat la vaga general.

El general Cabanellas dirigí la paraula i públic, dient que si en resultat els qui la República no han de pertorbar la vida si és que s'estima la República, ni perdre la confiança en el Govern en un termini no gaire llarg pot arribar a la normalització de la situació econòmica i a la millora de vida de la classe treballadora.

El moviment ha estat molt violent i l'han dirigit forasters de la C. N. T.

Càdiz, 4. — El governador ha dit que havia enviat a Chipiona el comandant de la guàrdia civil per a instruir sumari amb motiu dels successos ocorreguts, i que també havia sortit cap al dit poble un delegat seu encarregat d'estudiar la fórmula de solucionar els conflictes obrers allí existents.

Agregà el governador que els successos desgraciadament havien estat d'una violència tal que tot li feia sospitar que en el moviment hi havien intervingut elements contraris al règim i desconeguts en absolut al poble.

Digué també que havia enviat a Jerez una companyia d'infanteria amb una secció de metralladores, i que s'havia procedit a la detenció d'elements comunistes, perquè a Jerez radicava el focus directiu de tot el moviment de la provincia.

Quaranta comunistes a la presó de Càdiz

Jerez de la Frontera, 4. —Han ingressat a la presó quaranta individus comunistes ultra els dirigents i les directives de les societats comunistes.

El dia ha acabat amb tranquil·litat, i a darrera hora han arribat forces d'infanteria procedents de Càdiz.

A Càdiz el gremi de paletes se solidaritzà també amb els de Jerez, i a Arcos de la Frontera i Sant Lúcar també s'ha plantejat la vaga.

Detenció de tres agitadors estrangers a Sevilla

Sevilla, 4. — El governador civil ha desmentit la informació publicada a París, segons la qual havien estat objecte de mals tractes tres individus de nacionalitat francesa detinguts a Carmona, i que després foren traslladats a la presó de Sevilla.

L'origen dels successos es troben en què els individus afectes a la Confederació Nacional del Treball no volen que treballin en les obres municipals de Jerez obrers que no estiguin afiliats al dit partit.

L'ocorregut fou que tres individus estrangers que manifestaven estar realitzant un viatge relacionat amb la impressió d'una pellícula cinematogràfica, inspiraren sospites a la guàrdia civil, i procedí aquesta a llur detenció.

Per la documentació que s'els trobà pogué esbrinar-se que es tractava d'elements agitadors que tenien per missió recórrer tota aquesta provincia.

A Chipiona, un regidor socialista capitanejava els revoltosos

Chipiona, 4. — El poble presenta un aspecte desolador. Els veins estan tancats a llurs cases, i els escassos vianants que circulen pels carrers es veuen obligats a caminar amb els braços aixecats.

El jutjat s'ha personat a la casa de socors, i ha reconegut els cadàvers dels dos homes morts a conseqüència dels successos.

Ambdós han estat identificats.

Una de les víctimes s'anomena Fernando Pérez Flores, de dinou anys d'edat, l'altre, Antoni Sánchez Moreno, de vint-i-cinc, ambdós veins de Chipiona, jornalers, i afiliats a la Casa del Poble.

S'ha comprovat que la vaga d'aquesta població es declarà per solidaritat amb els obrers de Jerez.

El sergent de la guàrdia civil es trobava a l'Ajuntament en iniciar-se els successos, i sortí precipitadament al carrer en direcció a la caserna.

La seva sola presència bastà perquè en els primers moments es retiressin els revoltosos, però després es refeeren els manifestants i començaren a recórrer els carrers obligant el comerç a tancar les seves portes.

Immediatament hi acudiren forces de carrabiners que foren rebudes per una pluja de pedres llançades pels pertorbadors.

Llavors fou quan el tinent de carrabiners intentà dirigir la paraula al poble, i en aquell moment sonaren uns dispars de pistola.

La força repel·lí l'agressió, produint-se les víctimes esmentades.

Els homes que componien la manifestació desaparegueren seguidament, quedant només les dones.

A la casa de socors fou auxiliat el guàrdia Francisco Pérez.

Com ja s'ha dit, el general Cabanellas arribà al cap de poca estona a Chipiona, i dirigí la paraula a un grup d'obrers que el rodejà, als quals recomanà la major calma en bé de tots, i especialment de la República.

Anuncià també la pròxima arribada d'un comandant de la guàrdia civil.

A Jerez demanen un terç de la guàrdia civil

Jerez, 4. — Sota la presidència del general Cabanellas s'ha celebrat a l'Ajuntament una reunió de forces vives per tractar de la necessitat que s'estableixi a Jerez un terç de la guàrdia civil.

S'acordà que en el cas que el govern hi accedeixi, l'Ajuntament i el veinat contribuiran a les despeses que s'originin.

EL PRESIDENT DE L'ATENEU DE MADRID

Podrà ésser president del Consell de ministres

Madrid, 4. — En mig de la més gran expectació, i amb el saló ple d'ateneistes, se celebrà aquesta tarda l'anunciada junta general extraordinària per a tractar de la proposició presentada per alguns socis respecte a la incompatibilitat del càrrec de president de l'Ateneu, amb el de president del Consell de ministres.

Defensà la proposició el primer signant d'aquesta, i en un llarg discurs explicà la seva opinió respecte a la dita incompatibilitat.

A continuació, i abans de passar als torns en pro i en contra de la proposició, es preguntà a l'assemblea si la prenia o no en consideració, segons la fórmula reglamentària.

En votació ordinària fou rebutjada la proposició, però essent demanada per més de set socis la votació nominal, es verificà aquesta amb el resultat següent:

En pro de la proposició, 96 vots i en contra 339.

La proposició sobre la suposada incompatibilitat quedà, doncs, refusada per una gran majoria d'ateneistes.

ELS COMUNISTES DE BILBAO CONTINUEN LA VAGA DE LA FAM

Manifestacions i tiroteigs Resulten dos ferits, un d'ells gravíssim

Bilbao, 4. — Al matí del diumenge es formà al case vell de la població una manifestació d'uns dos-cents comunistes que protestaven de la presó governativa de 40 comunistes a la presó de Larrinaga, els quals han declarat la vaga de la fam.

Els manifestants recorregueren alguns carrers i en arribar al de Sant Francesc un guàrdia municipal intentà dissoldre'ls i fou bufetejat.

Al carrer del general Concha sortí al pas dels manifestants una secció de guàrdies armats de terceroles. En aquest moment se sentí un tret i s'inicià un tiroteig.

Els guàrdies dispararen les carrabines i els manifestants fugiren amb gran desordre.

Resultaren dos ferits, un d'ells de gravetat.

ESPANYA

Discurs del senyor Ventosa i Calvell a Sevilla

Fa una crítica de la reforma agrària i diu que el projecte porta l'empremta socialista

Diu que el projecte pretén crear un latifundi a càrrec de l'Estat

Sevilla, 4. — Diumenge al matí va donar la seva anunciada conferència al Saló Llorenç l'ex-ministre don Joan Ventosa.

Entre el públic, molt nombrós, s'hi veien força dames.

Va fer la presentació del conferenciant el president de la F. E. D. A., Sr. Pere Solís.

El Sr. Ventosa, que en aixecar-se a aixecar-se a parlar és saludat amb aplaudiments, comença referint-se a la seva conferència de Madrid i en la qual recordà que va dir que la depressió econòmica del país es deu a la política agrària.

Diu que totes les disposicions sobre la qüestió agrària que des del 14 d'Abril s'han dictat, la nota dominant ha estat la improvisació, i totes elles són mancades d'un acurat estudi i d'estadístiques escrupuloses.

Diu que en aquestes disposicions només hi ha hagut una acció demagògica.

Afegeix que per la revisió de contractes d'arrendament, s'ha establert la lluita de classes amb greu dany per a l'economia nacional, ja que uns arrendaments no han estat pagats, d'altres estan consignats els seus imports als Jutjats, ço que suposa l'estancament d'una gran quantitat de milions.

En el darer projecte de reforma agrària, uns conceptes que anteriorment eren decisius, apareixen atenuats per altres que resulten agravats. Encara que no se sap si el projecte respon a la intenció de tots els ministres socialistes, en ell predomina la tendència socialista.

Igualment que el projecte de control, aquest de reforma agrària pretén socialitzar la terra, com l'altre la indústria.

Però la reforma agrària és encara més complexa.

Examina la diferent manera que han tingut altres països d'anar realitzant paulatinament la reforma i diu que el que pot fer-se és passar d'unes mans a d'altres.

A quasi tots els països pròxims a l'infern bolxevic s'ha anat organitzant una burgesia rural.

A Espanya no hi ha resque privi una reforma jurídica.

Examina casos de l'estranger i diu que a tots els països es retarda la baixa de producció, segons demostra les estadístiques.

De Rússia, donat el règim allí imperant, és difícil deduir exactament el que passa, i a manca d'estadístiques es pot recordar que en si mes passat Rússia ha desistit de la violència, i ha acceptat la propietat privada quant a bestiar i a l'aviram.

També el mes de febrer el govern rus ha hagut d'enviar diverses tones de blat a aquelles regions on abunden els famolencs, i que abans eren productores.

Registra sixi mateix el conferenciant la fugida dels camperols russos envers les fronteres.

Referint-se a Espanya, diu que si bé també s'ha fet aquí una revolució, no ha estat com a Rússia, puix que el canvi de règim s'operà d'una manera pacífica i ciutadana, pel que Espanya no pot aspirar a un despullament de la propietat, com a Rússia.

En el projecte el que és social es transforma en política socialista.

Diu que sobre els latifundis s'ha fet massa literatura i que a Tecoslovàquia, Polònia austríaca i Alemanya, els latifundis existeixen en nombre superior a Espanya.

Amb tot, si els latifundis són un obstacle, han de desaparèixer, però el projecte no tendeix a això.

El que el projecte pretén és crear un sol latifundi a càrrec de l'Estat, absent de l'agricultura.

Parla de les condicions que ha de reunir la reforma agrària.

La primera, fomentar el progrés de l'agricultura.

Segona, millorament dels obrers, quant a salaris, assistència social, etc.

Tercera: assegurar l'estabilitat econòmica als posseïdors de la terra.

Contrasta amb aquest objectiu el projecte de reforma agrària, i diu que en el projecte anterior es proposava l'assentament de 75.000 camperols, i es calculava una invrsió de dos-cents milions.

En el d'ara es fixen 50.

Aquesta fluctuació és poc seriosa.

No pretèn convèncer l'opinió, sinó el govern que està tancat en una ofuscació socialista.

Analitza el projecte i censura la base primera en la qual s'estableix la retroactivitat que disposa que la situació jurídica voluntària constituïda després del 14 d'Abril, no es donin per vàlides, i diu que aquesta retroactivitat és perjudicial.

En la base segona destaca el que ell anomena una desigualtat de tracte sobre la propietat rural, i declara de pitjor condició Andalusia, Extremadura, Ciudad Real, Albacete i Salamanca, amb tot i que en un altre apartat es declara que la reforma es podria estendre a tot el territori.

Diu també que segons el projecte, els qui tinguin béns de senyoriu queden declarats de pitjor condició social que l'usurer.

Afegeix que ell que ha heredat béns de senyoriu i els vengué ha fet un bon negoci, però al qui els ha conservat se'l despresseeix.

Sobre la base sisena que fa l'inventari de les terres expropiables, diu que el qui va a apreciar el conreu adequat en cada cas, i que si s'aprovava el projecte, el caciquisme tindria a les seves mans la terra i la vida dels agricultors.

Cita un article publicat el juny de l'any 1925 pel Sr. Fernando de los Ríos, parlant del problema de la terra i diu que es veu bé que el Sr. de los Ríos no és el mateix quan es dirigeix a l'opinió estudiosa internacional, que quan procedeix com a ministre socialista.

Parla dels tipus de capitalització i diu que tenint en compte la realitat, al propietari se'l despulla de la meitat de la renda.

Quant al paper especial del cinc per too, si es produeix la depressió monetària, sobre el despullament inicial, aquest paper haurà de sofrir els efectes de la inflació.

Afegeix que si s'aplica la reforma, totes les terres es converteixen en confiscables a voluntat de la junta central de reforma agrària.

Parla de la base dotzena i diu que els assentaments són un terme fose que res no determinen.

El projecte no persegueix una finalitat purament econòmica. No va a crear una burgesia camperola, sinó que és una expressió de l'economia soviètica.

La implantació del projecte no implica l'augment d'arrendaments en l'agro i la propietat es veu amenaçada amb una producció deficient.

Afegeix que el projecte no millora la condició de l'obrer, puix que es parla de 75 mi lassentats, i aquesta xifra res no suposa davant el gran nombre d'aturats.

Afirma que els mateixos assentats no fan més que canviar de patró. En lloc d'un particular, l'Estat.

Diu que no es tracta d'una reforma de tipus europeu, sinó de tipus collectivitzant.

Els assentats podran convertir-se en pensionistes de les terres ocupades per disposició de la Junta central, i cita el cas de l'Hotel "Eritana", de Sevilla, per deduir que els qui ocupin temporalment les terres ja veurem el que s'emporten i el que pagaen.

Acaba dient que s'ha de dir clarament el que es persegueix: si el règim socialista o el de la propietat privada, i escollir entre l'un i l'altre.

Sense agravi per a les persones, aquest govern és un fruit híbrid, resultat d'una barreja de socialistes i burgesos.

Dolent és el règim soviètic, però és definit, i els qui ho creguin així que segueixin pel camí dels seus ideals. A veure si Espanya té delit per defensar-se.

Acaba dient que si s'aprova la reforma serà un illot de tipus socialista on naufragarà l'economia espanyola.

El Sr. Ventosa fou molt aplaudit.

A la nit marxà amb l'exprés cap a Madrid.

El que n'opina Romanones

Sevilla, 4. — El comte de Romanones, referint-se a la conferència donada pel Sr. Ventosa, ha dit que és una crítica contundent i demolidora contra el projecte de reforma agrària, i que és de notar l'atenció amb què fou escoltat pel públic.

VAGA DE FORNERS A GRANADA

El problema sucraire empitjora i els obrers socialistes amenacen amb una vaga general a tota la província

Granada, 4. — Continua la vaga de forners havent anunciat el seu propòsit de sumar-s'hi els diversos gremis de les arts blanques.

El governador ha ordenat la detenció de la directiva del Gremi de Forners per haver declarat la vaga sense previ avís.

També ha anunciat als obrers forners que si no es presenten al treball en un termini de 24 hores perdran els seus llocs puix que els patrons disposen ja d'obrers per a substituir-los.

Com a mesura de precaució, les forces de policia circulen pels carrers amb tercerola.

Als pobles de Maracena i Albolote, els forners han abandonat el treball i com que aquesta vaga és illegal, el governador ha ordenat la detenció de les respectives juntes directives.

Al poble de Caniles, s'ha declarat la vaga general sense previ avís.

En previsió de possibles desordres, s'han concentrat en el dit poble seixanta guàrdies civils.

A Puebla de don Fadrique, les societats obreres demanaren als propietaris els camions per a traslladarse a la capital.

Els propietaris accediren a això, i sortiren tres-cents comunistes cap a Càdiz.

El governador en tenir noticia d'això ordenà a la guàrdia civil que sortís al seu encontre i procedís a la seva detenció.

Aquest migdia, els obrers afiliats a la Unió General de Treballadors, han acordat sollicitar dels diputats a Corts i de les altres organitzacions oficials de la provincia, la solució del problema sucrer en la forma que tenen sollicitada.

En el cas que el problema quedi sense resoldre o es resolgui contràriament a les seves aspiracions, la Unió General de Treballadors presentarà l'oficí de vaga general de tota la provincia el dia 11, amb objecte de començar-la el 18.

També s'ha acordat sollicitar per intermediació dels diputats a Corts, que l'Estat s'incauti de la sucrera de Motril i del cable Waereo.

El governador ha confirmat que s'havia presentat l'oficí de vaga general dels obrers de tota la provincia.

Insults al governador d'Orense

El governador contesta a bufetades

Santiago, 4. — A Ruadavilla un grup de veins abordà el governador civil d'Orense dient-li assassí pels darrers successos esdevinguts a la dita capital.

El senyor Valera contestà aquests insults bufetejant diversos individus dels que l'insultaven.

ELS DEPORTATS DEL "BUENOS AIRES"

N'hi ha trenta que han complert

Madrid, 4. — U nperiodista preguntà al Sr. Casares sobre la situació actual del vaixell "Buenos Aires, i el Sr. Casares respongué:

El "Buenos Aires ha deixat a Vila Cisneros tot el seu carregament, i actualment es troba de viatge de tornada cap a Las Palmas, on recollirà, si ells volen, els 30 individus que han complert el temps de desterrament i que es troben en aquella ciutat.

Per últim manifestà el ministre que havia rebut un telegrama donant compte de la rebuda dispensada al Sr. Alcalà Zamora, a Mahó.

EL CAP DE L'ESTAT

El Sr. Alcalà Zamora arriba a Eivissa

El senyor Azaña esperarà el President a València

Eivissa, 4. — A les deu del matí fou divisat al port, el creuer "Almirante Cervera" que fondejà a les 10.47 a l'avant-port, degut al poc calat del port.

El president de la República saltà a terra a les 11,20 i acompanyat del seu seguici i dels ministres d'Obres Públiques i Marina, s dirigí a peu a l'Ajuntament, seguit de la multitud que l'aclamà.

Custodiant l'"Almirante Cervera" arribaren també els destructors "José Luis Diez" i "Sánchez Barcaiztegui".

València, 4. — Aquest matí ha arribat el director general de Seguretat i vitità a les autoritats.

A l'Ajuntament s'ha acabat ja la instal·lació de les habitacions que ocuparà el senyor Alcalà Zamora, i el seu seguici.

Els carrers i places estan adornades.

El dia es presenta plujós, i es por que el temporal desllueixi la festa.

Ha arribat aquest matí el senyor Gil Robles i dinà amb alguns amics al restaurant de la platja. A la tarda marxarà a Madrid.

Ha arribat aquesta tarda al port de València, una esquadreta de submarins i el transport "Almirante Lobo".

També ha fondejat un creuer francès, que vé a saludar al senyor Alcalà Zamora.

S'espera aquesta nit l'arribada del senyor Azaña.

El senyor Azaña a València

Madrid, 4. — A la una de la tarda ha sortit en automòbil, acompanyat del sots-secretari de la Presidència, el Cap del Govern.

Marxà a València per a esperar el president de la República.

LA CARN QUE MENJA BARCELONA

Assemblea de ramaders

Corunya, 4. — Al palau municipal s'ha celebrat l'assemblea de ramaders. Hi han assistit delegacions d'Astúries, Galicia i Catalunya.

S'han aprovat les següents conclusions:

Que és imprescindible la unió per a formar el front únic de totes les entitats ramaderes de Galicia i Astúries i realitzar la venda directa del bestiar.

Que els trens ramaders que van de Lugo a Barcelona realitzin el viatge en 36 hores com a màximum.

Que es realitzin les gestions necessàries per aconseguir la màxima reducció de temps en els viatges realitzats per trens complementaris, que passeu per les línies d'Astúries, Santiago, Orense i Betanzos.

Que s'intensifiqui la matança a l'escorxador de Porrion.

Que als escorxadors, com al de Barcelona, en què la matança de bestiar és uniforme es permeti que aquella es faci pels mateixos sindicats i que en el seu defecte la matança es faci per estricte ordre d'arribada.

Que la contractació de bestiar es faci sobre cotització per quilo en canal a l'escorxador.

L'assemblea expressà el seu anhel que els Ajuntaments rectifiquin la política fiscal als escorxadors reduint els ingressos per tots conceptes al que exigeix la remuneració de serveis.

S'acordà demanar a l'Ajuntament de Barcelona que mentre al bestiar no hagi canviat les dents, qualsevol que sigui el seu pes, es consideri com a vedella, als efectes de mantenir els preus.

També s'acordà demanar que en el cas de no acceptar l'anterior proposta s'admeti la consideració de carns de luxe la dels caps de bestiar que no passin de cent cinquanta quilos.

Que s'estimi com a cost de producció del quilo en canal de la vedella un preu no inferior a 4'19 pessetes.

S'acordà demanar al Govern que cessi el permís d'importació de carns congelades destinades a la indústria cuinera.

També s'indicà la conveniència d'extremar la vigilància a la frontera francesa; per tal d'evitar el pas a Espanya de caps de bestiar que entren de contraban.

S'acordà també demanar la lliure entrada del blat de moro, per atendre així les necessitats de la indústria ramadera.

Per últim s'acordà recaptar del Govern la prohibició de la compra i venda de bestiar a les cases, operacions que sols han d'efectuar-se a les fires i a peu de báscula.

A VITORIA

Els extremistes de dreta i d'esquerra pertorben un míting radical-socialista

Vitòria, 4. — Anit els elements radicals-socialistes d'aquesta capital havien organitzat un míting que s'havia de celebrar al Frontó Vitorià.

En presentar-se els oradors s'iniciaren protestes per part d'elements pertorbadors de l'extrema dreta i de l'extrema esquerra, que tenien el propòsit que l'acte no es portés a terme.

Els pertorbadors va nintentar agredir els qui ocupaven les llotges amb les cadires que hi havia collocades a la canxa.

Quan més gran era l'escàndol, es va presentar a l'estrada el governador civil, que es trobava sopant al cafè del propi frontó i que s'assabentà del que succeïa.

El governador recomanà a tots el major ordre, però els grups extremistes insistiren en llurs propòsits i per últim l'acte fou suspès definitivament.

La mania del senyor Royo

Madrid, 4. — Aquesta tarda ha donat una conferència al Liceu Andalús el diputat a Corts senyor Royo Villanova sobre el tema "Estatutos regionales". No resumim el discurs perquè ja pot suposar-se que fou dedicat a combatre la llibertat de Catalunya.

El senyor Carner dedica paraules de consol als contribuents

Madrid, 4. — Referint-se a alguns tributs i a les protestes que en alguns sectors han originat, ha fet el ministre d'Hisenda les manifestacions següents:

Que tinguin tots seny.

La indústria depèn de la situació general del país i del bon estat de l'economia nacional.

Tota pertorbació econòmica va contra la indústria.

Per al sostenïment de la nostra vida econòmica cal l'anivellació pressupostària, i per a aconseguir-la es requereix l'esforç i la contribució abnegada de tots els ciutadans de la República.

Així aconseguirem aviat la normalitat que tots desitgem.

Per a la concessió a una altra indústria que s'ha fet ara a favor de la indústria perjudicada, caldria una llei especial, i d'altra manera seria inútil tot el que s'intentés en l'indicat sentit.

Milans del Bosch

Declara davant la Comissió de responsabilitats

Madrid, 4. — Davant la Comissió de Responsabilitats han declarat aquesta tarda el general Milans del Bosch, que ocupà la jefatura de la cambra militar de don Alfons de Borbó, i l'ex-comissari general de policia senyor Molina.

BALANÇ D'HISENDA

La recaptació es presenta amb un excés de 185 milions de pessetes

Madrid, 4. — El ministre d'Hisenda lliurà als informadors la següent nota:

"La recaptació obtinguda per tots els conceptes en el mes de març darrer ha estat de: 366.160.795 ptes. acusant un augment en relació al mateix mes de l'any anterior, de 40.889.980 pt.

El primer trimestre de l'exercici apareix també en alça amb respecte al de 1931, alça que es xifra en pessetes 66.001.680, de les quals només pessetes 11.843.801 corresponen a la renda de Duanes. - Els pagaments liquids del mes de març pugen 243.261.489 ptes., amb disminució de 148.872.048 ptes. amb respecte al mateix període de l'any anterior. - En el trimestre els pagaments liquids presenten una diferència en menys de 128.670.674 ptes. amb relació a 1931. Comparant la recaptació amb els pagaments en els tres primers mesos de l'any actual, resulta un excés favorable sobre la recaptació de 185.651.309 ptes.

Imposicions del Sindicat Unic a Gijón

Gijón, 4. — El Sindicat Unic ha acordat que els transportadors de peix siguin tots associats. Dóna un termini de vuit dies perquè els armadors pesquers prescindeixin dels obrers no sindicats.

Els estudiants catòlics de Valladolid apedreguen la Universitat, insulten el rector i esbronquen el governador

Valladolid, 4. — Durant les primeres hores del matí s'han produït a la Universitat forts avalots estudiantils.

Un grup de més de 500 estudiants s'ha negat a entrar a classe, ha apedregat l'edifici i ha trencat molts vidres.

El rector hi ha acudit tot seguit per posar ordre, però ha estat insultat pels avalotadors, que no han arribat a agredir-lo gràcies a la intervenció d'altres escolars.

El governador també ha acudit a la Universitat i ha estat insultat.

L'actitud dels estudiants obeeix al disgust que hi ha entre els catòlics

Vies urinàries PELL · MATRIU · PROSTATA · IMPOTENCIA DIATERMIA · RAIOS X · ELECTROTERAPIA
Dr. GUERAU DE ARELLANO. - Rbla. Centre, 18 (davant Unió), de 10 a 1 i de 4 a 8

La situació a Alemanya

El Prefecte de policia ha ordenat la clausura dels centres racistes. — El "Graf Zeppelin" ha hagut d'ajornar la seva sortida

Nombrosos incidents

Berlín, 4. — Amb motiu d'haver-se reprès l'activitat política amb el fi de celebrar-se diumenge vinent la segona volta d'escrutina per a l'elecció de president del Reich, ocorregueren ahir nombrosos incidents tant a Berlín com a altres ciutats alemanyes.

Un grup de nazis vestits d'uniforme maltractaren un venedor de periòdics republicans que anava cridant articles contra els nacional-socialistes. Perseguits per la policia, els nazis es refugiaren a la caserna del partit, i les autoritats han obert una enquesta perquè si cal sigui tancat aquell centre com a centre d'inseguretat pública. —Fabra.

El 25è aniversari de Murillo

Berlín, 4. — Amb motiu del 2500 aniversari de la mort del pintor Murillo, la Societat germano-espanyola celebrà ahir una gran festa en la qual es pronunciaren discursos posant de manifest l'amistat entre ambdós pobles.—Fabra.

Es nega que el Govern es proposi decretar una moratòria

Berlín, 4. — El Govern del Reich i la Direcció del Reichsbank han desmentit categòricament els rumors que han circulat segons els quals el Govern alemany decretaria un breu termini una moratòria general o parcial per als pagaments alemanys a efectuar a l'estranger.—Fabra.

Campanya femenina a favor d'Hindenburg

Berlín, 4. — El Comitè femení, constituït per recolzar la candidatura del mariscal Hindenburg en les eleccions presidencials, ha decidit efectuar durant els darrers dies de la campanya electoral una propaganda activíssima entre els elements femenins de la població alemanya, amb l'objecte de lluitar contra el abstencionisme i aconseguir que les electores que votaren la primera volta d'escrutini a favor del coronel Duesterberg ho facin ara a favor del mariscal Hindenburg.—Fabra.

Es ordenat el tancament dels centres racistes

Berlín, 4. — A conseqüència de les violències comeses dissabte passat davant el Centre general racista pels partidaris d'Hitler, contra un membre de l'organització "Bandera de l'Imperi" el prefecte de Policia ha donat l'ordre que siguin tancats tots els locals i oficines ocupats pels racistes, o per les seves seccions d'assalt. — Fabra.

EL VIATGE DEL "GRAF ZEPPELIN"

Una petita avaria fa ajornar el viatge

Berlín, 4. — El segon viatge del "Graf Zeppelin" ha sofert un lleuger retard en la sortida a conseqüència d'un accident afortunadament de escassa importància. El dirigible aixecà el vol a les 5.04 d'aquesta matinada però per efecte d'un canvi de temps, el gas de l'aeronau adquirí major densitat amb el qual dificultà la rapidesa de la maniobra de l'aeronau en elevar-se, i rascà l'antena de T. S. H. i esquinçà l'envoltura.

El comandant ordonà l'immediat aterratge, preferint arreglar la lleugera avaria a terra que no durant el vol. Es creu que el Zeppelin tornarà a sortir a les onze del matí. — Fabra.

El dirigible sortirà avui

Berlín, 4. — El "Graff Zeppelin" sortirà demà, a les 4.30 del matí. — Fabra.

ESTRANGER

AL BRASIL

Un complot avortat

Río Janeiro, 4. — Comuniquen de Sao Paulo, que s'ha descobert un complot dirigit pel coronel Theopompo, ex-cap de l'Estat Major del general Isidoro López. El cap del moviment sembla que era el diputat Ataliba Leonel.

Si el moviment hagués tingut èxit, els conspiradors estaven disposats a nomenar cap de Sao Paulo el senyor Altino Arantes, però la conspiració ha avortat per complet.

El coronel Theopompo ha estat empresonat i l'ordre més complet regna a tot l'Estat.—Fabra.

A IRLANDA

Manifestacions de De Valera

Dublin, 4. — Mr. De Valera, interviuat pel corresponsal del "Daily Mail", ha confirmat que tots els ministres republicans consideren que ni el jurament ni les anualitats agrícoles formen part del Tractat anglo-irlandès de 1921.—Fabra.

A AUSTRIA

El segon centenari de Haydn

Viena, 4. — A Eisenstadt ha estat celebrat amb gran solemnitat el segon centenari del naixement de Haydn.—Fabra.

A GRECIA

Els comunistes produeixen disturbis

Atenes, 4. — A El Pireo un centenar de comunistes han promogut disturbis fent necessària la intervenció de la policia. També al poblet de Metallikaen, prop de Kirkis, la policia ha dispersat els comunistes que recorrien la localitat alterant l'ordre.—Fabra.

A ANGLATERRA

La venda d'estany

Londres, 4. — Ha estat convocada una reunió del Consell inter-governamental de l'estany per estudiar les deficiències en el sistema de vendes d'estany, a la qual cosa s'atribueix en una bona part la baixa de preus d'aquest metall.—Fabra.

ALS ESTATS UNITS

La criminalitat augmenta

Nova York, 4. — En un informe del cap de la policia de Nova York s'observa augment en la criminalitat, particularment entre els joves i fins entre els adolescents.

En 1931 els casos d'assassinat a Nova York foren de 489 i la xifra d'execucions capitals ha estat de 30, que és la més alta en la història de Nova York.—Fabra.

¿Un nou conflicte entre Bolívia i el Paraguai?

Buenos Aires, 4. — Es reben notícies oficials que els bolivians estan desplegant gran activitat a la frontera amb el Paraguai, on han concentrat nombroses tropes i aviació militar.—Fabra.

MORT D'UN CIRURGIA FAMOS

S'operà ell mateix de l'apendicitis

Nova York, 4. — A l'edat de 71 anys ha mort el cèlebre cirurgià doctor Evan O'Neill Kane, que en 1919 cridà l'atenció del món per haver-se operat ell mateix de l'apendicitis.

També es recorda que al gener darrer es practicà una altra operació a què hagué de sotmetre's a conseqüència d'una caiguda del cava.—Fabra.

A L'EXTREM ORIENT

Una acció contra els rebels

Toquio, 4. — Els japonesos han expulsat de Mugan els rebels. Aquets fugen cap al nord. Han deixat tres mil morts sobre el camp. L'ordre ha quedat restablert a Mungan. Els japonesos bombardejxen els fugitius.

Xang-Kai-Shek contra els bandits

Chang-Chun, 4. — El mariscal Chang Kai Seck ha sortit per Taonan, on des de fa algun temps les bandes de bandits cometen tota menai d'excessos i donen proves de gran activitat.—Fabra.

A FRANÇA

La circulació fiduciària

París, 4. — Un article de Stéphane Lausanne a "Le Matin", tracta de la tresaurització de bitllets a França, que estima en 20 mil milions de francs, el que explica, segons l'articulista, el per què el Banc de França s'ha vist obligat a augmentar la circulació de bitllets.—Fabra.

Una conferència d'Antoni Pena al C. I. d'Estudiants

París, 4. — El publicista Antoni Pena donà ahir, diumenge, una conferència al Centre Internacional d'Estudiants, sobre el tema "L'Espanya nova i la seva trajectòria revolucionària fins a la data".

En acabar la seva dissertació, el conferenciant fou molt aplaudit pel nombrós públic que assistí a l'acte.—Fabra.

La qüestió del Danubi

S'han celebrat les converses preliminars de la Conferència de les quatre potències, que serà inaugurada demà

L'arribada de Tardieu i Flandin a Londres

Londres, 3. — Els senyors Tardieu i Flandin, han arribat a l'estació de Victòria a un quart de cinc de la tarda, i han estat saludat a la seva arribada pels senyors Mac Donald i John Simon, per l'ambaixador de França a Londres i altres personalitats polítiques britàniques i de la colònia francesa en aquella capital.

Després de les salutacions de rigor, els senyors Tardieu i Mac Donald s'han separat de la comitiva i s'han traslladat a la residència presidencial de Downing Street.

En acabar la conferència, el senyor Mac Donald ha fet les següents declaracions als periodistes:

En primer lloc, astem decididament disposats a una cooperació general, i en segon lloc, ens proposem prestar el nostre suport a les potències d'Europa que ho necessitin.

El primer ministre anglès considera que les converses de demà, dilluns, hauran d'ésser consagrades a l'estudi de la situació general d'Europa, i no es concretarà cap acord abans de què la Conferència de les quatre potències hagi celebrat la seva anunciada reunió. — Fabra.

Govern Civil

Dos detinguts per exercir coaccions

La policia va detenir, a Sant Martí, a Josep Pie Bosch, Ramon Paulino Soler i Romà Royo Sans, acusats de coaccions als obrers camperols de la dita barriada.

En poder dels detinguts es trobaren fulls clandestins del Sindicat Únic de Camperols.

Una circular sobre el preu del pa

La Secció del ministeri d'Agricultura ha publicat la següent circular:

"Rebudes innombrables queixes i denúncies des de la implantació de la nova modalitat en els preus de venda del pa, sens dubte per la mala interpretació que la circular número 4.199 insereix el Butlletí Oficial del dia 28 del mes de març darrer, es fa pels fabricants i expendedors de pa, precisa aclarir l'esmentada circular en el sentit que els industrials flequers vénen obligats a confeccionar peces de pa de dos quilos, anomenat "pa de família", i hauran de servir-lo al públic per quilos, quan així ho demani aquest, i al preu de 0'70 pessetes el quilo (1'40 pessetes la peça de dos quilos), les existències del qual seran precisades pel càlcul que cada flequer faci de la seva parròquia, cregut necessàries per a proveir les necessitats i comandes del públic consumidor, amb la inexcusable obligació de pesar aquestes peces, addicionant-los la "torna" corresponent fins arribar al pes exacte dels dos quilos o un quilo, respectivament, la qual "torna" podrà ésser pa, coca o "llonguets", sense que pugui exigir-se a l'expenedor del pa, que completi el pes amb una determinada classe de torna; però tenen l'obligació de tenir assortiment de pa de família, puix en cas contrari vindran obligats a servir-lo de les existències que tinguessin, sense que els sigui d'abonament i excusa de no haver estat encarregat pel públic consumidor amb anticipació suficient la confecció d'aquestes peces de pa de família.

Al mateix temps s'aclareix també que les peces d'un quilo anomenades de "semi-luxe", i que s'expenen a 0'75 pessetes la peça, hauran d'ésser pesades, addicionant-hi la "torna" corresponent, sense que pugui justificar-se per cap concepte la manca de pes en el servei a domicili.

Quant al pa anomenat de luxe, recuit o de més de 60 centímetres de llargària, queda exempt d'intervenció, i el seu preu serà sempre convencional, sempre que aquest no arribi a ésser abusiu.

Totes les infraccions que es cometin per incompliment de l'esmentada circular, seran severament castigades i s'aplicaran les sancions corresponents."

Els estrangers detinguts

Referint-se el governador a la vaga de la fam que havien iniciat els presos estrangers que estan pendents del decret d'expulsió, digué que un d'ells ja havia desistit de no menjar.

Afegí que és improcedent aplicar el sentimentalisme en aquesta qüestió, perquè es tracta d'individus gens recomanables.

De la denúncia contra una monja de l'Hospital Clínic

El governador ha nomenat una Comissió per a escatir el que hi hagi de cert en l'assumpte que publica un diari del matí referent a una monja de l'Hospital Clínic.

El plet del senyor Sánchez Vilches contra els homes de la Dictadura

Els informes dels senyors J. A. Primo de Rivera, Goicoechea i Arranz

Madrid, 4. — Aquest matí ha continuat la vista del plet entaulat contra els hereus del general Primo de Rivera i els ex-ministres de la Dictadura.

El lletrat demandant senyor Ossorio i Gallardo, defensor del registrador de la propietat senyor Sánchez Vilches no ha comparegut en aquesta sessió.

Aquesta ha començat amb la presentació de l'informe del senyor Primo de Rivera.

En el seu informe aquest tracta de demostrar la improcedència de la demanda elegant per una part el que la decisió del govern de la Dictadura fos legal, ja que estava basada en uns decrets publicats amb anterioritat a aquella.

Per altra part, la pròpia demanda fou presentada després d'haver prescrit l'acció derivada tant de la separació del senyor Vilches del seu càrrec com de l'incompliment de la sentència del Suprem.

Estima que no pot prendre's en consideració el que alega el demandant que no poguessin emprendre cap acció en temps de la Dictadura i diu que aquesta cessà el 31, és a dir quan havia transcorregut ja escreix un altre any.

Acabat l'informe del senyor Primo de Rivera, i per no trobar-se a la sala el lletrat patró, senyor García de los Reyes, el president concedeix la paraula al lletrat senyor Goicoechea, representant del senyor Calvo Sotelo.

El senyor Goicoechea divideix el seu informe en tres parts:

Una referent a la suspensió de pagos.

Una referent a la suspensió del càrrec de registrador al senyor Vilches; una altar que fa referència a la inexecució de la sentència dictada pel Tribunal Suprem per reposar el demandant en el seu càrrec i una altra comprensiva de tot l'ocorregut posteriorment a la inexecució de la dita sentència.

Després el senyor Arranz, representant de l'ex-ministre senyor Cornejo començà el seu informe.

Els primers arguments daquest lletrat són per afirmar que el demandant senyor Vilches ha formulat una demanda comprensiva.

El senyor Didac Medina, president de la Sala, en vista de l'avançat de l'hora, suspengué la sessió per reprendre-al demà.

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció. Corts Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Bailén, 11 i 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores

EL MITING D'ESTAT CATALA A MONTJUIC

(Continúa de la pàg. 1.)

tentació al carrer, la cosa canviaria aleshores d'aspecte, car podria constituir una provocació i originar un conflicte d'ordre públic, que l'autoritat governativa està obligada a evitar.

En exposar aquest criteri —afegí el senyor Macià—, no faig més que repetir, a propòsit d'un cas determinat, el que, amb caràcter general, mai no he deixat de dir. Ningú no em trobarà en contradicció. Jo sóc, per damunt de tot, un home liberal, que voldria per a l'exposició del pensament la més àmplia tolerància, tal com ocorre a l'Anglaterra. Entenc, àdhuc, respecte dels mítings, que, una vegada atorgat el permís corresponent, el delegat del poder governatiu no hauria de tenir facultats per a judicar, amb la suspensió, les paraules dels oradors, sinó que hauria de limitar-se simplement a donar-ne compte a les autoritats judicials, que són les úniques cridades a fallar, en ocasions semblants.

Hi ha que destriar ben bé —acabà declarant el senyor Macià— el poder judicial del governatiu, distingir entre la llei i els encarregats d'aplicar-la i vetllar per ella. Una apreciació massa personal d'un agent de l'autoritat governativa podria no solament originar un conflicte, sinó també constituir un pretext per a desacreditar un règim, i això sempre és de lamentar.

GOVERNADOR I DEFENSA EL SENYOR AIGUADER DESMENTEIX LA VERSIO DEL LA LLIBERTAT DE TRIBUNA

Els periodistes pujaren ahir a veure l'alcalde. Un d'ells li pregà que aclarís el que havia dit el governador civil d'un telegrama enviat pel doctor Aiguader al Govern "protestant de les víctimes dels successos de diumenge al Palau de Projeccions".

—¡Però si no n'hi va haver de víctimes! El que vaig fer va ésser gestionar la llibertat dels detinguts, i vaig aconseguir que sortissin a les onze de la nit.

—Doncs el governador ho va dir.

—No vaig enviar cap telegrama a Madrid perquè, segons les meves informacions, no hi havia hagut més que una mica d'aldarull de caràcter polític, però de poca importància.

—Com que a la inauguració de la placa de Fivaller uns oradors que estaven darrera el senyor Ventós digueren que hi havia dotze morts i quaranta ferits...

—Es lamentable que s'especuli a base de notícies falses. Es natural que si hi havia morts i ferits s'havien de suspendre les festes, i per això es féu en aquest cas. Pel que fa als detinguts vaig parlar amb el governador a dos quarts d'una i vaig tornar-hi a les vuit, a la sortida de la conferència del professor Vossler.

Un periodista torna als fets:

—Sembla que el senyor Macià ha criticat el procedir del governador en fer retirar la bandera de l'estrella solitària.

—De tota manera — contestà l'alcalde — el fet de retirar una bandera és una cosa una mica grossa. No hauria de retirar-se cap bandera, sobretot si és catalana. Una bandera és una manera de pensar, i les coses s'arrangen millor amb llibertat, sobretot quan han onejat banderes de tota mena.

Això vol dir que hi ha banderes legals i illegals, i no ha d'ésser.

—I la bandera antiga espanyola?

—Es que la bandera antiga espanyola ha onejat sense que els delegats governatius no la fessin retirar. Jo tinc el concepte de la llibertat, i trobo que en un miting en local tancat ha de poder onejar qualsevol bandera, sigui la que sigui, tins la monàrquica.

—¿Però la bandera que retiraren és la bandera vostra?

—Es una bandera catalana, no l'oficial, és la de l'estrella solitària, amb un sentit polític determinat.

I acabà:

En una ciutat liberal han de poder circular totes les banderes. Ara travessem un període transitori; però la República ha de fer que puguin anar pel carrer totes les banderes i totes les idees amb un gran esperit de civisme.

UNA CARTA OBERTA D'ESTAT CATALA AL PRESIDENT DE LA GENERALITAT

Estat Català ha dirigit la següent carta oberta al President de la Generalitat:

"Senyor Francesc Macià i Llusà, President de la Generalitat de Catalunya.

Ciutat

Senyor President:

Ens adrecem a vós, representació més alta que sou encara avui del Govern de Catalunya, per protestar enèrgicament de l'actitud arbitrària dels agents a les ordres del Governador civil de Barcelona, en suspendre violentament el miting que celebràvem al Palau de Projeccions. La policia ha dit que el motiu de la suspensió era l'exhibició de la bandera catalana amb un estel, bandera que vós brandàveu a Prats de Molló i sota l'ombra de la qual ens havíeu iniciat i acabdillat en l'ideal d'alliberament collectiu, i precisament la mateixa bandera que vós féreu presidir l'any 1922 al Centre de Dependents en l'acte de constitució d'Estat Català.

Crèiem nosaltres que l'únic poder de Catalunya era el Govern de la Generalitat, però constatem que aquest govern no existeix o que és mediatitzat per un poder forà. El poble treballador de Catalunya, que va enlairar-vos al lloc que ocupeu de màxima representació catalana, té dret a demanar-vos l'ús que feu de la vostra autoritat i si aquesta existeix de fet, o si la teniu per a posar-la al servei dels detentors dels drets de Catalunya per encobrir totes les arbitrarietats que els seus delegats vulguin cometre.

Si la vostra autoritat no la creieu prou forta, deveu tornar-la al poble, que és qui us la va donar.

Que consti, doncs, la nostra protesta més rotunda i categòrica per la suspensió del dit acte i pels bàrbars atropellaments comesos contra pacífics ciutadans, essems que us emplacem perquè la bandera que la policia ens ha arrabassat violentament, tot acarant-nos llurs pistoles, ens sigui tornada com pertany, si és que encara us resta un bri d'autoritat.

Ben afectuosament,

Signen: J. Comte, J. Sunyer, S. Roca i Roca, X. Tartagó, A. Figa, J. Nunyes, D. Ramon, J. Juanola, Jover i Roca."

AVUI HI HA D'HAVER UNA INTERVENCIO PARLAMENTARIA

Tal com diem en una altra banda, el Congrés Nacional de la Unió Socialista de Catalunya va prendre l'acord de protestar davant el ministre per haver estat suspès el miting d'Estat Català sense que es produís alteració d'ordre públic, i únicament perquè eren emeses idees distintes a les sustentades pel delegat. També va prendre l'acord que els diputats del partit plantegin la qüestió al Parlament.

En virtut d'aquest acord, sabem que el diputat Josep Xirau pensa donar avui mateix estat parlamentari a l'afer del miting d'Estat Català.

Entree els elements d'aquest darrer organisme continua l'excitació. La justifiquen dient que, mentre era possible al senyor Ventosa i Calvell de retransmetre simultàniament per tres emissores la seva conferència de Sevilla, ells es veien privats de celebrar a Barcelona un miting catalanista per al qual comptaven amb la deguda autorització.

Darrera hora

DEL CRIM DE BADALONA

Eulàlia declara novament i li és comunicat el processament sense fiança

Ahir, a les quatre de la tarde, el Jutjat de la Concepció es personà a la presó de dones a l'objecte d'ampliar la declaració a Eulàlia Mainou.

Davant el jutge, Eulàlia pregà que li fos permesa la comunicació i cessar en el règim d'incomunicació a què està sotmesa.

Preguntà amb gran interès per Benjamí, pel qual digué que sofreix pel seu delicat estat de salut.

Preguntada novament pel jutge i el fiscal sobre el crim de Badalona, repetí el que digué en la seva primera declaració a la "Jefatura" de policia. Negà tots els extremis que hom la pugui creure culpable del crim de Badalona, així com la intervenció de Benjamí.

De res serviren les intervencions del fiscal i del jutge per a convèncer-la a declarar la veritat.

Acabada la declaració, el Jutjat li comunicà el processament sense fiança dictat contra ella.

MERCE SEGALES S'ENTESTA AMB LES MATEIXES DECLARACIONS D'ABANS

Després, a la mateixa presó, el Jutjat va rebre ampliació d'indagatòria a la mare d'Eulàlia, la detinguda Mercè Segalés.

Les manifestacions de Mercè no es diferiexen en res a les que féu al primer dia. Nega tot el referent al crim, puix que allega que no sap res d'aquest ni de les persones que hi puguin haver intervingut.

Quan hom li fa notar una contradicció, dóna les culpes a la seva manca de memòria.

No sabia encara, ni se li ha dit, que la seva filla hagués arribat a Barcelona i que es trobava al mateix local.

El jutge disposà que se li aixequés la incomunicació a què estava sotmesa.

BALSANO NEGA LA SEVA PARTICIPACIO EN EL CRIM

A les sis de la tarda arribà el Jutjat al despatx del Palau de Justícia i immediatament passà al despatx del jutge el detingut Benjamí Balsano.

Aquest donava mostres d'un gran abatiment físic, però pel que poguérem apreciar sembla que l'esperit moral el conserva íntegrament i les respostes donades al Jutjat les facilita amb gran aplom i sang freda. Declarà davant el jutge igualment que ho féu davant el mateix Jutjat, poc després de la seva arribada de Madrid.

S'entossudeix en dir el mateix que la primera vegada i de res serviren les afirmacions del fiscal senyor Garcia i de les contradiccions que té amb el declarat per altres testimonis.

Una de les bases de defensa que té per dir que ell no pot ésser l'autor del crim que se li imputa, digué que era precisament la que ha servit a la policia per a descobrir-lo i és haver utilitzat la cèdula amb el domicili del carrer de Tallers, d'on era conegut. També diu que si el crim l'han verificat, com diuen, fa més d'un mes, tenia temps suficient per marxar a l'estranger.

Amb paraules de persona educada i molt correctament, es va permetre fer en la seva defensa observacions al fiscal i al jutge per a deduir que és innocent en el delicte del qual hom l'acusa.

Digué, a més, que totes les coses que ha dit a la policia s'han comprovat plenament, com la que Emmy Longer anà des de la pensió del carrer de l'Hospital al carrer de Rosselló, pista que no tenia la policia, i ell la donà tot seguit.

També confessà que d'aquesta darrera casa va anar la interfecta a viure a Badalona.

Demanà que es busqués a Romero, que és la clau per a demostrar la seva innocència.

Hom li mostrà durant el curs de la declaració un tauler trobat a la casa, el qual reconegué de seguida, dient que servia de taula petita com per a sostenir gerros de flors i també alguna peça de roba de la que és en poder del Jutjat.

No reconegué, no obstant, el picot i la pala amb què se suposa es féu el clot per a enterrar el cadàver de la víctima.

Digué que aquests objectes no els havia vist mai a la casa.

En vista de l'actitud del processat, al qual se li comunicà també l'auto de processament i la presó sense fiança contra el dictat en data anterior a la de la seva detenció per ordre del jutge i a petició del fiscal, fou traslladat el detingut en qualitat d'incomunicat a la presó, operació que es verificà a dos quarts d'onze de la nit en una camioneta de la "Jefatura" de policia.

Banquet homenatge a Baltasar Samper

Organitzat per l'Associació de Música da Camera, ahir al vespre, a l'Hostal del Sol, tingué lloc el sopar d'homenatge que l'esmentada entitat musical dedicava al nostre company, per l'èxit obtingut darrerament a Madrid.

El Dr. August Pi i Sunyer oferí el banquet amb cordials paraules i els mestres Lamotte de Grignon i Lluís Millet dedicaren efussives paraules a l'homenatjat la significació artística del qual es destaca amb considerable relleu en el nostre món musical. Rafael Metaques també contribuí a la brillantesa de l'acte, que l'homenatjat va agrair, entre els aplaudiments dels reunits.

Fou llegida una poesia del senyor Angel Guimerà, i el mestre Ricard Lamotte de Grignon li dedicà una bella composició musical, titulada "Homenatge".

Entre els adherits recordem:

Lliga d'Associacions de Música de Catalunya, Josep Subirà, Madrid; Vicents M. de Gibert; Capella Clàssica, Mn. Joan M. Tomàs i Associació de Cultura Musical, de Mallorca; Orfeó de Dalt, director Bartomeu Marcús; Joan Salvat; Sindicat Musical de Catalunya; Joan Balcells; Orfeó Gracienc; Andreu Ferrer Guinart, Palma; Orfeó Mallorquí, Palma; Cançoner Popular de Catalunya; Robert Gerhart; Joaquim Serra; Manuel de Falla; Joan Savós; Andreu Rosselló de Savós; Maria Carratalà; Xavier Cugat; F. Gálvez Bellido; Joan Massià; Guillem Colom; Antoni Saltà, director de Nostra Terra; L'Arpa d'Ineu; Eduard Toldrà; mestre Pérez Casas, Madrid; Orquestra Filharmònica, de Madrid; Josep Foss, Palma; senyoreta Pilar Rufí; Ernest Cervera; Revista "Philharmonia", Palma; Ricard Mayral; Enric Aimat; Antoni Català; Lluís Guarro; J. Gols Soler; Clara Svecenski, professor del Curtis Institute de Filadèlfia; Enric Roig; Concepció Badia d'Agustí; Gustau Pittaluga, Madrid; Francesc Vilà; Joaquim Renart; Climent Lozano; J. Pous i Pagès; Francesc Costa; Estanislau Pellicer, Mallorca; Jaume Martí; J. Font Palmarola; Agrupació Espanyola de Mestres Directors; Institut d'Estudis Musicals; Apeles Mestres; Jaume Aiguader; J. Comelles Ribó; Francesc Maspons; Francesc Vinyes; Dr. Maymó; Quartet Vocal Orpheus; Alexandre Vilalta; Antoni Carreres; Francesc Pujol; Antoni M. Sbert; Escola Musical Molinari (unes branques amb magnífica llaçada); Natàlia Granados de Carreres; Mestre Pau Casals (absent); Orquestra Pau Casals.

Varen assistir-hi els senyors següents:

Senyoreta Carme Bas; doctor Pi i Sunyer; mestre Millet; Ricard Vives; Joaquim Pena; Joan Mestres; Agustí Guarro; Francesc Molins, en representació de l'Associació; Narcís Noneli, de Música de Sabadell; Josep Maria Pasqual; Maristany; Mairal; Joan Llongueres, de l'Institut Català de Ritmica i Plàstica; Antoni Capdevila; Ricard Lamote de Grignon; J. Gibert Camins; Joan Lamote de Grignon; Emili Echevarria; Josep Rigol; Marian Perelló; Josep Cabrer; Martí Gispert; Antoni Ermengol;; Miquel Ferrà; J. Pere Marés; Josep Barberà; Joan Gisbert; Franck Marshall; senyora Teresa Cabarrus de Marshall; Joan Rogent, en representació de l'Ateneu Barcelonès; R. Boadella; mestre Zamacois; Manuel Alcoverro; Joan Parras del Moral; Manuel Blancafort; Mercè Plantada; Agustí Grau; Miquel Llobet, i Rossend Llates, en representació de LA PUBLICITAT. Hi havia també una comissió de l'Orquestra d'Estudis Simfònics, que està donant un concert al Liceu, composta dels senyors Pujol i Biosca.

Del crim de Badalona

Han arribat els presumptes autors del crim. Eulàlia Mainou diu que no sap res del fet, i l'argentí Balsano tracta de desvirtuar la culpabilitat sobre un tal Romero, al qual la policia també busca

Diumenge, en el ràpid de Madrid i degudament custodiats pels agents de vigilància que practicaren llur detenció a Madrid, arribaren a les onze del vespre, Benjamí Balsano i Eulàlia Mainou, als quals es considera autors del repugnant crim de Badalona, que durant tants dies ha mantingut l'interès del públic.

Els dos detinguts feren el viatge en dos compartiments de tercera classe i separats l'un de l'altre, perquè estaven rigurosament incomunicats, i no podien parlar més que amb els agents que els escortaven.

LA POR DE BENJAMI BALSANO A ESSER MALTRACTAT PEL PUBLIC

Benjamí Balsano féu el viatge lligat de peus, però amb les mans lliures; parlà molt poques vegades i es negà a menjar res durant el viatge. Només a Reus, i per la insistència dels seus acompanyants decidí beure una mica de llet. En acostar-se el tren a Barcelona, s'observà que la seva aparent tranquil·litat desaparegué i sobretot demostrà tenir por a ésser víctima d'alguna manifestació desagradable per part del públic.

—No em linxarà el públic? — semblà que demanà amb insistència.

També en observar que durant el trajecte molts dels viatgers passaven pel corredor per veure'l de més a la vora, demanà que tiressin les cortinetes.

En un moment, Benjamí va endormiscar-se i com si hagués sofert un atac d'al·lucinació començà a cridar "No és veritat, no és veritat" en acrent del qui rebutja una acusació. Els agents el despertaren i aleshores més reposat digué que el somni li devia haver alterat el pensament.

EULALIA ESTAVA MES SERENA

La dona Eulàlia Mainou, en general, durant el camí es mostrà serena. Només demostrava certa intranquil·litat de què li passés alguna cosa per part del públic. Menjà diverses vegades durant el camí però sense gana. Duia un abric vermell fosc i sabatilles de llana.

EULALIA RETORNA UN ANELL QUE LI FEIA ANGUNIA DE PORTAR A SOBRE

Els agents de policia han dut a Barcelona les dues maletes que foren trobades a Benjamí i Eulàlia a la casa on s'estatjaven a Madrid. Hom té la impressió que algunes de les robes que foren ocupades als detinguts són de la morta.

Sembla que, durant el viatge, Eulàlia donà a un dels agents un anell de poc valor, manifestant que no volia dur-la perquè li feia una certa basarda. Hor suposa que l'esmentat joiell era propietat de la víctima.

L'ARRIBADA PEL BAIXADOR DEL PASSEIG DE GRACIA

S'havien pres certes precaucions al Baixador, a l'arribada del ràpid. Hi eran el cap superior de Policia senyor Ibáñez, el comissari cap de la Brigada d'investigació criminal senyor Tarragona, el comissari de la Brigada de ferrocarrils senyor Bravo, el secretari de la "Jefatura" senyor Alberico, i una dotzena d'agents adscrits a la Brigada d'investigació criminal de Barcelona.

El primer dels detinguts que baixà a terra fou Benjamí. Després baixà Eulàlia, escortats tots dos pels agents, i a la sortida dels detinguts a la placeta del Baixador foren duts a dos taxis diferents. Els vehicles sortiren immediatament cap a "Jefatura".

EL JUTJAT ES CONSTITUEIX A "JEFATURA"

A l'arribada dels detinguts a "Jefatura" foren tancats als calabossos i incomunicats.

Pocs moments després d'arribar Balsano i Eulàlia a la "Jefatura" s'hi personà el Jutjat instructor d'aquest sumari compost del jutge suplent senyor Bordas, del fiscal senyor Casto Garcia, del secretari senyor Josep Dalmau, de l'oficial senyor March i l'auxiliar senyor Manresa.

El jutjat es constituí en un despatx de la "Jefatura" on procedí a presència dels agents senyors Recio i Reguengoa prendre declaració als detinguts.

Amb les degudes precaucions fou primerament portada a presència del jutjat Eulàlia Mainou.

La declaració d'aquesta testimoni durà des de dos quarts de dotze fins un quart de tres de la matinada.

Acabada la declaració d'Eulàlia passà al despatx del jutjat Benjamí el qual declarà fins les quatre i cinc minuts de la matinada. A la dita hora el jutjat estigué conferenciant breus moments amb el Cap superior i es retirà acompanyat dels secretaris del governador senyors Moles i Hurtada, i un amic del jutge que durant les declaracions estigué dintre del despatx.

Els oficials passaren al jutjat a dipositar el sumari.

DUES EXPLICACIONS DEL CAP SUPERIOR DE POLICIA

Mentre s'estaven prenent les declaracions als detinguts, els periodistes que fan informació a aquell centre oficial foren rebuts pel Cap superior de policia el qual amb l'amabilitat que el caracteritza els manifestà que havia organitzat el servei del trasllat dels detinguts des del Baixador a la "Jefatura" en forma que no pogués donar lloc a incidents de cap mena.

Es disposà que descendís al Passeig de Gràcia per despistar, s'envià un cotxe cellular a l'estació perquè es cregués que per allí venien.

Efectivament, la gent, atreta per la presència del camió en aquell lloc acudí a l'estació terme.

Com que els detinguts venien en el darrer vagó del convoi baixaren i sortiren per la porta d'entrada del baixador i en taxis particulars vingueren a la "Jefatura".

El senyor Ibáñez tingué paraules d'elogi per als agents que han intervingut en aquest sumari i també donà les gràcies a la premsa que amb les seves informacions i la publicació de les fotografies han contribuït a l'èxit del descobriment dels autors.

Afegí el senyor Ibáñez que es muntarà a "Jefatura" un gabinet fotogràfic per a la identificació i poder fitxar al'acte als detinguts reforma que ja tenia proposada el seu antecessor senyor Menéndez.

Els periodistes foren amablement invitats pel senyor Ibáñez.

EULALIA MAINOU VA NEGAR SABER RES DELS FETS, PERO INCORREGUE EN MOLTES CONTRADICCIONS

Dins de les reserves naturals perque el sumari s mantè secret, ens ha estat possible saber alguna cosa de les declaracions prestades pels acusats.

Eulàlia en les seves manifestacions va adoptar una actitud de negativa absoluta en la seva participació en el fet de referència, fent prova de bastanta tranquil·litat amb tot i les nombroses contradiccions que va incorrer.

¿El més indicat, el millor preventiu de la tuberculosi?
PILDORES MARAVILLA

En ensenyar-li la carta signada per ella i dirigida a la seva mare que fou trobada a casa de Mercè Segalés, negà que fos ella la que l'escrivís i que per tant mal podia dir allò a la seva mare.

També negà haver estat amb Benjamí a Granollers i que solament estigué tres vegades a la casa de Badalona on es cometé el crim acompanyant a Benjamí però que, per ordre seva no havia entrat al departament de la dreta perquè li ho havia prohibit.

Explicant les seves relacions amb el detingut Benjamí va dir que l'havia conegut fa uns tres mesos en un café de les Rambles i que poc a poc es trobà esclava de la seva voluntat fins que li proposà anar-se'n de Barcelona per tenir una collocació a Madrid. Ella que estava disposada a deixar el seu marit no tingué cap inconvenient i que el dijous al dematí en el ràpid sortiren cap a Madrid.

Negà que fins aleshores hagués tingut tractes íntims amb Benjamí puix que tan sols el considerava com el seu nuvi i explicà que quan la detenció cregué que es tractava que el seu marit l'havia denunciada per haver marxat amb un home i per això havia dit que ella era la sola culpable i que la deixessin per ésser major d'edat i podia fer el que vulgués.

Afegí també que sabia que Benjamí tenia una aimant francesa que es deia Jeannete i quan s'assabentà del crim cregué que podia ésser aquesta la morta encara que tenia la certesa que Benjamí no havia estat l'autor.

Explicà també la seva entrevista el dimecres, dia abans de la sortida de Madrid, amb el seu marit en un bar del carrer Joaquim Costa el qual va dir que li havia donat 150 pessetes no 300 com s'havia dit.

Referent a la cèdula ocupada a nom de Rosita Mas, va dir que era la mateixa que tenia però que Balsano amb un líquid va borrar el seu nom i la seva naturalesa i posà els noms que hem dit i la naturalitzà de València.

La declaració fou feta amb gran serenitat i sense immutar-se i quan incorria en alguna contrarietat deia que el que declarava era la veritat i demanà repetides vegades que li fos aixecada la incomunicació per parlar amb la seva mare.

Ahir al matí passà incomunicada a la presó de dones.

BALSANO VOL CARREGAR EL CRIM A UN TAL ROMERO

El pressumpte autor del crim, Benjamí Balsano Hernández davant del jutge manifestà que era argentí i que havia estat processat per delictes d'estafa i falsetat i que estigué fins el 14 d'abril que recobrà la llibertat.

Afegí que conegué a Eulàlia poc dies després de sortir de la presó i que intimaren ràpidament.

Va dir que el dia 5 de Desembre per ordre d'un amic seu anomenat Romero va llogar la casa-torre de Badalona on es cometé el crim i que Romero era l'aimant de l'alemanya desapareguda Emmy Langer la qual vivia en una casa del carrer de Tallers i d'on per consell del mateix Balsano es traslladà a la Pensió Mundial on havia estat anteriorment estatjada.

Va estar a la pensió del carrer de l'Hospital fins el dia 2 de desembre darrer que es traslladà la Langer a una pensió del carrer de Rosselló i ell mateix tingué cura que li portessin els mobles i atuells i després no sap la data encara que li sembla que fou a primers de febrer es traslladà l'alemanya per ordre del seu amant Romero a la casa torre del carrer de Nuestra Señora de Lourdes de Badalona.

Confessà que repetides vegades havia estat a la casa i que hi anava a dormir quasi sempre amb el seu amic Romero però que ell tenia les habitacions de l'interior i que no entrava per res a l'habitació on es cometé el crim.

Pocs dies abans de marxar a Madrid trobà el seu amic Romero a la Rambla i li pregà que ja que era ell el que havia llogat la torre i tenia diners per a pagar el lloguer que vengués els mobles que hi havia i que pagués el que devia i es guardés la diferència. Així ho féu, i vengué els mobles i robes al llibrer Delgado així com també els llibres.

Segons ell, Romero era el que més estava a la casa i creu que és l'autor de la mort de l'alemanya.

Va dir també que la carta tramesa a la mare d'Eulàlia que és lletra seva, encara que dictada per ella, i en referir-se a la "pinta" de què parla la carta es refereix a un individu que veieren a l'estació de Granollers i que tenia notícies que pretenia a la mare.

En contradicció al que manifestà Eulàlia va dir que havia estat repetides vegades a Granollers una d'elles per procurar-se la cèdula al seu veritable nom i que la que tenia era d'un altre i que sols al seu nom tenia un certificat d'star indultat i no li convenia exhibir-lo.

També manifestà que una de les vegades que havian anat amb Eulàlia a Granollers havia esat dos dies a casa de la seva mare.

Negà també que hagués limpiat les habitacions on es cometé el crim així com també que hagués encarregat el guix per a tapar les pedres de mosaic.

EN PARLAR DEL CRIM, BALSANO PERD LA SERENITAT ¿PER QUE HO IMPUTA A ROMERO?

Durant la seva extens adeclaració hom va observar que Balsano es mostrava molt serè.

Però així que el jutge començà a parlar de la mort de la suposada alemanya, Balsano va perdre aquesta serenitat, i si bé negant sempre la seva participació, començà a espetegar de dents i es queixà que tenia fred.

Insistí que Romero era l'únic que podia donar llum sobre aquest assumpte, ja que sempre tingué ell les claus de la torre, car totes les vegades que ell hi havia estat fou acompanyat de Romero.

¿Heu passat la grip, i no osteu encara bon refets?
PILDORES MARAVILLA

En preguntar-li per les senyes de Romero, donà les d'un subjecte que s'anomena Jaume Romero Arilla, que l'any 1930 havia habitat aquella mateixa torre i que era de la banda de Pikman, on fou detingut allí la darrera vegada.

Del manifestat en aquest sentit es té la impressió que ho féu per haver tingut part en la dita banda.

L'ARGENTI ESTA MOLT EXCITAT CONTRA LA POLICIA

En ésser traslladat des del despatx del jutge als calabossos, amb el cap baix preguntà com estava Eulàlia.

Per cert que en entrar al despatx del jutge s'encarà amb els policies dient-los amb to molt irritat:

—Ja sé que haveu portat Eulàlia a can Joan per a emborraxar-la perquè parli, però com que és innocent, no li fareu dir res.

LES ACTUACIONS JUDICIALS EN EL DIA D'AHIR :- UNA DESFILADA DE TESTIMONIS

A dos quarts d'una del migdia fou de nou traslladat al Jutjat, des de Jefatura, Benjamí Balsano, en un dels cotxes de "Jefatura", acompanyat de tres guàrdies de seguretat i un agent de policia.

Presentat per l'agent al secretari del Jutjat, senyor Dalmau, Benjamí demanà que li fos permès de treure unes peces de roba del maleti per canviar-se, però el senyor Dalmau li contestà que no podia fer res fins que fos rebut pel jutge. Acte seguit, Balsano fou traslladat incomunicat als calabossos.

Al Jutjat de la Concepció declararen diversos testimonis. El primer fou el marit d'Eulàlia, que no aportà al sumari cap detall d'interès.

Tot just llevats ja us sentiu cansats, oi? Preneu
PILDORES MARAVILLA

Després va comparèixer Sebastià Maymon, germà d'Eulàlia, que manifestà, com ho féu anteriorment, que havia vist la seva germana pocs dies abans de marxar i li havia anunciat el seu propòsit d'anar-se'n de Barcelona, però no li digué res que pogués relacionar-se amb el crim.

També estigueren al Jutjat la mes tressa de la casa de l'Avinguda de Nostra Dona de Lourdes, on es va cometre el crim, i el seu fill. Tots dos es ratificaren que no veieren a la casa altre home que Balsano, però si veieren algunes dones que anaven amb ell.

Finalment declarà l'amo de la pensió Mudial, del carrer de l'Hospital. Digué que Emmy Langer arribà a casa seva per estatjar-se el dia 22 de novembre i que s'hi va estar fins al 2 de desembre. Pagava cinc pessetes cada dia, que és l'anomenada a la casa pensió econòmica. Mentre estigué a la casa pagà a diari. Va arribar a la casa portant un maleti amb tots els equipatges, si bé manifestà que tenia mobles de la seva propietat, que no portà mai a la pensió. Afegí que no havia estat mai estatjat a Barcelona i que era la primera vegada que estava en una pensió.

Al seu judici, els senyors Langer havien d'estar molt ben relacionats a Barcelona, sobretot entre les personalitats de la colònia alemanya.

Respecte de la seva filla, no se'n sap res d'on es troba, ni el testimoni ha pogut saber-ne res més d'ella, després de la darrera entrevista, que data de tres o quatre anys.

No obstant, sembla que han arribat a la policia referències que darrerament va estar empleada com a cambrera a Sant Feliu de Guixols.

S'ESTABLEIX LA VERITABLE PERSONALITAT D'EMMY LONGER

També va ésser ahir al matí al Jutjat prestant declaració l'advocat Josep Maria Barros.

Aquest lletrat haurà pogut facilitar interessants detalls sobre la suposada víctima del crim, puix que fou advocat de la família cap a l'any 1920.

Segons referències, Emmy o Emilia Langer era la muller de l'enginyer Erwin Langer, que fou director de la Companyia de carbons elèctrics, i va venir a Barcelona l'any 1903 cridat per la dita Companyia per posar-se al front de la fàbrica com a director tècnic.

Amb el matrimoni vivia una noia afillada, anomenada Rossi, que ja portaren d'Alemanya.

D'aquesta manera, per la declaració del senyor Barroso s'ha pogut precisar la personalitat de la suposada víctima i dels seus familiars. El senyor Erwin Langer era natural de Friedeberg, departament de Newmarck (Alemanya), i Emilia Langer Cleingerl, de New-Wedell (Alemanya).

L'enginyer senyor Langer va morir fa tres o quatre anys. El senyor Barroso se'n assabentà perquè li ho va dir l'afillada Rossi, quan anà a visitar-lo per pregar-li que veiés la manera de facilitar-los a ella i a Emilia algun mitjà de vida, puix que a causa de la mort del senyor Erwin havien quedat en mala situació.

A DISPOSICIO DEL JUTGE INSTRUCTOR

El Jutjat instructor ordenà al de Badalona que li tramets les peces de convicció trobades a la casa del crim, com són: la picota, la pala i altres eines.

A LLORET DE MAR
(GIRONA)
CLINICA MENTAL TORRE CAMPDERA" per a malalts nerviosos, mentals i toxicòmans. Telèfon 10. Metge director-resident: DOCTOR M. GERMAT I CARRERES. - Per a informes, dirigiu-vos a la mateixa Clínica o a BARCELONA, els divendres, de quatre a set de la tarda, a la Plaça de Catalunya, 3, pral.

Envieu les notes en català!

SI VEIEU ALGU QUE VA PEL CARRER SOL I RIENT, No us espanteu. No és un boig; és que ha vist al
COLISEUM
AY QUE ME CAIGO!
per HAROLD LLOYD

ES UN FILM PARAMOUNT

CARNET CINEMATOGRAFIC

El darrer "descobriment" de la Universal és Glòria Stuart, una noia de disset anys, molt bonica.

L'èxit del descobriment correspon al fill Laemmle.

• • •

Manuel de Falla ha escrit uns comentaris musicals per al film "Don Quixot".

• • •

Com se sap, a part de molt rares excepcions, els productors ja no lliuren més films registrats sobres discos de 33 volts. De tal manera, que als Estats Units 1.400 cinemes han hagut de substituir durant l'any 1931 llur instal·lació sobre film per la instal·lació sobre disc.

• • •

"Respontine", film parlant alemany que interpreta Conrad Veidt, tindrà una versió francesa, amb el mateix protagonista, versió que realitzarà una casa francesa.

• • •

"Le Populaire" explica que tres cinemes de París han format llurs programes a base de films americans.

La tria d'aquests cinemes — comenta — no és pas el resultat d'un atzar, sinó més aviat les conseqüències d'una dura necessitat. No és solament que hi hagi pocs films francesos, sinó que la qualitat dels pocs que hi ha baixa de dia en dia.

• • •

"Films Selectes", la ben editada revista, publica un número dedicat exclusivament a Rudolf Valentino, amb interessants articles de Maria Luz Morales, Felipe Centeno, J. B. Valero, Somacarrera, A. Herrero Miquel, Orts-Romas, Pla i Beltran, etc., etc.

Laic o religiós, no importa: la llei de la Naturalesa obliga a respectar els pares. : : : : :
Honrarás a tu madre
El so més natural i més perfecte de totes les pel·lícules parlades : : : :
AVUI I CADA DIA
SALÓ CATALUNYA

Vida religiosa

Sants d'avui. — Sant Vicents Ferrer, confessor; Santa Juliana de Cornillon, verge.

Sants de demà.—Sants Timoteu, Diògenes, Plató i Marcell, màrtirs, i Sant Guillem, abat.

Quaranta Hores.—Avui: Confraria de la Guàrdia i l'Oració, a l'església parroquial de Sant Jaume.

Hores d'exposició.—Avui: De dos quarts de deu del matí a les vuit del vespre.

Demà: Església de les Escoles Pies, de les vuit del matí a les sis de la tarda.

Comunió reparadora.—Avui: Església de les Religioses Reparadores.

Demà: Parròquia de Santa Mònica.

Cort de Maria.—Avui: Visita a Nostra Senyora de les Neus, a Sant Just, a Sant Jaume o al Sagrat Cor.

Demà: Visita a la Mare de Déu de Lourdes, a Santa Madrona o a Santa Maria de Mar.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de les Cinc Llagues.

Demà: Torn dels Sants Angels Custodi i Sant Miquel.

HERNIATS (Trencats)
Tingueu sempre present que els millors aparells del món per al guariment de tota mena d'hèrnies són els de la CASA TORRENT, sense traves ni elàstics engorrosos de cap mena; no molesten ni fan embalum i s'emmotllen com uns guants. Homes, doncs i nens han d'usar-ne. En bé de la vostra salut, no heu de comprar braguera ni embenats de cap mena sense abans visitar aquesta casa
13, Carrer dels Unió, 13-Casa TORRENT
BARCELONA Molta cura a no equivocar-vos de casa

Esclata una bomba a les oficines del Port Franc

LA DETONACIO PRODUI GRAN ALARMA, PERO NO ES REGISTRAREN DESGRACIES

A tres quarts d'una de la matinada d'ahir es produí una explosió a les oficines del Port Franc, installades a un edifici de l'Avinguda del Marquès de l'Argentera, prop del Parc.

La bomba havia estat collocada a una finestra que dóna al Parc, sota el quiosc del porter, que hi ha al peu d'una escala.

L'artefacte causà molts desperfectes. El quiosc i la centraleta telefònica installada allí, quedaren totalment destruits. A conseqüència, també, de l'explosió, fou aixecada part de l'escala.

A l'edici no va quedar cap vidre sencer, i igualment quedaren estavellades les portes properes al lloc de l'explosió. El Jutjat es personà a aquell indret, i prengué declaració a dos testimonis, un d'ells guardià del Parc, i l'altre, conserge de les oficines del Port Franc.

L'empleat del Parc digué que a un quart d'una i cinc minuts arribà un taxi, el xofer del qual demanà que se li obrís la porta per a entrar a les quadres.

Oberta la porta, i després de cremar l'estàtua de Prim, baixaren de l'auto dos individus i es quedà dintre el xofer. Els que baixaren s'adreçaren a l'edifici de les oficines del Port Franc, amb l'artefacte, i, saltant per la reixa, el passaren per la finestra.

Es de suposar que el deixaren amb una llarga metxa encesa, ja que sortiren del Parc deu minuts abans de produir-se l'explosió.

El conserge declarà que en esclatar la bomba feia escassament un quart que se n'havia anat a les seves habitacions, que es troben al segon pis de l'edifici. En aquest hi ha únicament el conserge amb la seva família.

Els desperfectes són considerables, però per fortuna, no hi ha hagut desgràcies personals.

EL QUE DIU EL GOVERNADOR

El senyor Moles, parlant d'aquesta explosió, digué que no s'havia trobat cap rastre de metralla, la qual cosa fa suposar que es tractaria d'alguns petards de dinamita. Tenint en compte la construcció deficient de l'edifici, no és estrany que l'explosió causés estralls.

El governador censurà la conducta de l'empleat que presta servei a la porta del Parc per no haver pres cap precaució, ni tan sols apuntar-se el número de taxi, després de veure tres cases que ha dit que va veure.

Digné també el governador, que amb motiu d'haver estat acomiadats diversos empleats del Consorci del Port Franc, s'havia presentat una denúncia per desaparició de documents importants.

A VILANOVA I GELTRU

Festa d'Homenatge a la Vellesa

Diumenge tingué lloc a Vilanova i Geltrú la festa d'homenatge a la Vellesa, instaurada l'any 1915 per la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

A dos quarts d'onze del matí, les personalitats arribades de Barcelona, autoritats locals, i nombrós públic es reuniren a les Cases Consistorials, d'on sortí la comitiva vers al teatre del Bosc.

La presidència estava formada pels senyors alcalde de Vilanova, conseller de Cultura de la Generalitat, director general de la Caixa de Pensions, senyor Francesc Moragues; el diputat a Corts senyor Ventosa i Roig; el sots-director general de la Caixa de Pensions, doctor Josep M. Boix i Raspall, i el representant del Comandant de Marina.

Obre l'acte l'alcalde senyor Sanmartí, i tot seguit, el diputat a Corts senyor Ventosa i Roig féu un breu parlament, que fou aplaudit.

Eli doctor Boix féu un historial de la Caixa de Pensions.

En anunciar-se que faria ús de la paraula el senyor Gassol, en representació del President de la Generalitat, esclatà a la sala una ovació.

Referint-se a la representació que ostentava, digué: He de fer-vos arribar la salutació més fervent d'aquell illustre compatrici vostre que, essent fill d'aquest poble i germà vostre, és pare de tot Catalunya.

En havent acabat el seu inspirat discurs fou ovacionat una estona llarga.

Seguidament, féu ús de la paraula el senyor Francesc Moragues, director general de la Caixa de Pensions. Aquest acabà el seu discurs dient: "I ara que neix una nova época, en la vida de Catalunya, l'Obra dels vostres Homenatges, endinsant més les seves arrels en terra catalana i enrobustint la seva saba, vol seguir les noves vies amb la mateixa senyera, però avançant un pas en els seus anhels.

Fins ara els Homenatges a la Vellesa eren esclat d'amor i esperança de justícia; des d'avui seran crit de justícia i jurament d'amor."

El senyor Moragues fou aplaudidíssim.

Seguidament, el senyor Moragues procedí a la proclamació dels Vells pensionats vitalíciament amb 365 pessetes anuals per la Caixa de Pensions.

Els afavorits, que en total són dotze, són veïns de Vilanova, Sant Pere de Ribes i Cubelles.

A més, foren repartides per la mateixa institució vint-i-sis llibretes d'Estalvi, amb una imposició inicial en cadascuna de 100 pessetes, a vellets de Vilanova, Sant Pere de Ribes i Cubelles.

Finalment, l'Orfeó de la Casa de Família per a cegues donà un concert, essent molt aplaudides totes les composicions.

A dos quarts de dues es donà un dinar íntim al saló de festes del Foment del Treball, ofrenat als vellets, en el qual assistiren uns doscents comensals.

A la tarda s'efectuà una visita als vellets de la Casa Empar, i cantà en llur obsequi l'Orfeó de la Casa de Família per a cegues.

SOLER I TORRA GERMANS

BITLLETS

Francesos: 52'15 per 100.
Anglesos: 30'30 pessetes.
Italians: 68'80 per 100.
Belgues: 37'25 per 100.
Suïssos: 257'60 per 100.
Portuguesos: 0'41 pessetes.
Alemanya (Reichsmark): 3'15 ptes.
Austria (xilling): 1'55 ptes.
Txecoslovàquia: 38'00 per 100.
Holandesos: 5'30 pessetes.
Suècia: 2'55 pessetes.
Noruega: 2'55 pessetes.
Dinamarca: 2'50 pessetes.
Romania: 7'65 per 100.
Bulgària: 7 per 100.
Turquia: 5'60 pessetes.
Estats Units: 13'27 pessetes.
Canadà: 11'40 pessetes.
Argentins: 3'20 pessetes.
Uraguais: 4'50 pessetes.
Xilens: 0'80 pessetes.
Brasilers: 0'63 pessetes.
Colombians: 7'50 pessetes.
Peruans: 30 pessetes.
Paraguais, 0'10 pessetes.
Venezuela, 1'30 pessetes.
Japonesos: 3'25 pessetes.
Algerins: 51'00 per 100.
Egipte: 48'50 pessetes.
Filipines: 5'30 pessetes.
Hongria: 1'30 pessetes.

O R

Alfons: 252 per 100.
Unces: 252 per 100.
4 i 2 duros: 252 per 100.
1 duro: 12'50 pessetes.
Isabel: 252 per 100.
Francs: 251 per 100.
Lliures: 63'50 pessetes.
Dòlars: 13'05 pessetes.
Cubà: 12'70 pessetes.
Mexicà nou: 252 per 100.
Venezuela: 251 per 100.
Marcs: 308 per 100.

Preguem als nostres comunicants que ens trametin redactades en català les notes que desitgin veure publicades en el nostre periòdic

Fantásio
L'OBRA MES SENSACIONAL
La pelicula singular
CATOLICISMO
Una exclusiva Febrer y Blay
—Julia, vístete a mi lado que deje el convento.
—¿Que falte otra vez a sus juramentos?... Eso, ustedes que le obligaron. Yo, no!...
Es l'obra que apassiona i comenta tot Barcelona

MOVIMENT BURSATIL

MERCAT LLIURE

Les sessions d'avui d'operacions a termini, sense veure's una gran animació s'ha fet bastant negoci; els valors en general han obert ferms, mantenint-se en el curs de la sessió i alguns millorant regularment; poc abans de l'hora de tanca, però, s'han vist algunes pèrdues; amb tot, queden al darrer moment la major part ben situats.

Es de notar la puja de dos enters i quart dels B. de Catalunya, que durant alguns mesos s'havien mantingut al voltant de 5 enters. Després de la tanca es nota quelcom de feblesa per alguns valors.

Tanca fixada pel Mercat Lliure de Valors en la sessió de Borsa d'avui::

Valors	*Dia 4*	*Tanca anterior*	*Alça o baixa*
Nords	53'60	56'30	— —
Alacants	37'80	37'60	+0'20
M. Rif	70'75	70'75	— —
Colonial	56'25	55'25	+1'00
Explosius	155'25	156'00	—0'7
Tramvies	50'50	50'75	—0'25
Petrolis	7'25	7'25	— —
Transversal	19'85	19'75	+0'10
B. Catalunya	9'25	7'00	+2'25
Aigües	162'00	162'00	— —
Montserrat	28'00	26'00	+2'00
Sucres	44'00	44'00	— —

BORSA AL COMPTAT

El negoci d'obligacions, poc animat; degut al poc nombre d'ordres de títols han fluixejat quelcom, mostrant una lleugera tendència a la baixa.

Els deutes de l'Estat queden en general sostinguts; algunes sèries palesen quelcom de feblesa, però sense importància; els Interior 4 per 100 es veuen algunes pèrdues d'un quart d'enter; el mateix els passa als Amortitzable 5 per 100 1927 lliure d'impostos, i algunes sèries dels Amortitzable 3 per 100 1928 perden fins a mig enter. Els Bons or avui milloren: la sèrie A queden a 226 (+200) i la sèrie B, 226'50 (+250).

Els Ajuntaments, poc tractats. Les cotitzacions, a part dels que regulen, per haver-se tallat cupó essent l'anterior operació feta amb anterioritat al primer d'aquest mes, queden poc variades, repetint canvis la major part dels tractats avui o variant d'un quart d'enter. Modifiquen més els Málaga, que queden a 64'00 (—1'50), i Millores Málaga, 62'00 (—4'00).

Les Diputacions s'han tractat solament les Provincials, que repeteixen 81'50.

Les cèdules Banc Hipotecari i Crèdit Local, operades regularment, varien sense gaire importància.

Les obligacions carrileres han fet avui poc negoci, quedant un xic fetes els canvis. De les Nords recullen més els Asturies 1.ª Hipoteca, 47'00 (—1'00) i Osca a França, 60'75 (—1'25); de les Alacants, varien més les 1.ª Hipoteca, 44'75 (—0'75) segona Hipoteca, 71'00 (—1'00) i tercera Hipoteca, 70'25 (0'75); les altres repeteixen o varien de menys importància. Les Carril's de Catalunya 6 per 100 queden a 47'00 (—1'50). Les Transversal fan 29'00 (—1'00).

Les obligacions industrials, quelcom tractades, però en general mostren un xic de feblesa; varien més les Chade, 102'75 (—1'225), Cooperativa Fluid 1921, 50'00 (—1'00) i 1929, 50'00 (—2'00, Productora Forces Motrius 6 per 100, 78'00 (—1'00), Asland, Còrdoves, 82'00 (—2'00).

Les accions, escassament tractades, modifiquen més de cotització les Cros, 164 (—1'00) i Telefòniques preferents, 101'35 (+0'85).

La lliura queda a 59'80.

El dòlar, a 13'26.

BORSA OFICIAL

Nord, 56'30; Alacant, 37'75; Colonial, 56'85, 56'25; Catalunya, 9'00; Chade, 515 paritat; Chade D, 97'00 paritat; Chade E, 95'40 paritat; Filipines, 307'85 operacions; Explosius, 165'50, 155'25; Rif, 70'75, 71'25; Petrolets, 7'40, 7'25; Ford, 163.

OBLIGACIONS

Deutes de l'Estat

Interior 4 %	A		63'75
" "	B		63'25
" "	C		63'25
" "	D		62'50
" "	E		62'50
" "	F		63'90*
" "	G H		63'00
Exterior 4 %	A		79'25
" "	B		78'60
" "	C		78'10*
" "	D		74'75
" "	E		74'50*
" "	F		74'25*
" "	G H		78'00
Amortitz. 5 % 1920	A		86'25
" " "	B		86'25*
" " "	C		86'25
" " "	D		86'25*
" " "	E		86'25*
" " "	F		86'50*
Amortitz. 5 % 1917	A		86'00
" " "	B		86'00*
" " "	C		79'75
" " "	D		86'75*
" " "	E		82'00*
" " "	F		82'00*
Amortitz. 5 % 1927	A		76'60
" " "	B		76'55
" " "	C		76'40
" " "	D		76'50*
" " "	E		76'35
" " "	F		75'75*
(amb impostos)			
Amortitz. 5 % 1927	A		90'25
" " "	B		89'80
" " "	C		90'85
" " "	D		89'50
" " "	E		89'50
" " "	F		89'50*
Amortitz. 5 % 1929	A		91'00
" " "	B		95'00*
" " "	C		88'75
(sense impostos)			
Amortitz. 3 % 1928	A		65'00
" " "	B		64'05
" " "	C		64'50
Amortitz. 4 % 1928	A		75'75
Bons a Tresoreria	A		226'00
Deute Ferroviari 5 %			85'75
" " 4 1/2 %			77'50*

Diversos

Port Barcelona 1905	97'00*
Melilla	102'50*
Sevilla	92'00*
Càdiz	97'00*
Marroc 5 %	81'50*
Banc Hipotecari 5 %	87'00
" " 6 %	100'00*
Caixa d'Emissions	77'00*
" Crèdit Local 6 %	83'50
" " 5 1/2 %	77'75
" " interprov.	72'00
" " 6 %	86'75
Cèdules Argentines	3'23
Bons Exposició Internac.	82'75

Ajuntaments i Diputacions

Badalona	89'00*
Ajunt. Barcelona 1903	57'00*
" " 1906 B.	60'00
" " 1906 C.	58'50*
" " 1907 D.	60'00*
" " 1912 B.	58'00
" " 1912 E.	55'00*
" " 1910 D.	58'00*
" " 1912 F.	54'00*
" " 1913 B.	56'00*
Ampliació B	58'00
" 1921 B	71'00
" 1925 Baimes	70'50
" 1928 Port Franc.	70'50
" 1922 6 % Exposi.	87'50*
" 1928 5 % Exposi.	62'75
Eixampla 1907	88'00*
" 1927	71'25
" 1913	79'50
Bons Reforma	64'50
Ajunt. València 6 %	72'00*
" Sevilla Exposició.	85'00*
" Malaga	64'00
Diputacions velles	68'00*
Mancomunitat 1020	59'00*
C. Crèdit Comunal	64'00*
Diputació Barcelona 6 %.	80'00*

Ferrocarrils i Tramvies

Nord 1.ª hipoteca 3 %	50'25
" 2.ª " "	78'25
" 3.ª	59'00*
" 4.ª sèrie	46'50*
" 5.ª hipoteca 3 %	48'50*
Pamplona	49'50
Prioritat	52'00
Lleida a Reus	52'50*
Astúries 1.ª	47'00
" 2.ª	47'00*
" 3.ª " "	47'00*
Segòvia 3 %	48'00*
Almansa 4 %	60'50*
" Adherits	49'85
Sant Joan 3 %	55'25*
Alsàsua 4 1/2 %	63'00*
Osca 4 %	60'75
Nord 6 %	87'35
Valencianes 5 1/2 %	86'50*
Alacant 1.ª 3 %	44'75
" 2.ª 3 %	71'00
" 3.ª 3 %	70'25
M. S. A. A 5 %	68'00*
" B 1/2 %	61'00*
" C 4 %	56'00*
" D 4 %	58'00*
" E 4 1/2 %	63'00*
" F 5 %	67'75*
" G 6 %	78'50*
" H 5 1/2 %	69'75*
" I 6 %	78'25*
" J 5 %	66'50*
Francès 2 1/2 %	50'00*
" 2 1/4 %	36'00*
Directes 2 1/4 %	49'50*
Badajoz 5 %	74'50*
Orense primitiva	32'00*
" prioritat 3 %	48'00*
Andalús 1.ª fix 3 %	20'75*
" 1.ª variable	11'25
" 2.ª fix 3 %	24'00*
" 2.ª variable	13'00*
" 1907	23'50*
" Bobadilla 4 1/2	22'00*
" 6 %	36'00*
Groc fix	17'00*
" variable	6'00*
Gris fix	31'00*
" variable	10'00*
Secundària 4 %	27'00*
Manresa - Berga 5 %	29'50*
Sarrià a Barcelona 6 %	89'00*
F. C. Catalunya 5 %	36'00*
" " 6 %	48'00
" Catalans vells	
" " nous	
Tànger a Fez 6 %	94'50*
Cremallera 6 %	35'00*
Gran Metro 6 % 1922	69'00*
Transversal 6 %	29'00
C.ª de Tramvies 4 %	68'00*
" " 5 %	70'00*
Tramvies B. E. G. 4 %	57'00*
" " 5 %	78'00*
" St. Andreu 4 %	98'00*
" Barcelona 6 %	86'75
" Sevilla 6 %	93'00*
" Granada 6 %	79'50*

Aigües, Gas i Electricitat

Aigües Huelva	45'00*
" València	96'25*
" Barcelona 5 %	90'00*
" " 6 %	100'25*
Barcelonesa E 4 %	86'00*
" % $	86'50
" " 6 %	95'35
Catalana Gas E. 4 1/2	80'00*
" " " 6 %	97'50*
" Bons 6 %	95'75
Chade 6 %	102'75
" Bons 6 %	115'00*
Energ. Elèct. Cat. 5 %	87'50
" " " 6 %	91'75*
" Bons 6 %	97'50*
Forces Motrius 6 %	78'00
" Bons 7 %	90'00*
Coop. Fluit Elèct. 6 %	50'00
Gas Lebon 6 %	95'00*
Unió Elèct. Cat. 6 %	91'75*
Elèct. Cinca 6 %	93'75*
Sevillana Elèct. 6 %	94'50*
Gral. Recs 6 %	94'25*
Recs Llevant 6 %	101'50*
" " Bons	92'00*

Indústries diverses

Forn Andalusia 5 %	100'00*
Asland 5 %	82'00*
" 6 %	91'50*
" 6 %	91'00*
" hip. 6 %	93'00*
Colònia Güell 6 %	90'00*
Cons. i Pavim. 6 %	72'00*
Cros 6 %	100'75
Elèct. M. Ebre 6 %	95'00*
E. Ind. Aragó 6 %	73'50*
Carbus Metal 6 %	95'00*
Mines Rif 6 %	99'25*
Colorants Exp. 6 %	100'50*
Foment Obres 4 1/2 %	97'75*
" " 5 %	77'00*
" " 6 %	88'00*
Sucrera Espanyola 6 %	100'25*
Hullera Espanyola 6 %	88'00*
Maquinista T. M. 6 %	84'00*
Potassa Súria 7 %	97'50*
National Pirelli 6 %	97'00*
Teneria Moderna 7 %	70'00*
Unió Cotonera 6 %	51'00*
" Salinera 6 %	98'00*
" Vidriera 6 %	79'00*

Navilers i Companyies navals

E. Cons. Naval 6 %	94'50*
Transatlàntica 6 %	85'00
" 6 %	87'00
" 5 1/2 %	78'00
Especial 6 %	88'00
Transatl. Esp.ª 5 %	75'00*
Naval Llevant 6 %	87'00

ACCIONS

Banc d'Espanya	513'00*
Banc de Catalunya	7'00
Canal Ebre	45'00*
Petrolis	99'50*
Petrolets	7'35
Catalana Gas D	81'50*
" E	96'00*
" F pref. 6 %	93'75
C.ª Transatlàntica O	69'00*
" Transmediterrània	124'00*
Espanya Industrial	150'00*
Hispano-Suïssa	151'00*
Ford	166'00*
Hulleres	77'00*
Indústries Agrícoles	223'00*
Telefònica ordinària	105'00
" pref. 7 %	101'35
Funicular Montjuic ord.	24'00*
Grans Pendents M.-Núria	16'00*
Tramvies Barcelona ord.	50'00*
" " 7 %	74'50*
" " 6 %	82'00*
Cros	165'00*

ECONOMIA

UNA NOTA DE LA UNIÓ INDUSTRIAL METALLÚRGICA

L'estat de la crisi i suggestions per atenuar-la

La "Unió Industrial Metallúrgica, en representació de les indústries metallúrgiques d'aquesta Ciutat, es creu en el deure d'exposar l'extensió i característers de la crisi que començà a fer-se sensible en 1928 i s'aguditzà en els darrers mesos en termes que planteja un doble problema social i econòmic. Aquesta entitat es proposa basar les seves afirmacions en xifres i antecedents concrets, i amb aquest objectiu ve realitzant una detinguda informació entre els tallers que la integren. No és possible fer amb pocs dies una informació d'aquesta mena, però ja compta amb prous dades per fixar l'actual situació de la nostra indústria. Partint de les dades facilitades per un nucli de 225 tallers que s'inclouen en la primera part, la més important, de la nostra informació, que comprèn empreses de totes les categories, des de les més limitades a les de major capital, poden avançar-se els següents resultats: Aquest nucli de 225 tallers que a darreries de 1930 ocupaven 12.201 obrers, en finir l'any passat en tenien 11.329. La disminució representa un 7'1 per cent d'obrers en atur forçós. Ara bé. D'aquells 225 tallers n'hi ha 91 que han tingut d'escurçar la jornada de treball, bé fent alternar el personal per meitat, bé reduint el nombre d'hores per dia o els dies per setmana. Això vol dir que el 41 per cent dels tallers sofreixen, amb intensitat major o menor els efectes de la crisi, ja que la reducció varia d'una a quatre hores per dia, i d'un a quatre dies per setmana. Pot fixar-se el promedi del 30 per cent sobre el total.

Davant l'extensió de la crisi, aquesta Unió va avançar-se als fets i procurà prevenir els lamentables d'una reducció tan sensible en el treball. Tingué en compte que si tots els tallers acomiadaven el personal sobrer per escassetat de feina, milers d'obrers quedarien al carrer i que es crearia un fort conflicte. Amb tot i que l'establiment de torns i de reduccions de jornada significa un encariment de la mà d'obra, pel menor rendiment que dóna un obrer que no treballa tota la setmana, varem creure'ns en el deure de pregar i aconsellar als industrials metallúrgics que s'esforcessin en mantenir la proporció més gran possible del seu personal, repartint el treball, per aminorar la gravetat del conflicte. La pèrdua que això representa es fa evident en comparar la reducció soferta pel personal obrer, en un 30 per cent de predominí sobre la xifra total de jornals, amb la reducció de vendes que en una quarta part dels tallers ha disminuit entre el 30 i el 60 per cent.

Aquestes xifres concreten la situació actual d'aquest sector d'indústria. Es la crisi més gran que ha atravesat. Això mateix obliga, però a un més gran esforç i a una major serenitat. Convé exposar la situació per evitar no solament que un coneixement erroni augmenti l'alarma sinó per cercar els mitjans de resoldre-la en allò que es pugui. Abans d'ara haviem exposat als poders públics els factors que, al nostre pensar, varen provocar l'actual crisi i el sentit i força de llur influència. Creiem que cal insistir. Cal reconeixer, en primer terme, que aquesta crisi no és un fenomen aillat ni ho és tampoc la present depressió de l'economia d'Espanya. Els factors de la crisi mundial han actuat sobre la nostra economia amb una força irreprimible i no poden eliminar-se en tractar de qualsevol sector de la nostra producció. En segon terme, convé declarar que aquest estat de depressió obeeix a causes que el poder públic no pot dominar de manera immediata, per derivar d'una atmosfera moral tant com de fets econòmics ben definits. Crisi de confiança abans que res. Temors exagerats. Vacillacions no sempre justificades. Retraiment gradual del comprador que repercuteix ràpidament en els centres productors, amb més intensitat en uns rams de fabricació que no en altres. Però en la indústria metallúrgica poden assenyalar-se concretament algunes causes d'aquesta retracció, tals com la paralització d'obres públiques, la crisi aguda del ram d'edificació, en retraiment de sectors industrials que treballen en certa normalitat, com el tèxtil i el de productes químics, que no renoven ara el seu utillatge en la proporció acostumada. Hem vist com el Consell ferroviari ha frenat violentament els encarrecs de material, com els Municipis aplacen projectes de subministres d'aigua i illuminació, com per part dels particulars es retiren molts permisos de noves construccions, com disminueix àdhuc la compra de manufactures d'ús personal des de els articles de batería de cuina als d'agençament del vestit.

Davant d'un problema tan complexe, no ens pertoca assenyalar un programa per a la seva total solució. Poden suggerir-se, només, vies diferents que contribueixin a un restabliment econòmic. Espanya té l'aventatge enorme d'ésser un país d'economia mitjana amb ponderació de la producció industrial i de la producció agrícola i amb població suficient per absorbir gairebé la totalitat d'aquesta doble producció. No depèn de les xifres d'exportació, tant com Bèlgica o Alemanya. El mal que sofreix, és, més que res, un alentiment de la circulació interior del diner. L'acció del Govern pot animar aquesta circular, amb una justa distribució de les seves disponibilitats per a completar i auxiliar l'acció privada. En el que fa referència a la indústria metallúrgica, la concretariem en aquests punts: A) Fixació de contingents per a limitar la importació de productes metallúrgics de tota mena, fent ús de les facultats que té el Govern. B) Establir un règim transitori per al temps que és cregui necessari durant el qual quedi prohibida la concurrència estrangera en els concursos i subhastes per a subministres i serveis públics, amb l'excepció única de no haver-hi producció nacional, segons deblaració expressa de les associacions metallúrgiques. C) Estimular els subministres d'aigua i illuminació en els Municipis que no en tinguin i la realització dels quals podria organitzar-se gradualment per conveni entre l'Estat i els Consorcis d'industrials que es poguessin formar per a la execució de les installacions. D) Fixació d'un pressupost ferroviari que sense carregar massa el Tresor donés un contingent de treball als tallers especialitzats. E) Declaració del Govern que els augments tributaris que les Corts han declarat com transitoris, no s'aplicaran més enllà del any en curs, i que mentrestant s'estudiarà una reorganització total de les contribucions que afecten la indústria i el comerç. F) Donar la sensació que en legislar en matèria social es respectaran els principis del present règim econòmic a base de propietat privada, de lliure iniciativa individual d'ordre en el funcionament de les indústries. Dexant al marge tota qüestió de principi, i sense tancar el pas a l'evolució del règim econòmic a noves forces, cal evitar qualsevol assaig que signifiqui un canvi radical i violent. De no fer-se així no es podrà vèncer la desconfiança i la inèrcia que produeixen el retraiment de capitals i d'iniciatives sense les quals la nostra present economia no pot desenvolupar-se normalment.

Amb aquesta exposició la Unió Industrial Metallurgica no pretén alliçonar ni imposar orientacions determinades. Es limita a concretar aspiracions i suggerències que ha pogut recollir entre els elements que formen la industria metallúrgica que per la seva capacitat de producció, per la massa obrera que representa i per la naturalesa dels seus productes és una industria bàsica per a l'economia nacional. L'extensió de la crisi crea a tots una responsabilitat que ens mou a exposarla públicament ensems que al Govern a que es previnguin les seves conseqüències i per a estudiar-ne les possibles solucions.

Un curs sobre la mort de l'or i la guerra del món, a l'Ateneu Polytechnicum

Amb aquest títol el doctor Didac Ruiz donará a l'Ateneu Polytechnicum un curset de cinc lliçons, en el transcurs de les quals es proposa estudiar detalladament l'actualitat revolucionària mundial.

Aquest curset començarà divendres vinent, dia 8, i se seguirà donant tots els divendres, de vuit a nou del vespre. Per poder-hi assistir cal inscriure's abans a la secretaria de l'Ateneu (Alt de Sant Pere, 27, pral.) tots els dies feiners, de sis a nou del vespre.

NOTES D'ECONOMIA

ELS INDEXS DEL PROFESSOR IRVING FISHER

(corresponents a la setmana que acabà el dia 18 de març)

MERCATS A L'ENGROS

La xifra-index dels preus a l'engròs calculada pel professor Fisher als Estats Units correspon a la setmana que ens referim a 64'3 contra 64'5 que trobà per la setmana anterior.

Els mercats a l'engròs a Europa no ofereixen gaire variació de la xifra que es fixà en el període precedent.

Segons càlculs fets pel doctor Scheiblers, l'index dels preus a l'engròs a França, en el curs de la setmana del mes passat, és de 767 contra 776 la setmana anterior; en els mateixos periodes han correspost per Alemanya 72'5 i 72'3 punts respectivament; per Anglaterra 69'2 i 69'4, i per Itàlia, segons informació de la Cambra de Comerç de Milà, les xifres trobades són 65'7 i 65'4.

MERCAT D'ACCIONS

Durant la setmana que comentem la tendència borsistica s'ha vist influida pels esdeveniments polítics i financiers internacionals. Els índexs que corresponen a Nova York registren una baixa d'un 5'7 per cent, i 6'9 per cent per París. Londres no acusa gairebé variació. Les xifres corresponents són com segueix: Nova York, 34'5 contra 36'6; París, 40'7 contra 43'7, i Londres, 59'6 contra 59'8 la setmana anterior.

MERCATS D'OBLIGACIONS

En aquesta mena de valors els mercats de París i Nova York no registren gaire variació mentre que a Londres, encara que tampoc té molta importància, arriba a poc més d'un mig per cent de minva.

Els índexs fixats són per aquests tres mercats: Nova York, 85'5 contra 85'7; París, 100'8 contra 106, i Londres, 89'0 contra 89'5.

La base presa per aquests càlculs és considerant el promedi de l'any 1928 igual a cent.

Indexs financiers i econòmics

Segons els índexs setmanals que publica l'Estadística General de França, el nivell dels valors francesos d'interès variable, comprenent 300 valors que encara s'han cotitzat durant la setmana del 12 al 19 de març, ha continuat la feblesa ja manifestada a començaments del mes. Ha passat, en els dies que ens referim, de 285 a 277, o sigui 23 punts menys del 5 de març. Exceptuant el grup del nous valors de navegació, que presenta alça de set punts, totes les altres categories han retrocedit, si bé amb moderació. Les més fortes diferències són tretze punts per l'Energia Elèctrica, onze per als materials de Construcció i deu per als Productes Químics. Les Hulleres del Nord han baixat vuit punts; les Banques, set, i Assegurances i Construccions Mecàniques sis. La baixa ha estat més important per al grup dels valors estrangers (20) cotitzats a París, que és de 29 punt. Veiem que l'estadística no anota pas aquesta setmana les variacions dels Valors Colonials, però hi augmenta les dels Grans Magatzems, que han vist abandonar tres punts d'una setmana a l'altra.

Respecte als mercats estrangers el moviment de reculada ha estat més marcat als Estats Units, on el nivell dels valors d'interès variable ha estat reduit de 54 a 50.9. LLes Borses angleses han donat proves de resistència; la diferència d'una setmana a l'altra no ha estat més que d'una fracció d'enter, de 74'5 a 74.2.

En el que fa referència als preus a l'engròs a França, no es nota més que fluctuacions insignificants, de manera que l'índex queda invariable a 4228. Fa una millora de 24 punts sobre el del començament del mes i d'11 punts sobre el del mig febrer. Els productes nacionals, que figuren a 493, són en baixa d'un punt, i els productes importats a 311 en alça d'un punt, deixant una separació de 182 entre les dues categories.

A l'estranger els preus a l'engròs han baixat lleugerament.

MERCAT DE LLOTJA

Regularment animat fou el mercat d'ahir, i les transaccions bon xic animades.

BLATS: Continuen ferms els preus d'algunes procedències i amb oferiment escàs.

Per part d'aquests compradors seguеix el desig d'adquirir el precis per anar fent i en el preu màxim decretat de 53 pessetes.

Registrem les operacions següents: Palanquinos, València, Don Juan, Villalon i Villafrades, al preu dit de 53 pessetes, damunt vagó origen.

MORESC El preu ha estat el de 42 pessetes damunt carro moll, al qual s'han fet bastantes operacions.

Dels altres gèneres en parlarem així que s'ho valgui.

CEREALS

Aragó i Navarra	54 a 56
Castella superior	a 53
Castella corrent	a 53
Castella empedrats	a 53
Manxa	
Extrem. corrent	
Extremadura crucher.	
Penedès i comarca...	
Urgell	

(Preus en pessetes els 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen).

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata disponible	a 42
Moresc Plata a rebre	
Ordi Extrem.ª i Manxa	
Ordi Urgell comarca	50 1/2 a 51
Civada Extremadura	50 1/2 a 51
Civada roja	
Escalola país s. c.	78 a 82
Escalola estrangera	

ARROS

Bomba	120 a 125
Bomba Calasparra	110 a 115
Selecte	62 a 63
Matiaz	60 a 62
Bonlloc O.	58 a 60
Trencat	46 a 47
Farina d'arròs	49 a 50

LLEGUMS

Faves estrang. s. p.	60 a 69
Faves Extrem. o And.	
Faves mallenses	
Faves Llobregat	
Favons Extr. o And.	a 68
Favons estrangers	50 a 60
Veces estranger	58 a 60
Veces Andalusia s. c.	60 a 61
Erps país	
Erps estrangers	50 a 51
Pedrerol	
Titus	
Guixes	

MONGETES

Asturies s. c.	87 a 88
Gallegues	70 a 80
Castella tipus Barc.	128 a 130
Urgell i comarca	95 a 100
València	98 a 100
Castella corrent	114 a 115
Mallorca	97 a 98
Frat	104 a 106
Llenties s. proced.	90 a 125

CIGRONS

Safó	185 a 200
Blanca ar. alf. 44/46	160 a 161
Blanca ar. alf. 48/50	150 a 151
Blanca ar. alf. 52/54	136 a 137
Blanca ar. alf. 58/60	120 a 121
Blanca ar. alf. de 60/65	119 a 114
Pelons	95 a 105
Mexicana s. tamany	145 a 200

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona).

FARINES

Força	95 a 105
Extra local	72 a 73
Corrent local	70 a 71
Extra blanca Castella	72 a 73
Blanca corr. Castella	70 a 71
Baixa	

(Preus en pessetes, sac de 100 quilos damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 3	30 a 31
Número 4	29 a 30
Segones	25 1/2 a 25
Terceres	24 a 24 1/2
Quartes	23 a 23 1/2

(Preus en pessetes sac de 80 quilos, damunt carro Barcelona)

Mentr (prims)	23 1/2 a 24
Segonet	23 a 23 1/2
Segó	19 1/2 a 20

(Preus en cèntims la quartera de 70 litres)

ALTRES GENERES

GARROFES

Negra Vinaroç	48 a 48 1/2
Negra Castelló	48 a 48 1/2
Negra Matafera	48 a 48 1/2
Roja	46 a 46 1/2
Eivissa	a 44
Mallorca	a 44
Alfals primera	12 a 12 1/2
Alfals segona	11 a 11 1/2
Palla d'arròs	3 1/2 a 4
Palla curta	4 1/2 a 5
Full d'olivera	

(Preus en pessetes els 46 quilos damunt carro Barcelona.)

Borses estrangeres

	Londres	París
Londres		956250
Nova York	33575	2537
Holanda	9295	102675
França	9537	
Bèlgica	268650	
Itàlia	7200	388
Alemanya	158650	13155
Suissa	1932	
Espanya	9493	19350
Dinamarca	182250	19102
Suècia	1857	
Noruega	100750	
Lisboa	9875	
Praga	13000	
Austria	3100	
Argentina	3712	
Rio Janeiro	406	
Montevideo	2950	
Xile	3180	

CONSULTEU LA VOSTRA CARTERA DE VALORS
Característiques, garanties i perspectives de tota classe de valors
L. GOMIS CORREDOR DE CANVI I BORSA FONTANELLA 15

SOLER i TORRA Germans
BANQUERS
Rambla dels Estudis, 11 i 13, Bon-succés, 1 i 3
NEGOCIEM ELS CUPONS VENCIMENT PRIMER D'ABRIL
CAMBRA CUIRASSADA — CAIXES DE LLOGUER
per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor. Compartiments des de 22 pessetes anuals
Pot visitar-se tots els dies feiners, de 9 a 1 i de 3'30 a 6

ANUNCIS MERCANTILS
JUNTA DE CIENCIES NATURALS
CONCURS PER A UN ENDERROCAMENT
En compliment d'un acord d'aquesta Junta s'obre un concurs privat per a l'enderrocament de l'edifici ocupat per Restaurant d'Ambaixadors, de Montjuic. A aquest objecte es posa a coneixement dels industrials als quals pugui interessar que en el termini de quinze dies, a partir del dia 6 del mes que som, s'admetran a Secretaria (Museu de Catalunya), de deu a dotze, les propostes relatives a les esmentades obres d'enderrocament, el pressupost i bases del qual poden consultar-se tots els dies feiners al susdit lloc i hores.

Les malalties de L'ESTÓMAC i BUDELLS
DOLOR D'ESTÓMAC DISPEPSIA AGROR I VOMITS INAPETENCIA FLATULÈNCIES DIARREES LLAGA DE L'ESTÓMAC, etc.
se curen positivament amb
L'Elixir Estomacal SAIZ DE CARLOS
Poderós tònic digestiu que sempre triomfa.
De venda: Principals farmacies del món.

IMPRENTA DE LA PUBLICITAT
Carrer de Barbarà, 11 i 13

LA T. S. F.

Innovacions a les estacions angleses

La British Broadcasting Corporation ha resolt començar la reconstrucció de les estacions de Daventry National (5 XX) i la de Midland Regional.

La primera ja fa set anys que funciona, i es fa necessària la seva modernització i augment de potència. Quant a la segona fou destinada a servir d'emissora experimental.

Com sigui que es tracta d'estacions completament noves, s'ha tractat d'emplaçar-les en un lloc proper a Birmingham, i actualment es gestiona en el districte de Droitwich el trobar un emplaçament apropiat.

Canvis d'onda

Les interferències d'algunes emissores estrangeres de longitud d'onda properes a la de Madrid i Sevilla que obstrueixen la bona recepció tant de les emissores nacionals com de les estrangeres, ha decidit a Unió Ràdio a canviar la longitud d'onda de les seves emissores.

A partir del primer d'abril Madrid emetrà amb una longitud de 411 metres i Sevilla amb 379'7.

Notes de la Ràdio-Associació

INAUGURACIO DE TRES LLITS PER A TUBERCULOSOS POBRES A L'HOSPITAL DE SANT ADRIA

Dins d'un ambient de germanor tingué lloc diumenge passat el lliurament de tres llits oferts a altres tants malalts tuberculosos pobres de l'Hospital de l'Esperit Sant, de Sant Adrià del Besòs, dos d'ells per l'Associació Nacional de Radiodifusió i un per la casa Fill de Josep M.ª Guilló.

L'acte tingué lloc a les onze del matí, hora en que es congregaren al benèfic establiment de la població veïna la Junta directiva i el Comitè Benèfic de l'Associació, les senyores i senyors que han collaborat a la tasca de repartir els socorsos, representants dels establiments que contribueixen també a l'acció caritativa de l'Emissora E. A. J. - 15, un crescut contingent de socis d'aquesta, distingides personalitats convidades i l'Orfeó Barcelonès, que donà amb els seus cants un atractiu artístic i força plaent a la festa.

Aquesta començà amb un discurs del president de l'Associació, senyor Rosquelles, el qual, en nom de l'entiat i en nom dels radio-oients que amb llurs donatius han nodrit la subscripció, féu ofrena dels dos llits, que de moment queden subvencionats per un any, i en nom del senyor Guilló, de l'altre llit que ell sostindrà.

Amb paraula fàcil i eloqüent ponderà la satisfacció que sent l'Associació de poder portar a terme aquesta obra benèfica per ella patrocinada, que es destaca per la seva oportunitat i eficàcia, que tendeix a solucionar en forma permanent el problema del sosteniment de llits, i per haver desvetllat la consciència ciutadana de Barcelona, fent-la interessar per un afer tan noble i digne.

Glossà la necessitat que aquesta obra es consolidi i prengui cos, com passa en altres nacions, per tal de portar els beneficis de la caritat particular als Hospitals mancats d'elements.

Donà les gràcies a tots els que han contribuit a l'esplendor de l'acte, i d'una manera especial al senyor Josep Maria Albafull, apòstol iniciador de la croada a favor de la lluita antituberculosa, que vetlla constantment per a millorar les condicions dels pobres malalts hospitalitzats i àdhuc dels domiciliaris.

El doctor Barjau, director de l'establiment, acceptà i agraí, també en conceptes bellament expressats, l'ofrena dels tres llits subvencionats per la Ràdio Associació i pel senyor Guilló, com a resultat de la campanya a favor dels tuberculosos pobres iniciada per la primera, i posà de relleu la transcendència d'aquesta forma de practicar la caritat que s'aparta del que fins ara s'havia fet de socórrer per avui sense tenir en compte el dia de demà. Concretant-se a l'acte de la commemoració del cinquantenari del descobriment del bacil de Kock, que també se celebrava, explicà la seva transcendència, que tants beneficis havia de reportar a la humanitat.

Finalment, en nom propi i en el de la Junta de l'Hospital, allí representada, saludà a tots els que han contribuit al relleu evident de l'acte celebrat.

La distingida i molt nombrosa concurrència allí congregada visità seguidament els dos pavellons que constitueixen l'Hospital, constatant l'alegria dels malalts en veure's obsequiats per les demostracions d'afecte d'uns i altres i, sobretot, per les cançons magistralment interpretades per l'Orfeó Barcelonès, sota la direcció del mestre Altisent, que provocaren els aplaudiments de tots.

L'acte constituí una veritable festa de caritat, portada a terme amb sincer zel i amb un veritable desig que cristal·litzi en forma duradora el llit del tuberculós pobre subvencionat pels qui, gaudint de salut i d'elements materials, són obligats a vetllar pels malalts mancats de recursos.

Notes de la Ràdio-Barcelona

LA REVISTA DE RADIO BARCELONA

Sumari: L'eminent tenor Hipòlit Lázaro a l'estudi de Ràdio Barcelona. Camil Saint - Saens. Vinga "xivarri". Lliçó de gimnàsia per ràdio. Els dos sols de Salisburg. Programes de Ràdio Barcelona. Nacionals i Estrangers. Es burlà dels dotze preceptes de l'acte de casar-se. El que llegeixen els nens americans. Demanà protecció a un Asil per a dormir. De multimilionari passa a pobre. Una arma inapreciable contra els malfactors. Televisió rècord. A Alemanya. Discussió sobre el repartiment d'ondes. Vuitè concurs de Radiofònica, treballs decomanats. Sol i neu als Alpes. Els zulús tornaran a ésser antropòfags. Un vaixell fantasma a l'Oceà. Descobriment d'una església clàssica a Galilea. Descobriment de nous i misteriosos raigs. L'eficàcia de la T. S. F. a Oracòvia. Els tubs llança-tinta. Llista dels donants benefícencia pro-Hospitals. Profusa illustració. Noticies diverses.

Emissions Nacionals

Programes per a avui

RADIO ASSOCIACIO E A J - 15 (251 m.)

12'00: Obertura. Senyals horàries pel carillon. Primera informació de valors. Canvis de la tanca del Borsí del matí.

DIARI FEMENI

12'05: Emissió 157. Calendari. Sant del dia. Indicacions astronòmiques. Les persones nascudes avui. Full del dia. Conversa femenina. Curs de cuina pràctica. El plat de demà. Receptes "Menage". Seccions variades. - 12'30: Fi del diari femení.

CONCER TDE SOBRETAULA

12'30: Concert pel quintet de Ràdio Associació alternant amb discos i anuncis. - 14'00: Hora exacta. Segona informació de valors. Canvis de la tanca de la Borsa Oficial de Barcelona. - 17'05: Curs radiat de Gramàtica Catalana, a càrrec del professor Sr. Emili Vallès Vidal, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. - 17'15: Discos i anuncis.

"CARITAT". PAGINA RADIADA

18'00: Hora exacta. Emissió de "Caritat", pàgina bisetmanal radiada de Ràdio Associació. - 18'15: Fi de "Caritat". Discos i anuncis.

EMISSIO INFANTIL

18'45 a 19.

EMISSIO DE NIT

20'00: Obertura. Senyals horàries pel carillon. Segona informació de valors i moneda. Canvis de la tonca de la Borsa Oficial de Barcelona i darrers canvis de la de Madrid. Breu informació de les sessions de Borsa del dia. - 20'10: Concert per l'orquestra de Ràdio Associació. - 20'45: Discos i anuncis. - 21'00: Reportatge microfònic i noticies de premsa a càrrec d'Octavi Saltor. Canvis de darrera hora de café, sucre, cacau, moresc, cautxú, cotó. - 21'15: Continuació del concert. - 22'15: Continuació del concert. - 22'30: Música de Jazz. - 23'00: Programa per a demà.

Fi de l'emissió.

RADIO BARCELONA E A J - 1 (349 m.)

7'30 a 8: Primera edició de "La Palabra". (Diari parlat de Ràdio Barcelona). - 8'00: Sessió de cultura física, per ràdio. - 8'15 a 8'45: Segona edició de "La Palabra". - 11'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica radiotelegràfica per a les línies aèries.

SOBRETAULA

13'00: Sessió de música clàssica, en discos. - 13'30: Concert pel Sextet de Ràdio Barcelona. - 14'00: Informació teatral i cartellera. Audició de discos selectes. Secció cinematogràfica i cartellera. - 14'20: Continuació del concert. - 14'50: Borsa del Treball, de E AJ - 1. - 15'00: Sessió ràdio-benèfica, organitzada exclusivament a obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciàries d'Espanya, amb discos escollits. - 16'00: Fi de l'emissió.

TARDA

19'00: Concert pel trio de Ràdio Barcelona. - 19'30: Cotitzacions de monedes. - Sessió femenina. Emissió del número 88 de "Radiofèmina", periòdic radiat per a les dones. Article de fons, secció literària, galeria de dones célebres, secció de modes, consels a les mares, cuina, regles de societat, secció de bellesa, consells útils, consultori, concursos, etc. Originals de Mercè Fortuny, Rosaura Montesinos, Enriqueta de Larios i d'altres distingides collaboradores. - 20'00: Report futbolístic. Conferència quinzenal a càrrec d'un membre del Futbol Club Barcelona. - 20'15: Programa del ràdio-oient. (Discos a petició de senyors subscriptors de Ràdio Barcelona). Noticies de Premsa.

NIT

21'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les línies aèries. Cotitzacions de mercaderies, valors i cotons. Viatge radiofònic per Europa. (Retransmissió directa de les principals emissores europees.) - 21'30: L'orquestra de Ràdio Barcelona. - 22'15: El bonic conte "El hombre de la suerte", del popular escriptor Vicents Díez de Teiada, llegit pel seu autor. - 22'30: Concert a càrrec de l'Associació Filharmònica de Mandolinistes, dirigida pel mestre Feliu de Santos Sebastian. - Fi de l'emissió.

RADIO VALENCIA

SOBRETAULA

13'30: Obertura de l'estació. Concert pel trio.

TARDA

18'00: Obertura de l'estació. Tancament de moneda i canvis. Audició variada. - 19'00: Tancament de l'estació.

NIT

21'00: Obertura de l'estació. Noticies bursàtils. Mercats agrícoles i fruiters. Selecció de l'òpera del mestre Puccini "Tosca" (en discos amb enllaç automàtic, sistema exclusiu d'Unió Ràdio). Noticies. Servei directe d'Unió Ràdio València. - 23'00: Tancament de l'estació.

Emissions Estrangeres més interessants

FRANÇA. — Ràdio París, 1.724 m. — 20'45: Ràdio concert per l'orquestra. Torre Eiffel, 1.445 m. — 20'30: Concert pels solistes de l'Associació orquestral de músics francesos. Alger, 363 m. — 20'00: Acordió. — 20'30: Concert instrumental. — 21'45: Cants d'òpera. — 22'00: Música oriental. Bordeus, 304 m.—20'30: Retransmissi des de París del gran concert simfònic de la Federació Nacional de radiodifusió. Tolosa, 20'30: Retransmssió del concert des P. T. T. de París.

ALEMANYA. — Langenberg, 472 m. — 10'05: Retransmissió des de Viena. — Estutgard, 360 m. — 20'45: Música de ball.

AUSTRA. — Viena, 517 m. — 22'10: Música de ball.

BELGICA. — Brusselles, 509 m.— 20'00: Vetllada de la Ràdio Catòlica belga: Música clàssica i recital de piano.

ANGLATERRA. —Nacional, 1.554 m., 301 m. i 261 m. — 20'30: Recital Reynolds de piano i orquestra. — 21'35: Comèdies i ballets. — 22'35: Ball.

HONGRIA. — Budapest, 550 m.— 19'40: Vetllada Bach Mozart. — Després concert pels tzigans Nador Sovanka.

ITALIA. — Nord d'Itàlia, 331 m. i 273 m. — 20'45: Flor de neu, opereta de Blanc.

Roma - Nàpols, 318 m. — 20'45: Concert de música clàssica.

SUISSA. — Nacional, 403 m. — 21'30: Concert simfònic dels P. T. T. de París.

TXECOSLOVAQUIA. — Praga, 489 m. — 20'05: Cançons de Dvorak. — 21'00: Concert de música clàssica. — 22'20: Discos.

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció. Corts Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Barbarà, 11 i 13, no seran publicats tins al cap de quaranta-vuit hores

LA MODA

40, AVINGUDA PORTAL DE L'ANGEL, 40 - BARCELONA

SECCIONS DE SASTRERIA I CAMISERIA

Ven sense reclams pomposos ni afalagadors obsequis i aconsegueix amb els seus espléndids assortiments, personal especialitzat, preus d'impossible competència i serietat, convertir en clients els seus afavoridors

Darreres novetats en vestits

SECCIO SASTRERIA, CONFECCIO

VESTIT d'estam, reclam de la casa	Ptes. 50'—
VESTIT de xeviot, novetat	" 75'—
PANTALON novetat	" 7'—
PANTALON de franella, dibuixos nous...	" 17'—

SECCIO SASTRERIA A MIDA

VESTIT d'estam, folros de seda artificial	Ptes. 50'—
VESTIT d'estam Austràlia, gran durada	" 75'—
VESTIT d'estam Austràlia, confecció acurada, gran novetat	" 100'—

SECCIO CAMISERIA

CAMISES gran moda	Ptes. 7'50
CAMISES de zèfir, dibuixos novetat... ...	" 10'—
SAMARRETES esport, molt fortes	" 1'—

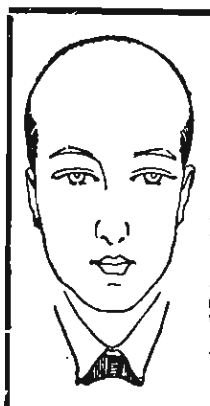
Selectes gustos en corbates, mitjons, vestits interiors, batins, etcètera

Si ho solliciten, trametem gratis mostres, figurins i un modern sistema de prendre's la mida un mateix.

Darreres novetats per a senyora en sederia, llaneria, cotons, fantasia i llenceria

PROMI (ANUNCIS)

PERRUQUERIA

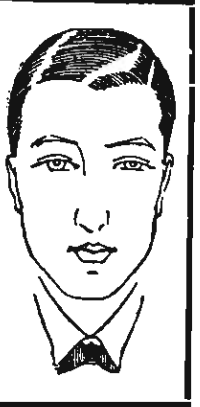
ANTOINE

(Antiga casa Valls, fundada en 1905)

Especialitat en postissos, bissonyès, tintures i ondulació permanent

NOTA: Trametent l'adreça i 50 cèntims en segells de correu rebreu gratis, certificat, un catàleg amb la forma de prendre les mides, nota de preus i diferents models per a l'encàrrec de postissos

Avinguda Portal de l'Angel, 40, principal
Telèfon 13737 -- Barcelona

BANCO HISPANO DE EDIFICACION

SOCIETAT COOPERATIVA DE CREDIT

Edifici de la seva propietat

MADRID

Delegació per a Catalunya i Balears: CORTS CATALANES, 631 -- Telèfon 20022

Agències a totes les capitals i pobles importants de la Regió

Resultat de la 59.ª adjudicació de lots celebrada al domicili social, davant el notari de l'Illustre Collegi de Madrid senyor Andreu Domínguez Guitián, el delegat de l'autoritat i nombrosos socis.

SOCIS AFAVORITS PER TORN

	Pessetes
Don Francesc MORATE GARCIA, Real, 93, VICALVARO (Madrid)	5.000
Don Manuel ALONSO NOGUERAS, Cebadería, 3 i 5, VALLADOLID	2.000
Donya Angels AZA MARTINEZ, Menéndez Valdés, 4, GIJON (Oviedo)	5.000
Don Francesc ARIZU ALCALDE, Campos, 11, TAFALLA (Navarra)	5.000
Don Honori ANTOLINEZ CAMPOS, Dorado, FAMA (Oviedo)	4.000
Idem id. id., id. id., id. id., ...	5.000
Don Daniel FERNANDEZ ARAUS, Ballén, 51, TUEBLA DE BIHAR (Teruel)	5.000
Don Francesc EIBASTI SUINAGA, Grabadores, 4, EIBAR (Guipúscoa)	3.000
Don Antoni ARANGUREN ARRAZAIN, Kale-Barron, 10, PLACENCIA (Guipúscoa)	5.000
Don Lluc BUSTINDUY EIDOETA, Toledo, 55, MADRID	5.000
Don Eutimi GARCIA DE SANTE, San Juan de la Cruz, 10, AVILA	5.000
Idem id. id., id. id., id. id., ...	5.000
Don Marc MADARIAGA LARRASAGA, Mari Angola, 17, EIBAR (Guipúscoa)	3.000

SOCIS AFAVORITS PER SORTEIG

Don Gonçal GARCIA GONZALEZ, Fernández Victorio, VIVERO (Lugo)	2.000
Don Amand LUACES PEON, Plaça Ajuntament, 3, PONTEVEDRA	10.000
Don Joan FLORES RAMOS, Vidrio, 94, CASTRIL (Granada)	5.000
Don Robert DEPRIT ARANA, Fernando del Campo, 97, BILBAO	10.000
Don Ramon FONARES ORTS, Virgen deLoreto, 91, SANTA POLA (Alacant)	5.000
Donya Antònia AMENEIRO, San Carlos, 22, EL FERROL (La Corunya)	3.000
Don Manuel OSET URGELES, Virgen, NONASPE (Saragossa)	2.000
Don Pere RAMOS PERDOMO, Real, 52, Risco San Bernardo, LAS PALMAS (Canarias)	10.000
Importen les adjudicacions anteriors	4.700.000
TOTAL ADJUDICAT FINS A LA DATA	4.804.000

SOCIS INUTILITZATS PER AL TREBALL — HEREUS DELS DIFUNTS

Si us acolliu als beneficis de la "Mutua del Banco Hispano de Edificación" gaudireu de la casa pròpia, una finca rústica o un capital, sense desemborsar una sola quota, en sobrevenir un accident o la defunció.

Madrid, 31 de març de 1932.

El Director-Gerent, M. SEGUI

OSOMI (ANUNCIS)

INDUSTRIALS

Modernitzant l'utillatge dels vostres tallers de construcció i reparació de maquinària obtindreu una producció més ràpida i més perfecta. Utilitzeu la FRESA A MA, o sigui la LLIMA FRESADA "ATLANTIC"

Amb angle dret positiu donen el màximum de rendiment dintre el mínim esforç i permeten d'esser refinades fins a dotze vegades, operació que realitzem amb màquina que tenim instal·lada a aquest objecte

Per a dades adreceu-vos a l'Oficina de l'Agència General a Catalunya

INTERNATIONAL ATLANTIC COMPANY

París-Nova York - Corts Catalanes, 661 - Telèfon 50429

ELS AVORRITS DE SA BLENORRAGIA

Creient-la incurable

Recorren a les antiques i segures

Especialitats Paradell Assalt 28

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVETATS
Companyia lírica
LLUIS CALVO

Tarda, a dos quarts de quatre Gran programa a preu popular 4 actes, 4
Butaques des de 2 ptes.
EL POBRE VALBUENA
l'exitós PITOS Y PALMAS
per la Vázquez i En Romeu
i ENSEÑANZA LIBRE
Nit: "Penya Catalana"
EL SANTO DE LA ISIDRA
ENSEÑANZA LIBRE
i EL POBRE VALBUENA
Demà, tarda, 4 acts, 4
a preu popular
EL POBRE VALBUENA
PITOS Y PALMAS
per la Tomàs i En Grácia
i ENSEÑANZA LIBRE
Nit: "Penya Joventut"
DOÑA FRANCISQUITA
Divendres, estrena:
PALOMA DE EMBAJADORES
O CADA CUAL CON SU IGUAL
Protagonistes:
M. Vázquez i P. Romeu

Teatre Català Romea
Avui, a les cinc, tarda popular. Butaques a UNA PESSETA.
LA MORENA DE COLL-BLANC
Nit, a un quart d'onze: 16.ª representació de
L'ALEGRIA DE CERVERA
TRIOMF DEFINITIU D'EN SEGARRA
Ovacions al CANT A LA MATERNITAT
i A LA MUNTANYA
Demà, dimecres, tarda popular: LA FUNTAIRE. Dijous, tarda: LES AVENTURES D'EN TITELLETA.

TEATRE BARCELONA
COMPANYIA DE COMEDIES
IRENE LOPEZ HEREDIA

Avui, dimarts, tarda, a un quart de sis: La comèdia en tres actes
Una aventura diplomática
Nit, a un quart d'onze: Funció benèfica organitzada pels crítics teatrals. La comèdia en tres actes, de Jacinto Benavente,
LA ESCUELA DE LAS PRINCESAS
Prendran part en el benefici HIPOLIT LAZARO, MARIA ESPINAL, SARA FENOR. Demà, dimecres, tarda: UNA GRAN SEÑORA. Nit, ESTRENA de ERA UNA VEZ EN BAGDAD, d'Eduard Marquina.

TEATRE NOVETATS
Demà, nit
PENYA JOVENTUT

TEATRE GOYA
Telèfon 13045
Companyia LORETO PRADO-E. CHICOTE
Avui, tarda i nit: GRAN EXIT de
LA MARIMANDONA
o "Cada uno en su casa"
DIMECRES, tarda: 2.ª audició poètica
BERTA SINGERMAN
Magnífic programa
Despatx a comptaduría

TEATRE POLIORAMA
Companyia de comèdia
PINO - THUILLIER
Avui, dimarts, tarda, a les 5'30:
MADRESELVA
Nit, a les 10'15:
CUANDO LOS HIJOS DE EVA NO SON LOS HIJOS DE ADAN

TEATRE BARCELONA
Demà, dimecres, nit: ESDEVENIMENT TEATRAL. ESTRENA de
ERA UNA VEZ EN BAGDAD...
D'EDUARD MARQUINA, amb la seva assistència

TEATRE NOVETATS
Avui, nit
PENYA CATALANA

TEATRE APOLO
Companyia Lírica de
JOSEP LLIMONA
Divendres, 12 abril, ESTRENA de l'obra lírica en dos actes, llibre de VICTOR MORA, música del mestre RAFAEL MARTINEZ VALLS
L'ALIGA ROJA
Protagonistes:
JOAN ROSICH
Decorat i vestuari nou
40 PROFESSORS D'ORQUESTRA, 40
Es despatxa a Comptaduría i als Centres de Localitats per a les cinc primeres representacions

TEATRE BARCELONA
Demà, dimecres, nit: ESDEVENIMENT TEATRAL. ESTRENA de
ERA UNA VEZ EN BAGDAD...
D'EDUARD MARQUINA, amb la seva assistència

CONCERTS

ASSOCIACIO MUSICA CAMERA
Avui, dimarts, presentació del famós mestre ANTON WEBERN
Orquestra Pau Casals
Dijous: Darrer concert del mestre WEBERN. Solistes: MARIA ESPINALT, soprano; STEUERMANN, piano. Exclusivament socis. Oficines: Laietana, 46. 3.a, 3.ª. Telèfon 17708.

PALAU MUSICA CATALANA
Orquestra Pau Casals
SEGON CONCERT diumenge vinent, tarda, amb la cooperació de ROSA DALCELLS, arpista, i ESTEVE GRATACOS, flautista. Obres de MOZART, BEETHOVEN, BRAHMS, RAVEL, ZAMACOIS.
Direcció: PAU CASALS
Localitats: U. M. E., Pg. de Gràcia, 64

CINEMES

Cine Principal Palace
Aparell Western Electric
Avui, sessió contínua des de les 4 Revista Paramount, en espanyol Un drama en la nieve, sonora, pel·lícula documental, i la superproducció sonora
CARBON
Dia 7: El Código penal, en espanyol, per Barry Norton i Maria Alba

COLISEUM
Avui, tarda, contínua de 4 a 8. Nit 10: Revista Paramount - Dibuix i
AY, QUE ME CAIGO!
per Harold Lloyd

MATERNIDAD
Molt aviat
On?

Pambán
Avui, tarda, de 4 a 8 repot nit se el programa. Nit, a les 10
Noticiari Fox - Dibuixos - El amplo del Amor (documentària) Gran èxit de CATOLICISMO, una pel·lícula de Gustav Fröhlich

CINEMA PARIS
Tarda 4'30. Nit 9'45. Revista. Brigitte Helm i Joseph Schildkraut en
EL DANUBIO AZUL
Exit del super film inèdit de la guerra als Alps
MONTAÑAS EN LLAMAS

SALONS CINAES

TIVOLI
4 tarda i 10 nit: "Su última noche", en espanyol. Còmica. Noticiari. Dibuixos
FEMINA
4 tarda i 10 nit: "Marianita". Còmica. Noticiari i Dibuixos.
KURSAAL
4 tarda i 10 nit: "Juventud dorada". Còmica. Noticiari i Dibuixos.
CAPITOL
4 tarda i 10 nit: "El carnet amarillo", en espanyol. Noticiari. Dibuixos. Atracció
CATALUNYA
4 tarda i 10 nit: "Honrarás a tu madre" MacMares. Noticiari i Dibuixos.
LIDO CINEMA
4 tarda i 10 nit: "Monsieur Sans Gene", "Pobre tenorio". Buster Keaton.
PATHE PALACE
Contínua 4'30 tarda: "La fruta amarga". "Ganando millonarios". Noticiari. Còmica. Dibuixos i Alfombra Fox
EXCELSIOR
Contínua 4'30 tarda: "La fruta amarga". "Arizona". "El sheriff de Oklahoma".
MIRIA
4 tarda i 9'30 nit: "Estudiantina". "Los cautivos" i Noticiari.
GRAN TEATRE COMTAL
Contínua 3'45 tarda: "Esplendina". "Al compás del 3/4". Noticiari. Còmica
MONUMENTAL CINEMA
Contínua 3'45 tarda: "El hijo pródigo". "La alegría del rancho". "Emigrantes".
IRIS PARK
Contínua 3'45 tarda: "El hijo pródigo". "El centauro". Noticiari. Còmica. Dibuix
ROYAL
Contínua 3'45 tarda: "La pecadora". "Buenas intenciones". Noticiari. Dibuixos i Còmica.
WALKYRIA
Contínua 4 tarda: "La pecadora". "El gran problema". Dibuixos. Alfombra Fox.
BOHEMIA
Contínua 4 tarda: "El predilecto de los dioses". "El fantasma del honor". Noticiari.
DIANA
Contínua 3'45 tarda: "El predilecto de los dioses". "Siempre alerta". Noticiari i Dibuixos.
ARGENTINA i PEDRO
Contínua 3'45 tarda: "Los dos sargentos franceses". "El valle del misterio". "Una aventura del Metro" i Còmica

ESPORTS

FRONTO NOVETATS
Avui, tarda, a les 4'45 ONAINDIA i - BERRONDO i contra GABRIEL i - CELAYA. Nit, a les 10'15: OLAZABAL-UGARTECHEA contra IRIGOYEN I - TEODORO. Detalls per cartells.

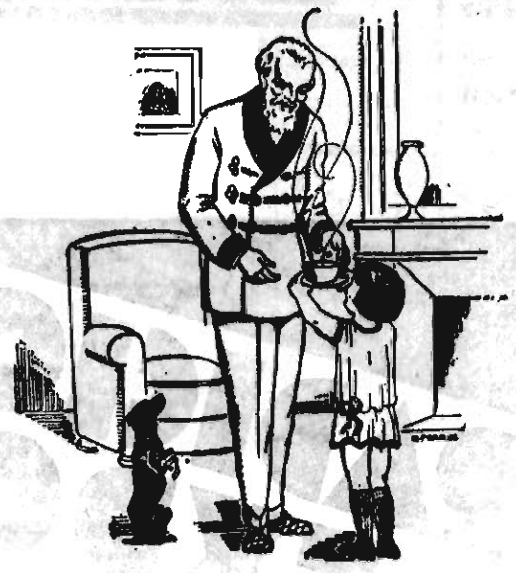
DIVERSOS

A S'AGARO PER TOSSA
En Pullman. Dimecres vinent. Dinar
HOSTAL DE LA GAVINA
Viatges Catalònia, Rambla del Mar, 37

:: PIANOS ::
lloguer, dos de passeig al mes. - C. BIEGER
SRUC, 78
8

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la 1 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores

EL MATEIX L'UN QUE L'ALTRE

El mateix l'un que l'altre necessiten "materials nous", que siguin lleugers i forts ensems: l'infant l'organisme del qual està en formació, i l'ancià amenaçat per l'afluixament de la nutrició i el decaïment senil. Per això, per a tots dos, llur aliment selecte ha d'ésser el PHOSCAO, per ésser un excelent reconstituent que fortifica els músculs i augmenta la seva potencialitat nerviosa. Té un sabor agradable, perfecta digestibilitat i basta per ell sol amb amplitud per a les necessitats fisiològiques de l'organisme. Es recomanat com a règim, igual als sans que als malalts

PHOSCAO

EL MES EXQUISIT DELS DESDEJUNIS I EL MES PODERÓS DELS RECONSTITUENTS

A les Farmàcies i Drogueries
Dipòsit: FORTUNY, S. A., Hospital, 32 - BARCELONA
206

DINERS SOBRE AUTOMOBILS
li facilitarà el que necessiti. Sense usura, solament interès legal
Rapidesa i serietat
CASANOVA, 42
42, (cantonada Corts).

1.ª i 2.ª Hipoteques
sobre cases acabades. Capital propi. Plaça Bon-Succés, 2, pral. 2.ª. Telèfon 19083

HOTEL EUROPA
de P. OLLE PARIS
carrer Boqueria, 12. Telèfon 19582
Menjars a la catalana
La millor escudella i olla de Barcelona

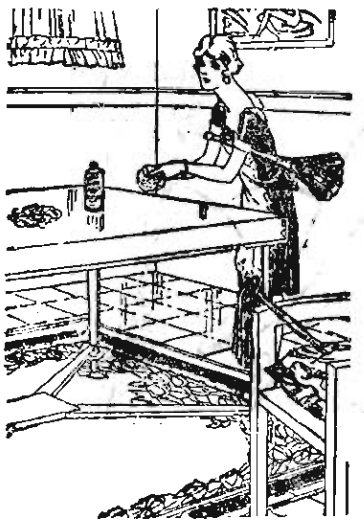

BATERIES MILLARS
Producció nacional
Sepúlveda, 34

COMPRA DE MOBLES I ALTRES OBJECTES
Hotel Segur
Claris, 8 - Telèfon 21525

Asuntos difíciles
Solució ràpida. EMESARA. Plaça Bon-Succés, 2, pral., 2.ª. Telèfon 19083

FELT-BASE

Substituïx avantatjosament el Linoleum
Extens assortit per a cambres de bany i habitacions
"TAPETES HULE" PER A TAULES
Plomers, raspalls, camusses, esponges i altres articles per a la neteja domèstica
Casa Rosich
7, RONDA DE SANT PERE, 7
25, AVINGUDA DEL PORTAL DE L'ANGEL, 25
33, TAPINERIA, 33

PIANOS DE LLOGUER
Diferents preus. - Carme, 8, 1.er

VESTITS A PLAÇOS
senyor i senyora. 20 ptes. mes. Ràdio Rellotges, etc. Lugo, Laietana, 19, segon

Clínica Gallego
Vies urinàries - Matriu - Sífilis Impotència - Diatèrmia - Raigs X
13 CONTE ASALTO, 15
Director Dr. J. Riu - Consulta de 10 a 1 i de 4 a 9. Diumenges, de 10 a 1

PIANOS
COMPTAT - TERMINIS - OCASIO
i LLOGUER des de
7
PESSETES AL MES
Vendes al comptat i a preus de fábrica
FILLA MARISTANY
VALENCIA, 250

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

DIVERSOS

VIES URINARIES
Defectes sexuals
POLICLINICA FARRE PUJOAN
Rambla Canaletes, 11, 1.er

Dentadures garantides
14 duros
Extraccions indolores, 1; Corones or, 3. Treballs perfectes. Passeig Gràcia, 99.

Barbers i Perruquers
Fábrica de sillons i aparells permanents (Unic). Viladomat, 15.

LLOGUERS

PIS AMB JARDI
i primer, 8 habitacions, ascensor, bany. Preu moderat. Madrazo, 53 (prop Muntaner).

COMPANYIA TRANSATLANTICA

Serveis del mes d'abril de 1932

LINIA DE LA CANTABRICA A CUBA - MEXIC

El vapor C. COLÓN sortirà, si no hi ha variació, de Bilbao i Santander el 22 d'abril, de Gijón el 23 i de Coruña el 24, cap a l'Havana i Veracruz. A la tornada farà escala a Nova York.

Pròxima sortida el 22 de maig.

LINIA DE LA MEDITERRANIA AL BRASIL - PLATA

El vapor URUGUAY sortirà de Barcelona el 5 d'abril, d'Almeria i Málaga el 6 i de Cádiz el 8, cap a Santa Cruz de Tenerife, Rio de Janeiro, Montevideo i Buenos Aires.

Pròxima sortida el 5 de maig.

LINIA DE LA MEDITERRANIA A NOVA YORK - CUBA

El vapor JUAN SEBASTIAN ELCANO sortirà de Barcelona el 25 d'abril, de València el 26, de Málaga el 27 i de Cádiz el 29, cap a Santa Cruz de Tenerife, San Juan de Puerto Rico, La Guayra, Puerto Cabello, Curaçao, Puerto Colombia i Cristóbal. A la tornada farà escala a Santo Domingo.

Pròxima sortida el 25 de maig.

LINIA DE LA MEDITERRANIA A PUERTO RICO - VENEZUELA COLOMBIA

El vapor "JUAN SEBASTIAN ELCANO" sortirà de Barcelona el 20 d'abril, de València el 21, de Málaga el 22 i de Cádiz el 26, cap a Santa Cruz de Tenerife, San Juan de Puerto Rico, La Guayra, Puerto Cabello, Curaçao, Puerto Colombia i Cristóbal. A la tornada farà escala a Santo Domingo.

Pròxima sortida el 25 de maig.

Servei tipus Grand Hotel. — T. S. F. — Radiotelefonia. — Capella. — Orquestra, &

Les comoditats i tracte que gaudeix el passatge es mantenen a l'altura tradicional de la Companyia.

També té establerta aquesta Companyia una xarxa de serveis combinats per als principals ports del món servits per línies regulars.

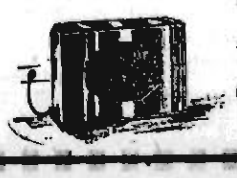
Per a informes a les Oficines de la Companyia PLAÇA DE MEDINACELI, 8.—BARCELONA al seu Consignatari, A. RIPOL, Via Laietana, 3.

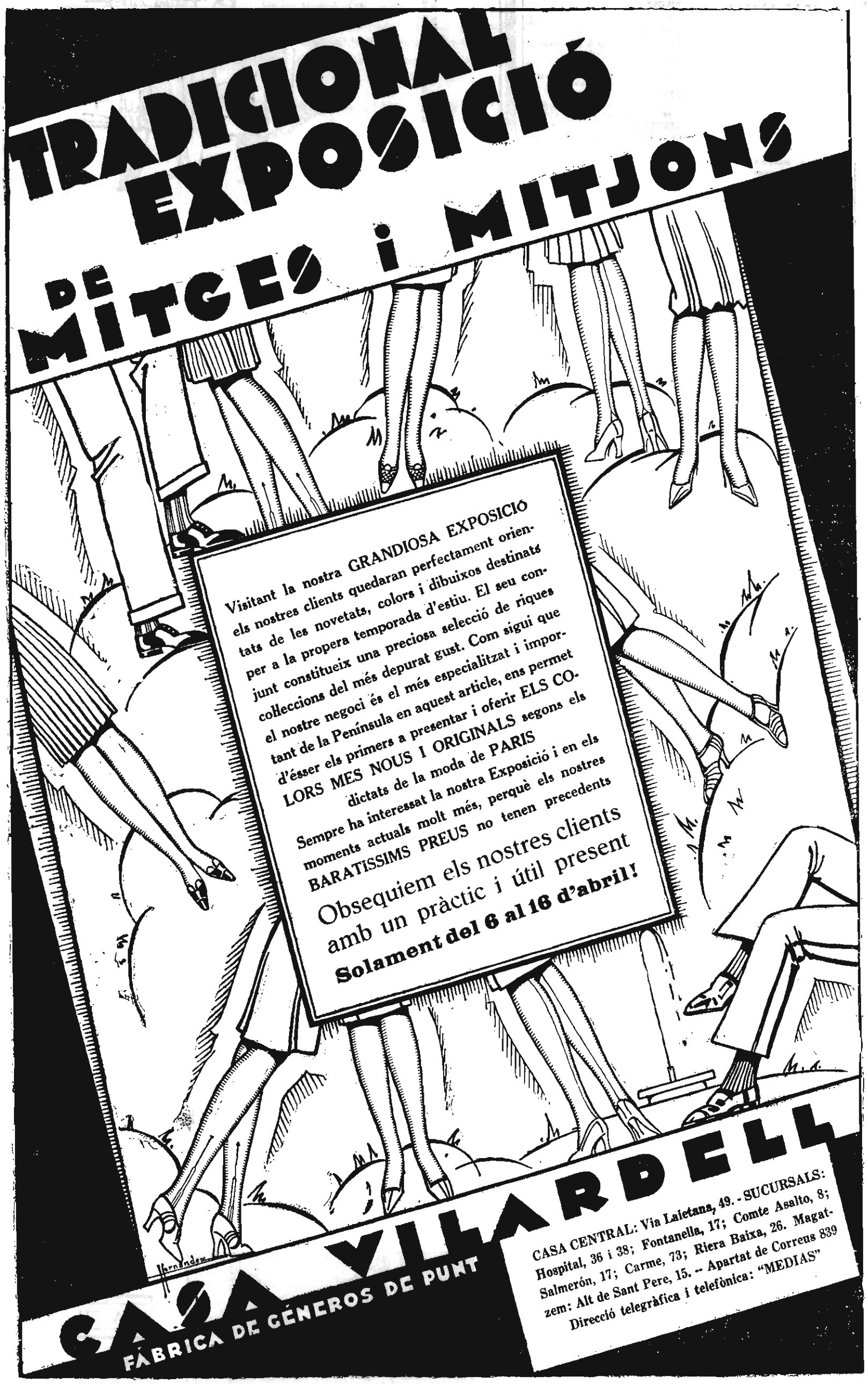
BOMBES
El 75 % més bones i el 25 % més barates que tots els altres constructors
RAMON PUIGJANER Menéndez Pelayo, 70
BARCELONA

Llegiu LA PUBLICITAT -- Propagueu-la

REALITZACIO TOTAL
de les existències d'aparells de ràdio
Ericsson 4 vàlvules

Aparells que es venien abans a pessetes 660 i 880
Avui es venen
a Ptes. 375 i 500
C.ª Española Ericsson, S.A.
Via Laietana, número 18
Telèfon 24305

TRADICIONAL EXPOSICIÓ
DE MITGES i MITJONS
Visitant la nostra GRANDIOSA EXPOSICIÓ els nostres clients quedaran perfectament orientats de les novetats, colors i dibuixos destinats per a la propera temporada d'estiu. El seu conjunt constitueix una preciosa selecció de riques colleccions del més depurat gust. Com sigui que el nostre negoci és el més especialitzat i important de la Península en aquest article, ens permet d'ésser els primers a presentar i oferir ELS COLORS MES NOUS I ORIGINALS segons els dictats de la moda de PARIS
Sempre ha interessat la nostra Exposició i en els moments actuals molt més, perquè els nostres BARATISSIMS PREUS no tenen precedents
Obsequiem els nostres clients amb un pràctic i útil present
Solament del 6 al 16 d'abril!
CASA VILLARDELL
FÁBRICA DE GÉNEROS DE PUNT
CASA CENTRAL: Via Laietana, 49. - SUCURSALS: Hospital, 36 i 38; Fontanella, 17; Comte Asalto, 8; Salmerón, 17; Carme, 73; Riera Baixa, 26. Magatzem: Alt de Sant Pere, 15. -- Apartat de Correus 839
Direcció telegràfica i telefònica: "MEDIAS"